

Annemari Heikkilä

ILTAHARTAUDET OSANA RIPPIKOULUN HARTAUSELÄMÄÄ

Hartausmateriaali Kiimingin seurakunnalle

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Toukokuu 2022**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2022	Tekijä/tekijät Annemari Heikkilä
Koulutus Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi ILTAHARTAUDET OSANA RIPPIKOULUN HARTAUSELÄMÄÄ. Hartausmateriaali Kiimingin seurakunnalle.		
Työn ohjaaja KT Sari Virkkala		Sivumäärä 33 + 1
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja Aulikki Rinta-Säntti, Kiimingin seurakunta		
<p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä Suuri Ihme -rippikoulusuunnitelman 2017 mukainen iltahartausmateriaalipaketti Kiimingin seurakunnalle. Tarkoituksena oli koota yhteen hartausmateriaalia, josta rippikoulujen iltahartauksien pitäjät pystyvät helposti etsimään aiheeseen ja iltaan sopivan hartauden. Opinnäytetyöhön kuuluu sekä teoriaosuus että materiaalin kehittämistyön osuus. Teoriaosuus käsittelee nuoren elämänkaaren vaiheita, spiritualiteettia, rippikoulua ja erilaisia hartauksia. Työssä esitellään myös hartausmateriaalin keräämistä sekä materiaalista saatua palautetta.</p> <p>Hartausmateriaali sisältää kaksikymmentäseitsemän iltahartausta, jotka soveltuvat rippikoulusuunnitelman eri oppimiskokonaisuuksiin. Iltahartaudet syventävät kunkin rippikoulupäivän oppimiskokonaisuuksien aiheita ja samalla ne päättävät päivän aiheen. Hartaudet on jäsennellyt rippikoulusuunnitelman mukaisesti. Hartausmateriaalia oli tarkoitus testata yhdellä rippileirillä ja kerätä siitä palautetta leirin työntekijöiltä, isosilta ja leiriläisiltä. Valitettavasti tätä testausta ei voitukaan järjestää. Materiaalista saatiin kuitenkin palautetta seurakunnan nuorisotyönohjaajilta ja nuorisopapilta.</p>		
Asiasanat Hartauselämä, hartausmateriaali, iltahartaus, nuoruus, rippikoulu, rippikoulutyö, spiritualiteetti		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2022	Author Annemari Heikkilä
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis EVENING DEVOTIONS AS A PART OF THE DEVOTIONAL LIFE IN CONFIRMATION SCHOOL. Devotional material for Kiiminki parish.		
Centria supervisor Ed.D Sari Virkkala	Pages 33 + 1	
Instructor representing commissioning institution or company Youth worker Aulikki Rinta-Säntti, Kiiminki Parish		
<p>The aim of this functional thesis was to make a material package for evening devotions for the Kiiminki parish in accordance with the Big Miracle Confirmation School Plan 2017. The purpose was to compile rehearsal material from which the keepers of confirmation school could easily find a devotion suitable for the subject and the evening. The thesis includes both a theoretical part and the material development part. The theoretical part discusses the stages of young life, the spirituality, the confirmation school and various devotions. The work also presents the collection of the devotional material and the feedback received from the material.</p> <p>The devotional material includes twenty-seven evening devotions that are appropriate for the various subjects in the confirmation school plan. The evening devotions deepen the topics of the lessons in each day of the confirmation training and at the same time end the topic of the day. The devotions are structured according to the confirmation school plan. The devotional material was to be tested in one confirmation camp and feedback was to be collected from the camp workers, the young confirmed volunteers and campers. Unfortunately, this testing could not be arranged. However, feedback on the material was received from the youth workers and the youth priest.</p>		
Key words Confirmation school, confirmation work, devotional life, devotional material, evening devotion, spirituality, youth.		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

EMANSIPAATIO

Termin juuret ovat latinan kielen sanassa *emancipatio*, jolla tarkoitettiin antiikin maailmassa nuorukaisen täysi-ikäiseksi ja täysivaltaiseksi kansalaiseksi julistamista. Laajemmin termillä tarkoitetaan vapautta ja alisteisessa asemassa olevan henkilön tai ihmisryhmän vapautumista ja valta-aseman muuttamista. Termiin liittyvät myös lähikäsitteet tasavertaisuus, yhdenvertaisuus, itsemääräämisoikeus ja autonomia. (Kauppila 2021, 183.)

ILMIÖPEDAGOGIIKKA

Termin perusta on konstruktivistisessa oppimiskäsityksessä, jonka mukaan ympäröivää todellisuutta voidaan ymmärtää havaintojen avulla. Oppimista tapahtuu suhteessa aiemmin opittuun sekä yksilön käsityksiin ja kokemuksiin. Oppija kokoaa opittavasta asiasta kokonaisuuksia, jotka hän yhdistää aiemmin oppimaansa. Oppimisen keskiöön nousee voimakkaasti kokemus. (Kauppila 2021, 73.)

KOMPLETORIO

Termi tarkoittaa rukoushetkeä päivän päättyessä. Kompletorion kaava on Jumalanpalvelusten kirjassa. (Aamenesta öylättiin.)

LAUDES

Termi tarkoittaa aamurukousta. Aamurukouksen kaava on Jumalanpalvelusten kirjassa. (Jumalanpalvelusten kirja.)

SOSIAALIPEDAGOGIIKKA

Termi tarkoittaa ihmisen kasvun tarkastelua sosiaalisena ilmiönä ja kiinnostuksen kohteena ovat prosessit, joissa ihminen kasvaa yhteisöjen ja yhteiskunnan jäseneksi ja jäsenenä (Sosiaalipedagogiikka.) Sosiaalipedagogiikka korostaa oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja luovuttamatonta tasa-arvoa (Kauppila, 2021. 73).

SPIRITUALITEETTI

Termi tarkoittaa hengellisyyttä ja hengellistä elämää. Se tulee latinan kielen sanasta *spiritualis* (= hengellinen). Hengelliseen elämään kuuluvat muun muassa Raamatun lukeminen, rukous- ja hartaushetket, hengellinen laulaminen, messuun osallistuminen, hiljaisuus ja mietiskely. Spiritualiteetti korostaa

hengellisen elämän, kasvun ja hengellisen havahtumisen merkitystä kirkossa. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022.)

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT	3
2.1 Iltahartausmateriaalin kokoaminen.....	3
2.2 Kiimingin seurakunnan rippikoulujen hartauselämän kehittäminen	3
3 NUORUUDEN ELÄMÄNKAAREN VAIHEET	5
3.1 Hengellinen kehitys	5
3.2 Nuoruuden haasteet	7
4 SPIRITUALITEETTI	10
4.1 Nuoren spiritualiteetti.....	10
4.2 Rukous.....	12
4.3 Tarinoiden voima	13
4.4 Musiikki	16
5 RIPPIKOULU	18
5.1 Suuri Ihme -Rippikoulusuunnitelma 2017	18
5.2 Rippikoulu tukemassa kasteopetusta	20
5.3 Ilmiöpedagogiikka rippikoulutyössä	21
6 ERILAISET HARTAUDET	24
6.1 Iltahartaus rippikoulussa	25
6.2 Iltahartausten suunnittelu ja pitäminen	27
7 HARTAUSMATERIAALIN KERÄÄMINEN JA SAAMANI PALAUTE	29
8 POHDINTA	31
LÄHTEET	32
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Päädyin kokoamaan Kiimingin seurakunnalle rippikouluja varten iltahartausmateriaalipaketin. Olin kesällä 2021 harjoittelijana rippileirillä. Sain silloin tehtäväksi pitää yhtenä iltana iltahartauden. Ennen kuin ryhdyin tehtävään, minulta kysyttiin, minkä tyyllisen hartauden haluaisin pitää. Silloin minua kiinnosti kovasti tehdä rentouttava ja rauhallinen hartaus. Iltahartauden suunnittelu oli minusta hyvin mielenkiintoista ja mukaansa tempaavaa. Sain ohjaajaltani hartauteen sopivan tekstin, jonka ympärille kokosin muut tarvittavat iltahartauden osaset taustalla olevaa musiikkia myöten. Toteutuksesta sain hyvää palautetta niin rippileirin työntekijöiltä kuin isosilta ja rippikoululaisista. Kun keskustelin työelämäohjaajani kanssa opinnäytetyöni aiheesta, nousi esille tarve koottuun hartausmateriaalipakettiin. Tämän innoittamana päätin ryhtyä kokoamaan yhteen erilaisia jo käytössä olevia hartauksia, mutta etsiä myös uusia iltahartauksia. Ajatuksena oli, että isosten ja ohjaajien on helppoa hakea iltahartaus yhdestä paikasta. Pyrin löytämään tyyliiltään erilaisia hartauksia, jotta materiaalipaketista tulisi mahdollisimman monipuolinen. Etsin tarinoita, jotka mukailevat ja sopivat kyseisen päivän teemaan. Lisäksi mukana on myös muutama rentouttava iltahartaus ja myös toiminnallinen hartaus.

Hartauden pitäjälle pyrin tekemään hartauden aloittamisen mahdollisimman helpoksi. Hartauksia voidaan halutessaan muuttaa ja muokata juuri omaan tilanteeseen sopivaksi. Ajatuksena oli tehdä materiaalista mahdollisimman houkutteleva, jotta materiaalipakettia haluttaisiin käyttää ja hyödyntää mahdollisimman usein, kun etsitään sopivaa iltahartautta rippileirillä. Tein materiaalista kaksi eri versiota. Toinen on sähköisessä muodossa, joka voidaan ladata seurakunnan sisäiseen verkkoon. Lisäksi kokosin hartauksista kansion, joka on helppo ottaa mukaan leirille.

Minulla oli opinnäytetyössä kaksi kehittämistehtävää. Ensimmäinen tehtävänä oli koota iltahartausmateriaalipaketti ja toiseksi kehittää Kiimingin seurakunnan rippikoulujen hartauselämää. Tämä opinnäytetyö on hankkeistettu Kiimingin seurakunnalle.

Minusta oli mielenkiintoista kerätä erilaisia iltahartauksia ja miettiä myös, miten iltahartaus käytännössä toteutettaisiin. Olen kirjannut materiaaliin oman ehdotukseni, mutta hartauden pitäjällä on mahdollisuus muokata hartautta ja sen kulkua omiin tarpeisiinsa sopivaksi. Sähköisestä materiaalista halusin tehdä mahdollisimman visuaalisen ja värikkään, jotta se houkuttelisi käyttäjiä etsimään sopivaa hartautta. Kansioon tulevista hartauksista karsin kaiken ylimääräisen, jotta materiaalia voivat käyttää

myös sellaiset, joilla on esimerkiksi hahmotusvaikeuksia. Lisäksi materiaalin tulostaminen on helpompaa ilman kuvia.

Koen, että tämän opinnäytetyöni aihe oli johdatusta. Sain sen lahjana, johon tartuin heti ja olin täynnä innostusta. Ajatukseni on hyvin kiteytetty näihin psalmin sanoihin.

Psalmi 139: 1–2.

Herra, sinä tunnet minut

Herra sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut.

Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät, jo kaukaa sinä näet aikeeni.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Minulla oli kaksi kehittämistehtävää tähän opinnäytetyöhöni. Ensinnäkin tehtävänä oli koota iltahartausmateriaalipaketti ja toiseksi kehittää Kiimingin seurakunnan rippikoulujen hartauselämää. Aluksi kokosin materiaalipaketin erilaisista iltahartauksista. Niitä oli tarkoitus testata yhdellä rippileirillä, mutta valitettavasti erilaisten yhteensattumien vuoksi se ei sitten toteutunutkaan. Pyysin kuitenkin työelämäohjaajaltani palautetta ja kehittämisideoita ennen lopullisen materiaalipaketin luovutusta. Lisäksi pyysin muiltakin Kiimingin seurakunnan nuorisotyönohjaajilta ja nuorisopapilta palautetta kansiosta, jonka tein.

2.1 Iltahartausmateriaalin kokoaminen

Ihan aluksi tutustuin Suuri Ihme -Rippikoulusuunnitelmaan 2017. Perehdyin esimerkiksi siihen, mitä eri oppimiskokonaisuuksia siihen sisältyy. Jokaiseen oppimiskokonaisuuteen halusin löytää muutamia erilaisia iltahartauksia. Pyysin ohjaajaltani jo käytössä olevia ja toimivia hartauksia, joita hän haluaisi paketissa olevan. Niiden lisäksi etsin erilaisista kirjoista ja verkosta sopivia hartauksia ja sain pari hartautta myöskin opiskelukaveriltani. Mielestäni sain kerättyä aika kattavan paketin, josta toivon olevan iloa ja hyötyä jo kesän 2022 rippileireillä. Itse paketista halusin saada visuaalisesti mielenkiintoisen ja helposti käytettävän. Tein materiaalin Canva-ohjelmalla. Seurakunnalle toimitin materiaalin kahdessa eri muodossa. Sähköisenä, jonka he voivat ladata omaan sisäiseen verkkoonsa ja lisäksi paperisena versiona, jonka kokosin kansioon muovitaskuihin ja joka on helppo ottaa mukaan leirille.

2.2 Kiimingin seurakunnan rippikoulujen hartauselämän kehittäminen

Valmiin materiaalipaketin toivon helpottavan hartauden pitämistä, kun isoset alkavat hartaudenpitoon. Toivon, että sain tehtyä hartauksista niin helppoja käyttää, että se lievittää jännitystä, jota hartauden pitäjä saattaa tuntea ainakin alussa. Olen miettinyt valmiiksi, mitä materiaaleja hartauteen tarvitaan. Joihinkin hartauksiin olen miettinyt valmiiksi musiikin. Pääosin iltahartaudet noudattavat samaa kaavaa, jolloin se luo turvaa rippikoululaisille. Mukana on myös toiminnallisia hartauksia, jolloin myös

rippikoululaiset pääsevät osalliseksi hartaudesta. Materiaali on sekä sähköisessä muodossa että paperisena versiona kansiossa. Tämä on siinä mielessä hyvä, että jos kansio jää pois matkasta ja on mahdollisuus mennä seurakunnan verkkoon, niin hartaudet löytyvät myös sieltä.

3 NUORUUDEN ELÄMÄNKAAREN VAIHEET

Nuoruus on ihmisen elämänkaareissa kehityksen, kasvun ja muutoksen aikaa. Usein se merkitsee niin ihanaa löytämistä kuin vaativaa ja jopa pelottavaakin haastetta. Rippikouluikäisten kehitysvaiheissa voi olla suuriakin eroja, mikä haastaa niin nuoria kuin ohjaajiakin työssään. Nuoruuteen voi liittyä voimakkaita tunteita ja iloa, mutta samalla myös epävarmuutta ja haavoittuvuutta. Nuoren mieltä askarruttaa oma arvonsa ja kelpaamisensa. Tähän hetkeen liittyy yksilön korostaminen, joka tuo tilaa toteuttaa itseään entistä vapaammin, mutta samalla se tuo myös paineita ja vaatimuksia päteä ja pärjätä nuorta ympäröivässä maailmassa. On tärkeää, että rippikoulun aikana nuori oppii hyväksymään itsensä juuri sellaisena kuin hän on. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 11.)

Nuorisotyössä nuorten emansipaatioon liittyy myös henkilökohtainen näkökulma: Miten tukea nuorten itsenäistymiskehitystä ja millä tavalla tukea vähitellen tapahtuvaa irtautumista lapsuuden perheestä ja vanhemmista. Kasvaessaan ja siirtyessään kohti itsenäisempää elämää ja aikuistumista nuori tarvitsee monenlaista apua ja tukea. Hän tarvitsee ympärilleen aikuisia, joiden kanssa hän voi luottavaisesti ja luontevasti keskustella itsestään ja asioista, jotka häntä kiinnostavat. Nuorisotyönohjaaja voi olla se kodin ulkopuolinen, turvallinen aikuinen, jonka kanssa nuori voi keskustella kaikesta kasvuun liittyvistä kysymyksistä. (Kauppila 2021, 184.)

3.1 Hengellinen kehitys

Ihminen on hengellinen olento, sillä se on jokaisen ihmisen sisään kirjoitettu ominaisuus. Hengellisyys on intiimi ja herkkä alue, sillä siinä on kyse ihmisen syvästä persoonallisesta tavasta olla ja elää. Rippikoulu on aikaa, jolloin nuori voi tunnistaa oman hengellisen puolensa. Nuoren hengelliset kokemukset ovat ainutlaatuisia. Sitä, milloin hengellinen elämä ensimmäisen kerran aukeaa, on jälkeenpäin vaikea muistaa. Tämän vuoksi nuorelle pitää kertoa, että hengellinen elämä ja hengelliset kokemukset ovat eri ihmisillä erilaisia ja tapahtuvat eri elämänvaiheissa. Hengelliseen elämään kuuluvat niin haastavat ”erämaakokemukset”, tyhjyys ja yksinäisyys kuin ilo, yhteys ja riemu. Rippikouluun täytyy liittää erilaisia hengellisen elämän muotoja, jotta jokainen nuori voi löytää itselleen luontevia tapoja hiljentyä. Samoin riittävästä toistuvuudesta on hyvä pitää huolta. Musiikki ruokkii ja hoitaa hengellistä elämää ja sanoittaa ihmisen puhetta Jumalalle. Koko rippikoulun ajan onkin hyvä käyttää virsikirjaa. Rukoushel-

met tukevat rukouselämää konkreettisesti. Symbolit, liike ja eleet ilmentävät sanattomasti uskon todeksi elämistä. Siihen millä sanoilla rukoillaan, on hyvä kiinnittää huomiota rippikoulussa. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 33–34.)

Kristitty on osa tuhansia vuosia vanhaa perinnettä. Kristikunnan yhteisten rukousten ja eteenkin Isä meidän -rukouksen ja Herran siunauksen on tärkeää tulla tutuiksi nuorille. Säännölliset aamu-, ilta- ja ruokarukoukset tai -laulut ovat luontevia rutiineja rippikoulussa. Toistuvasta ja samalla tutuksi tulevasta rukoilun tavasta voi tulla rippikoululaiselle turvallinen ja läheinen. Virsiä, hengellisiä lauluja, hiljaista rukousta ja Raamatun lukemista voi yhdistää minkä tahansa rippikoulun teeman käsittelyyn. Rippikoulun ohjaajien tehtävänä on vastata siitä, ettei rippikoulun hengellistä elämää koeta pakottamisena tai manipuloivana. Rukouselämän tulee olla kokonaisuudessaan sekä turvallista että hoitavaa. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 34.)

Ihminen on enemmän kuin ulos päin näyttää. Se on syvällä oleva aavistus, jota vahvistetaan ja nostetaan esille rippikoulussa. Sen ymmärtäminen, että jokainen ihminen on Jumalan kuva ja Jumala asuu meissä, on rippikouluun tulevalle nuorelle tärkeä tieto. Jokaisessa nuorella asuu hengellisyys, ja se on syvällä ihmisessä oleva kaipaus, jota seuraamalla ihminen lähestyy Jumalaa. Kun nuorelle annetaan tilaa ja mahdollisuus oman sisäisen maailmansa kohtaamiseen, hänen on mahdollista löytää oma hengellisyytensä. Rippikoulussa luonnollinen uskon asioiden opiskelu tapahtuu erilaisissa hengellisissä harjoituksissa, hartauksissa ja rukouselämässä. Tarkoitus on, että jokainen löytää oman hengellisen identiteettinsä. (Aaltonen, Pruuki & Saarainen 2004, 57–58.)

Raamattuopetuksessa on hyvä antaa nuorelle eväitä omaan tulkintaan valmiiksi tulkittujen tuttuisten kertomusten sijaan. Tällä tavoin Raamatusta voi tulla nuorelle tärkeä ja merkittävä kristillisen elämäntulkinnan opaskirja, ehtymätön lähde, kartta ja kompassi koko hänen elämänsä varrelle. Kristillinen usko ja elämäntulkinta tulisi aina kytkeä paikalliseen yhteyteen. Siinä tulisi huomioida sen hetkinen ympäristö, aika ja paikka, jossa ollaan ja eletään. Se tulisi kiinnittää niiden ihmisten arkeen ja elämään sekä kokemuksiin, jotka kohtaamme tässä ympäristössä. Koskettavimmillaan ja syvimmillään teologian tulisi olla yhdessä elettyä ja koettua arjen kristillisyyttä, joka uusiutuu esimerkiksi seurakunnan nuorten toiminnassa. Se koetaan niissä tilanteissa ja niissä kysymyksissä, jotka ovat merkittäviä juuri sillä hetkellä. (Kauppila 2021, 14.)

Rippikoulussa työntekijä voi törmätä tehtävässään myös nuorten uskonnolliseen epäilyyn, joka voi olla hyvinkin erityyppistä. Negatiivinen epäily tarkoittaa yleistä kielteisyyttä uskontoa kohtaan ja jopa uskonnonvastaisuutta. Epäilyksen taustalla voi olla kielteisesti uskuntoon suhtautuva koti tai aiemmat negatiiviset kokemukset uskonnosta. Työntekijän on tällaisissa tilanteissa tärkeää kuunnella nuoren kokemusta ja suhtautua siihen vakavasti. Kritiikin kiihkoton vastaanottaminen voi parhaimmillaan toimia positiivisena uskuntoon liittyvänä kokemuksena. Älyllinen epäily liittyy uskonnollisen ajattelun tai tieteellisen ja uskonnollisen ajattelun väliseen suhteeseen. Epäily voi olla hyvä lähtökohta sellaiselle merkitykselliselle keskustelulle, jossa asia halutaan selvittää. Projekttiivinen epäily tarkoittaa ajatusta siitä, että Jumala on pelkästään ihmisten keksimä olento. Nuori voi vedota jumalakuvien ajallisiin ja kulttuurisiin eroihin. Uskonnolliseen kehitykseen ja elämään liittyy aina väistämättä myös epäily. Tällaisissa tilanteissa nuori tarvitsee kuuntelemista, ohjausta ja tukea. Näissä tilanteissa seurakunnan työntekijä on se henkilö, joka luo turvallisen ilmapiirin asian läpikäymiselle. (Pruuki 2010, 55–56.)

3.2 Nuoruuden haasteet

Kelpaanko minä? Hyväksytäänkö minut tällaisena kuin olen? Rakastaako minua kukaan? Nämä ovat kysymyksiä, jotka askarruttavat monen nuoren mieltä. On kuitenkin lohduttavaa tietää, että nuorella ei tarvitse muuttua eikä hänen tarvitse päteä. Viesti nuorelle, joka miettii omaa kelpaamistaan, on selkeä: Luoja on tarkoittanut sinut juuri sellaiseksi kuin olet. Lakkaamatta Hän kutsuu yhteyteensä. Jumalan rakkautta voidaan verrata äidin ja isän rakkauteen, sillä Hän on antanut ihmiselle elämän, ja Hän rakastaa sinua sellaisena kuin olet, eikä aseta ehtoja. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 11.)

Murrosiässä on monia tekijöitä, jotka herkistävät nuoren uskonnollisille kysymyksille. Nuoren älyllinen kehitys on saavuttanut aikuisen tason. Silloin kun abstrakti ajattelukyky on saavutettu, mikä tapahtuu yleensä 14-vuotiaana, nuorella on kaikki edellytykset ratkoa vaikeita ongelmia, ymmärtää ja tunnistaa monimutkaisia syiden ja seurausten ketjuja. Tämä kohottaa nuoren itsetuntoa, mutta samalla se hämmentää ja aiheuttaa epävarmuutta. Murrosiässä on voimakas tarve solmia ystävyysuhteita. Yksinäisyyden pelko ja oman erilaisuuden pohdinta ajavat muiden seuraan. Alkavaan seksuaalisuuteen liittyvät kysymykset ovat rippikoululaisen ajatuksissa. Näitä nuoren elämään kuuluvia tapahtumia ei pidä tulkita negatiivisesti pelkkinä kriiseinä. Vaikka tähän kuuluu lapsuuden turvallisuuden murentuminen, niin samalla kriisit tukevat nuoren uskonnollista kiinnostusta. (Aaltonen ym. 2004, 106.)

Positiivisen minäkuvan luominen on tärkeää nuoren kehityksessä. Se, että nuori kokee pystyvänsä vastaamaan kehityshaasteisiinsa, on tärkeää. Nuori arvioi itseään suhteessa siihen, miten hän onnistuu kehityshaasteissaan. Silloin kun hän kokee onnistuneensa, hänen itseluottamuksensa ja minäkuvansa vahvistuvat. Nuori oppii luottamaan itseensä, kun hänen eteensä tulee uusia haasteita. Positiivinen palaute nuorelle tärkeiltä ihmisiltä kuten kavereilta, perheeltä, opettajalta ja muilta kasvattajilta tuntuu hyvältä ja on tärkeää. Jos nuori on ottanut huomioon omat voimavaransa ja tarpeensa muodostaessaan kehityshaasteitaan, hän saa onnistuessaan kokemuksesta erityisen paljon itseluottamusta. Silloin nuori kykenee tekemään itsenäisiä päätöksiä myös jatkossa, eikä hän ole riippuvainen muiden mielipiteistä. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilén 2003, 82–83.)

Jos nuori epäonnistuu kehityshaasteissaan tai kokee usein olevansa huono tai tyhmä, niin nuoren kanssa tulisi keskustella hänen tavoitteistaan. Voi olla, että nuori on asettanut itselleen liian vaativat tavoitteet. Nuori voi vaatia itseltään aivan liian paljon, vaikka hänen voimavaransa, taitonsa, tietonsa ja ympäristön tarjoamat toimintamahdollisuudet eivät riitä. Nuoren ideaaliminä ja reaaliminä eivät kohta. Kaikilla meillä tulee olla haaveita, mutta liian vaikeiden tavoitteiden asettamisesta voi seurata loppuun palaminen jo nuorena ja samalla siitä voi seurata negatiivisen minäkuvan omaksuminen. Nuori voi kokea, että häneltä odotetaan liian paljon. Nuori voi haluta elää vanhempiansa ja ympäristönsä odotusten mukaisesti, mutta tuntee riittämättömyyttä. Alituinen negatiivinen palaute ja ympäristön liialliset odotukset stressaavat nuorta. Tästä voi seurata se, että nuori ei jaksakaan enää edes yrittää. Tämän vuoksi on tärkeää, että nuorelle annetaan positiivista palautetta aina kun se on mahdollista. Kiitos ja kannustus pienistä teoista kantaa ja kannustaa nuorta yrittämään. Aina ei positiivisen palautteen vastaanottaminen ole kuitenkaan helppoa, mutta silti se kannattaa ja se tuntuu nuoresta mukavalta. Vanhempien, kasvattajien, opettajien, kavereiden ja muiden nuoren ympärillä olevien ihmisten kommentit ovat nuorelle tärkeitä. (Aaltonen ym. 2003, 83.) Rippikoulussa työntekijöiden tulisikin kiinnittää huomiota siihen, että he huomioivat kaikki nuoret ja antavat heille positiivista palautetta. Tämä tuo nuorelle itseluottamusta ja auttaa positiivisen minäkuvan luomisessa.

Nuoren suhtautuminen uskonnollisiin kysymyksiin on kaksijakoinen. Älyllinen ristiriita saa pohtimaan maailmankatsomuksellisia kysymyksiä. Nuori voi kokea, että hän ei voi hyväksyä entisiä käsityksiään, vaan hän kaipaa uudenlaisia selityksiä olemassaololleen. Toisaalta nuori kaipaa uskonnollisia tunnekokemuksia. Yhteenkuuluvuuden ja hyväksytyksi tulemisen tunteet ovat voimakkaita. On tärkeää kuulua ryhmään, joka ei vähättele vaan arvostaa häilyvääkin mielipidettä. Kotona, jossa kiire on lisääntynyt ja perheiden ihmissuhteet ovat koetuksella, ei välttämättä pystytäkään vastaamaan nuoren suuriin kysymyksiin. Tällaisissa tilanteissa rippikoulu ja siellä solmitut aikuiskontaktit ovat merkittäviä. Rippikoulun

työntekijät voivat toimia tradition välittäjänä. He voivat poistaa esteitä Jumalan kohtaamisen tieltä auttamalla näkemään, millainen Jumala on ja miten Hän toimii. (Aaltonen ym. 2004, 126–127.)

Rippikoulun aikana on tärkeää tukea nuorta arvostamaan omaa elämäänsä ja pitämään huolta itsestään. Rippikoulussa voidaan tukea nuorta omaksumaan tärkeitä mielenterveystaitoja: kuuntelemaan, sanoittamaan ja tunnistamaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan, kohtelemaan itseään myötätuntoisesti ja ystävällisesti ja hakemaan apua silloin, kun siihen on tarvetta. Nuorta tuetaan myös sosiaalisen ja hengellisen elämän valmiuksiin. Ulkonäköön ja omaan kelpaamiseen liittyy paljon paineita. Kristinuskon kokonaisvaltainen ihmiskäsitys korostaa ihmisruumiin pyhyyttä. Sitä tulee varjella ja pitää arvossa riippumatta siitä, millainen se on. Sekä oman että toisen ihmisen ruumiin tai intimitetin loukkaaminen on sekä väärin että vahingollista. Jumala on antanut ihmiselle käskyn suojella sekä omaa että toisen ihmisen elämää. Nuoren oman seksuaalisuuden prosessointi näkyy myös rippikoulun arjessa. Kypsä ja terve seksuaalisuus sisältää hyväksyvän ja rakastavan suhtautumisen ihmisyyteen, seksuaalisuuteen, sukupuolisuuteen ja ruumiiseen. Rippikoulu voi tukea nuorta kasvamaan ihmiseksi, joka pitää arvossa koko elämäänsä ja joka haluaa pitää huolta omasta ruumiistaan ja suojella sitä. Samalla hän myös kunnioittaa toista ihmistä ja hänen rajojaan. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 40.)

4 SPIRITUALITEETTI

Spiritualiteetista puhutaan rukouksen, mietiskelyn ja ihmisen sisäisen uskonnollisen elämän yhteydessä (Häyrynen, Kotila & Vatanen 2003, 13). Spiritualiteetti on kaikille ihmisille yhteistä ja se ilmenee sekä uskonnollisten että uskonnottomien ihmisten maailmankatsomuksessa ja arvoissa. Tämän käsityksen mukaan spiritualiteetti on ihmisyyden ydin ja se liittyy käsitteenä läheisesti ihmisenä kasvamiseen ja ihmisen syvimpään olemukseen. Tähän liitetään muun muassa seuraavia ominaisuuksia: elämän ihmettely, herkkyyys, usko, mysteerin taju, kunnioittamisen tunne, tarkoituksen etsiminen, itsetuntemus, tunteet, kokemus tuonpuoleisesta ja rohkeus. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan ihmisellä on Jumalan luomana synnynnäisenä ominaisuutena sielu ja henki, joilla hän kykenee ymmärtämään itseään, ympäristöään ja suhdetta Jumalaan. (Paananen & Tuominen 2005, 35–36.) Kirkon näkökulmasta spiritualiteetti toteutuu messuun osallistumisessa, mietiskelyssä ja hiljaisuudessa, yhteydessä toisiin uskoviin, hartaus- ja rukoushetkissä, hengellisessä laulamissa, retriiteissä, rukouksessa ja Raamatun lukemisessa (Kauppila 2021, 133).

4.1 Nuoren spiritualiteetti

Lähtökohtana on ajatus siitä, että lapsi on luontaisesti hengellinen ja aikuisen tehtävänä on tukea tätä (Kauppila 2021, 119). Uskonnollista kasvua ei tapahdu ilman vuorovaikutusta kasvattajien, perheen, ystävien ja vertaisten kanssa. Henkilön täytyy kokea kasvua ja muutosta edistäviä uskonnollisia kokemuksia. Uskonnollisuus ei ole ihmisen psyykessä oleva erillinen osa, vaan se on osa sitä. Uskonnolliset uskomukset ja ajatukset ilmaisevat ja opettavat ymmärtämään ihmisen sisäistä kokemusmaailmaa. Spirituaalinen kypsyminen tapahtuu osana yksilön oman persoonallisuuden kasvua. (Kauppila 2021, 138–139.)

Aikuisten tavoin käyvät lapset ja nuoret läpi kysymyksiä merkityksellisyydestä, tarkoituksesta, kutsuksesta, identiteetistä ja suhteista. Vahva spirituaalinen elämä tukee näiden kysymysten tarkastelua. Seurakuntien nuorisotyön tehtävänä on tarjota nuorille sellaisia uskonnollisia kokemuksia, jotka edistävät nuorten kasvua. Kasvua ei voi pakottaa, sillä jokainen kasvaa ja muuttuu monien erilaisten tekijöiden vuoksi. Tämän takia seurakunnan nuorisotoiminnan suunnittelussa tulee tietoisesti huomioida spirituaalinen kasvu. (Kauppila 2021, 139.)

Nuorisotyön hartauselämän lähtökohtana on tarjota tilaa nuoren omalle kutsumukselle. Se ei tarkoita, että nuoria ohjattaisiin uskomaan tietyt uskomukset, tunnustamaan uskonsa tietyllä tavalla tai elämään elämänsä joitakin eettisiä käsityksiä noudattaen. Uskontotraditio voi tarjota nuorelle peilin, jota vasten hän voi reflektoida omaa hengellisyyttään. Kun nuorelle annetaan tilaa ja avaruutta, hän saa vapaammin tutkia omaa sisintä maailmaansa suhteessa siihen traditioon, joka kristillisellä kirkolla on annettavanaan. Spiritualiteetti muodostuu hengittäväksi, avoimeksi ja dynaamiseksi. (Kauppila 2021, 139.)

Nuorten spirituaalista kasvua tutkineet ovat havainneet kolme prosessia, jotka ovat luontaisia nuorten spiritualiteetille. Prosessit eivät ole perättäisiä vaan päällekkäisiä. Tällä selviää se, että millä tavalla spirituaalinen prosessi elää nuorella eri tasoilla.

1. Havahtumisen ja heräämisen prosessi. Tämä vaikuttaa spirituaalisen identiteetin, merkityksellisuuden ja tarkoituksen kehittymiseen.
2. Liittymisen ja kuulumisen prosessi. Tämä pitää sisällään suhteiden etsimisen ja kokemisen toisten kanssa. Tähän kuuluvat myös jumalalliset olennot.
3. Elämäntapa. Tässä ihminen ilmaisee omaa spiritualiteettiansa erilaisten toimintojen ja suhteiden kautta. (Kauppila 2021, 140.)

Nuori tarvitsee hengellistä ohjausta, opettamista ja opastusta. Rinnalla kulkeminen ja yhdessä etsiminen ovat nuorisotyönohjaajan tehtäviä. Hänen velvollisuutensa on tuoda nuoren tietoon ja käyttöön kaikki se kristillisen uskon ja elämänmuodon rikkaus, joka on käytettävissä. Jokaisella nuorella on oikeus kuulla evankeliumia armollisesta ja rakastavasta Jumalasta, ylösnoussesta Kristuksesta sekä Pyhän Hengen toiminnasta. Parhaiten työntekijä opastaa nuoria omalla esimerkillään. Hengellistä elämää voidaan hoitaa niin jumalanpalveluksessa, hartauksissa, Raamatun lukemisella ja rukoilemalla. (Paananen & Tuominen 2005, 41.)

Nuoren spiritualiteetin kunnioittaminen vaatii nuorten kanssa työskenteleviltä työntekijöiltä niin oman spiritualiteettinsa ymmärtämistä ja hoitamista kuin kykyä nähdä nuorella oleva herkkyys ja ainutlaatuinen Jumalan kuva (Paananen & Tuominen 2005, 38). Seurakuntien nuorisotyössä spirituaalisen elämän perusrunko on rakentunut yhteisten tilaisuuksien alussa ja lopussa pidettyihin hartaushetkiin sekä nuorten messuihin. Rippikoulussa hartauselämä rytmittää päivää aamusta iltaan. (Kauppila 2021, 135.) Rippikoulun spiritualiteettia on pyritty vahvistamaan Suuri Ihme -rippikoulusuunnitelmassa ja erityisesti on lisätty ehtoolliskasvatusta. Rippikoulussa nuoria ohjataan hoitamaan hengellistä elämäänsä käymällä säännöllisesti ehtoollisella. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 8.)

4.2 Rukous

Luukkaan evankeliumin 11. luvun alussa Jeesus opettaa rukoilemista. Opetuslapset pyytävät Häntä opettamaan heille rukousta. Ensimmäisenä Jeesus opettaa heille Isä meidän -rukouksen. Siinä jokainen rukoilija voi rukoilla koko kristikunnan kanssa. Rukoukseen voi sisällyttää omat pyyntönsä, rukouksen läheisten ja kaikkien kristittyjen sekä koko maailman puolesta. (Häyrynen ym. 2003, 260–261.)

Rukous on hengellisen elämän tärkein ja tehokkain, mutta samalla vaativin osa-alue. Se on kokonaisvaltaista toimintaa, joka ilmaisee ihmisen ruumiin ja sielun yhteyttä. Rukouksessa on eri tasoja. Yksinkertaisin jaottelu voidaan tehdä ruumiillisen eli ääneen luetun ulkoisen rukouksen ja mielen eli sisäisen rukouksen välillä. Mielen sisäinen rukous on sydämen puhetta, joka edellyttää keskittymistä ja tarkkaavaisuutta. Sen tavoitteena on saavuttaa sydämen rukous, jota aistihavainnot, mielikuvitus ja ajatukset eivät häiritse. Tällaista rukousta voidaan nimetä myös puhtaaksi rukoukseksi, joka liittyy ihmisen Jumalaan. (Häyrynen ym. 2003, 41.)

Hengellisyys, usko ja rukous ovat hengityksen lailla läsnä kaikessa kristityn arjessa ja juhlassa. Hengellinen elämä on jatkuvaa kasvua jumalayhteydessä. Rippikoulun aikana nuori oppii hoitamaan hengellistä elämäänsä eri tavoin. Rukouselämän on hyvä leikata rippikoulun koko prosessia itsestään selvänä ja luontevana osana. Säännölliset hiljentymishetket, hartaudet ja hetkipalvelukset tuovat rippikouluun rytmin, jonka myötä nuori oppii vähitellen käymään vuoropuhelua elämänsä tapahtumista ja mieltä painavista asioista Jumalan kanssa. Nuori oppii hiljentymään Jumalan kasvojen edessä yksin ja yhdessä muiden kanssa. Rippikoulun rukouselämän on tärkeää olla säännöllistä, monimuotoista sekä ilmapiiriltään vapaata ja hengittävää. Jokaisessa kokoontumisessa on hyvä olla mukana rukouksen elementtejä. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 14–15.)

Rippikoulussa usein käytössä olevat rukoushelmet ovat osoittautuneet toimivaksi apuvälineeksi matkalla kristillisen hengellisyyden lähteille. Niiden avulla kristillinen elämänviisaus avautuu luonnollisella tavalla. Niiden avulla ovat monet rippikoululaiset löytäneet oman hengellisen identiteettinsä. Ne ovat antaneet kokemuksen siitä, että uskossa ei ole kysymys meidän ajatuksistamme Jumalasta vaan meidän yhteydestämme Jumalaan. Rukoushelmet yhdistävät työntekijät ja nuoret, sillä molemmat saavat niistä iloa ja ne auttavat heitä kulkemaan syvemmälle kohti sisimpäänsä, lähemmäksi Jumalaa. Helmien ”teologiassa” on läsnä hengellisen ohjauksen vanhat piirteet ja kasvun alueet. Niitä ovat itse-

tuntemus, itsensä hyväksyminen ja rakastaminen, kaipuunsa ja rakkautensa seuraaminen, avun etsiminen, lähimmäisen ja luomakunnan rakastaminen, pitkäjänteisyyden ja toiston korostus. Myös ajatus siitä, että kristillisestä hengellisyydestä ei etsitä hengellisiä kokemuksia vaan Jumalaa. (Aaltonen ym. 2004, 62–63.) Rukoushelmien vahvuutena on, että ne suuntautuvat hiljentymiseen ja rukoukseen. Rukoushelmien käyttö auttaa käsittämään ja tulkitsemaan omaa elämää, ja ne tarjoavat tien ihmisenä ja kristittyinä kasvamiseen. Rukoushelmet yhdistävät elämän, uskon ja rukouksen. (Hakkarainen, Jern, Jokela, Lönnebo & Storbacka 2004, 21.)

4.3 Tarinoiden voima

Tarinan, sadun, kertomuksen ja kertomisen tarkoitus on viihdyttää, opettaa tai antaa meille aihetta ajatella asioita omalta kannaltamme. Tämän ovat tienneet jo kauan aikaa kasvattajat ja opettajat, jotka ovat käyttäneet tarinoita ja satuja työkaluina omassa työssään. Hyvissä kertomuksissa ja tarinoissa on aina jotain, joka koskettaa meitä ihmisiä syvällä tiedostamattomalla tasolla ja jättää meihin jälkensä. Tarinalla tai kertomuksella voidaan luoda ja vahvistaa sukupolvien välistä yhteyttä, kiintymystä ja ymmärrystä. Elämän tärkeimmät asiat, arvot ja kokemukset siirtyvät sukupolvelta toiselle erilaisten tarinoiden kautta. Tarinoihin voidaan myös sisällyttää sellaista, mitä millään muulla keinolla ei kyetä ilmaisemaan. (Paananen & Tuominen 2005, 205.)

Tarinat ovat osa yhteisön kulttuuriperintöä. Ne ovat silta sukupolvien välillä. Yksi yhteisön ominaispiirteistä on jaettu muisti ja yhteinen kertomus. Niiden avulla yhteisö tulkitsee menneisyyttään, nykyisyyttään ja tulevaisuuttaan. Yhteinen tarina on se liima, joka sitoo yhteisön jäsenet toisiinsa. Voidakseen olla yhteisön todellinen jäsen, henkilön tulee osallistua yhteisönsä tarinoihin, kertoa samoja tarinoita kuin muut yhteisön jäsenet sekä antaa oman identiteettinsä muovautua näiden tarinoiden mukaisesti. (Paananen & Tuominen 2005, 205.)

Tarinoiden kuuntelemisella ja niiden kertomisella on meidän olemassaolomme liittyvä merkitys. Kertomuksilla ja tarinoilla teemme sekä itsellemme että muille ymmärrettäväksi käsityksemme itsestämme ja elämästämme. Tarinat rakentavat yhteisöllistä ja sosiaalista identiteettiä, vaikka ne useimmiten ovat yksilöiden omia luomuksia. Ne kertovat yksityisten ihmisten tarinoita, mikä antaa heille voimaa uuden alkuun ja rohkeutta elää. Tarinoiden uudelleen kertomisessa rakentuu sukupolvien side, jossa kuvastuu

kulttuurisen ja sosiaalisen yhteyden kokemus. Ilman tarinoita emme voisi elää emmekä olla inhimillisiä. Toisaalta tarinat voivat myöskin aiheuttaa ahdistusta ja mielipahaa. Tarinoiden avulla voimme kuitenkin helpommin tutkiskella omaa sisintämme. (Paananen & Tuominen 2005, 208.)

Tarinan viestin, sisällön ja sanoman kannalta ei ole useinkaan merkitystä sillä, onko tarinan lähtökohdaksi todellinen tapahtuma vai onko se kertojan mielikuvituksen tuottama. Usein todelliseen tapahtumaan liittyvässä tarinassa voi olla fiktiivisiä osia. Tärkeintä on, että tarina välittää kuulijalle tapahtuman elävästi ja kuljettaa häntä tapahtumasta toiseen sekä paljastaa tapahtuman salaisuuksia vähitellen. Tarinaa kerrottaessa on tärkeää asioiden oikea järjestys. Mukaansa tempaava tarina nostaa aina alussa esille henkilön tai henkilöt, joille tapahtuu jotain tärkeää. Tarina näyttää alusta loppuun tarinan henkilöiden, ihmisten, satuolentojen tai eläinten vaiheita. Tapahtumat ymmärretään niihin osallistuvien henkilöiden kautta. Heitä kohtaavat koettelemukset, onnenpotkut, vastoinkäymiset ja vaarat antavat tarinalle jännittävyttä. Usein tarina johdattaa henkilönsä kriisitilanteeseen, josta hän ei pääse eteenpäin ilman apua. Kriisiä seuraa ratkaisu. Apu saapuu jostain tai tarinan sankari sortuu vaikeuksien alla. Hyvä tarina näyttää vielä lopuksi, mitä ratkaisusta seurasi. Moni satu päättyykin onnellisesti sadun päähenkilöiden häihin. (Paananen & Tuominen 2005, 209.)

Tarinan kertojan tehtävänä on herättää tapahtuma ja tarina henkiin. Tämän vuoksi on tärkeää, että itse kertoja näkee ja kokee tarinan tapahtumat kirkkaasti. Tarinan kertojan tärkein kyky on sisäisen näkemisen kyky ja tärkein instrumentti on mielikuvitus. Tarina haluaa tulla niin kuulluksi kuin nähdyksi. Kertojan tulee ensin itse nähdä, mitä tapahtumassa ja tarinassa on, ja sen jälkeen hänen tehtävänä on näyttää tarina ja sen tapahtumat kuulijoille. Tarina herää henkiin, kun kertoja katselee sitä. Kertojan ei ole syytä opetella tarinaa ulkoa. Tärkeintä on, että kertoja sisäistää tarinan. Tarinan kertomiseen valmistautuminen on kuvien luomista omaan mieleen, aistien herkistämistä ja tunteiden vapautta. Kyetäkseen herättämään tarinan henkiin eli näkemään ja kokemaan rikkaasti tarinan tapahtumat tulee kertojan pitää huolta omasta mielikuvituksestaan. Mielikuvitus on välttämätön instrumentti niin kertojalle kuin kuulijalle. (Paananen & Tuominen 2005, 212.) Toinen tarinan kertojan tärkeistä instrumenteista on hänen oma äänensä. Äänellä voidaan luoda tunnelmaa. Äänenpainoilla painotetaan tarinan tärkeitä, hilpeitä ja jännittäviä kohtia. Äänenkäytön tulisi vastata tarinan sisältöä: jos tarinassa joku kuiskaa, niin kertojakin kuiskaa. Jos tarinassa joku huutaa, niin kertoja nostaa ääntään. Iloista tapahtumaa kerrotaan iloisella ja surullista tapahtumaa surullisella äänellä. Jos halutaan kehittyä tarinan kertojana, silloin kannattaa huoltaa omaa ääntään sekä harjoitella hengitystekniikkaa. (Ylönen & Luumi 2002, 88.)

Kertominen on ominaista ja tyypillistä kristinuskolle. Sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa uskonnollisesti ja pelastushistoriallisesti tärkeimmät tekstit on puettu kertomuksen muotoon. Luomiskertomus, syntiinlankeemus, evankeliumit, patriarkkakertomukset ja exodus-kertomus ovat näistä esimerkkeinä. Jeesus-tapahtumasta on viestittävä kertomalla ja kertomuksilla. Tapahtumia voidaan välittää vain kertomuksen muodossa, sillä useimmat tapahtumat peruvat kokemukseen. Kokemus on niin tärkeä, että se pitää välittää eteenpäin. Narraatio (kertomus) on uskonnon kieli, koska narraatiossa on kysymys kommunikaatiosta, joka koskettaa koko ihmistä, sen tunnetta, tahtoa ja järkeä. Uskonossa on aina kyse jostain, joka valtaa koko ihmisen eikä vain määrättyä aluetta ihmisessä. (Porkka 2008, 313–314; Ylönen & Luumi 2002, 84.)

Narratiivisuus on tavallista kielen käyttämistä tulkintojen ja merkitysten muotoilussa. Se on osa arkipäiväistä toimintaa, jossa ollaan vuorovaikutuksessa muiden, ympäristön ja omien kokemusten kanssa. Tarina ei pakota vaan antaa aineksia omaan ajatteluun. Kun tarinan sisällön merkitystä miettii omasta näkökulmasta ja omasta elämästä käsin, oppimisesta tulee syvää ja omakohtaista. (Pruuki, Pruuki & Pulkkinen 2018, 7.)

Raamatunkertomukset ovat luonteeltaan rajoja ylittäviä. Ne ovat syntyneet historian eri aikakausina, mutta silti ne välittävät ikuisia totuuksia. Ne kertovat siitä, että miten Jumala kohtelee ihmisiä, mikä on Hänen tahtonsa ja miten Hän haluaa ihmisen elävän elämäänsä. Raamatunkertomukset käsittelevät elämämme kokemusperäisiä edellytyksiä. Ne liittyvät elämämme tarkoitukseen, moraaliimme, turvallisuuteemme ja katsomukseemme elämästä ja kuolemasta. Ne välittävät meille tiettyä elämänkatsomusta ja uskoa. Ne kertovat siitä, että miten Jumala toimii ihmiskunnan kanssa. Tämä raamatullinen näytelmä, joka ulottuu aikojen alusta sen loppuun, kerrotaan meille symbolien, kuvien, merkkien ja tulkintojen avulla. Jokainen sana Raamatussa on latautunut ja harkittu ja usein monimerkityksellinen, jotta kokonaisuus olisi selvempi. (Tamm 2002, 168.)

Erilaiset tarinat tempaavat helposti mukaansa, ne saavat mielikuvituksen laukkaamaan ja ne voivat vaikuttaa tunteisiin hyvin voimakkaasti. Itse olen hyvin empaattinen ja tarinat, jotka vetoavat tunteisiin, saavat minut herkästi kyynelehtimään. Erilaiset tarinat laajentavat meidän käsityksiämme ympäröivästä maailmasta ja tarinoiden kautta on helppo oppia uutta ja myös muokata käsityksiä erilaisista asioista. Rippikoulussa on tärkeää, että siellä käytetään tarinoita ja Raamatun kertomuksia erilaisten asiakokonaisuuksien käsittelyssä.

4.4 Musiikki

Luther oli sitä mieltä, että musiikki on Luojan suuri lahja ihmisille. Musiikki on osa inhimillistä elämää, jossa Jumala on läsnä. Ihmisen kyky luoda, tuottaa ja kokea musiikkia on ihme. Musiikilla on ihmiseen hengellisiä, sosiaalisia, emotionaalisia, psyykkisiä ja fysiologisia vaikutuksia, joiden merkityksiä ja syitä on vaikea hahmottaa. Musiikki on seurakunnassa tarkoitettu kaikille seurakuntalaisille. Se on olennainen osa jumalanpalvelusta ja hengellistä elämää. Virsissä ja muussa hengellisessä musiikissa yhdistyvät Jumalan lahja ja teko. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 37–38.)

Kirkkomusiikin ymmärretään yleisesti pitävän sisällään lähinnä jumalanpalvelukseen kuuluvan musiikin. Tähän ajatellaan kuuluvan urkujen soitto, virret, liturginen musiikki ja kirkkokuoron ohjelmisto. Kuitenkin kaikki kirkon jakama musiikki on kirkkomusiikkia riippumatta sen tyylistä. Kirkon yhteydessä syntyy jatkuvasti uutta musiikkia kiitokseksi ja kunniaksi Jumalalle. Kirkkomusiikin ja nuorisotyön yhtymäkohtia on useita. Näitä ovat esimerkiksi jumalanpalveluselämä, rippikoulu, konsertit, kuorot, yhtyeet ja erilainen nuorten ja musiikin parissa tehtävä työ. (Paananen & Tuominen 2005, 160–161.)

Ilman musiikkia ei ole varmaankaan toteutettu ainuttakaan rippikoulua. Rippikoululaisten myönteiset kokemukset ja elämykset liittyvät hartauden ilmapiiriin, pyhyden aavisteluun, jumalanpalveluselämään, yhteyden kokemukseen ja hiljaisuuteen. Kaikkien näiden toteutuksessa on musiikilla merkittävä osansa. Musiikki vaikuttaa aina monikerroksisesti. Hartaudessa käytetty meditaatiomusiikki voi olla samalla sekä musiikin kuuntelua että sisällöllistä opetusta valitun musiikin välityksellä. Musiikillisesti voidaan oppia myös jotain uutta, kun musiikkia tuotetaan itse laulamalla tai soittamalla. Musiikki voi toimia tunnelman luojana, virittäjänä käsiteltävään asiaan, rukouksena, kiitoksena, ylistyksenä tai yhteisön lujittajana. Musiikki on monien tunteiden tulkki. Musiikin kuuntelemiseen ja sen kuulemiseen liittyy aina myös kuulijan elämäkokemus. Uskon syntymiseen ja sen vahvistumiseen voi musiikilla olla suuri merkitys. (Rissanen 1998, 170–171.)

Musiikki tukee sitä rippikoulun yleistavoitetta, että nuori vahvistuisi uskossaan ja lähimmäisenrakkautessa sekä eläisi rukouksessa ja seurakuntayhteydessä. Sen tarkoituksena on saada nuori pohtimaan musiikin merkitystä itselleen. Musiikilla on vaikutusta myös rippikoulun yleiseen ilmapiiriin sillä parhaimmillaan se luo yhteyttä rippikoululaisten, isosten ja työntekijöiden välille sekä antaa aineksia ih-

misten väliseen vuorovaikutukseen ja toisten kohtaamiseen. Musiikki on väline, jonka kautta on mahdollista käsitellä omia tunteita, kokea pyhyyttä sekä Jumalan läsnäoloa. (Innanen & Niemelä 2009, 167.)

Musiikki vahvistaa yhteyttä ihmisen ja Jumalan välillä. Erialaisten laulujen kautta monelle nuorelle avautuu rippikoulun teologinen sisältö paremmin. Siksi on tärkeää, että nuorelle syntyy suhde rippikoulun musiikkiin. Laulujen sanat ja sävel voivat vaikuttaa syvästi nuoren jumalakäsitykseen, rukous-elämään ja nuoren oman hengellisyyden löytymiseen. Musiikki on osa rippikoulun rukous- ja jumalanpalveluselämää, oppimiskokonaisuuksia ja yhteisiä tapahtumia. Virsikirjaa ja nuoren hengellisiä lauluja tunteva nuori voi löytää niistä sisältöjä omaan hengelliseen elämäänsä. Rippikoulun musiikkikasvatus varustaa nuorta tulevaisuuteen. Nuoren on helppo osallistua seurakunnan jumalanpalveluksiin ja valita lauluja ja virsiä elämänsä tärkeimpiin juhliin, kun laulut ovat hänelle ennestään tuttuja. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 38.)

5 RIPPIKOULU

Rippikoulun käy Suomessa valtaosa 15-vuotiaista nuorista. Rippikoulu on kirkon kasteopetusta, jonka juuret ovat kirkon varhaisissa ajoissa. Rippikoulun toiminta-ajatuksena on vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä. Yhdessä muiden rippikoululaisten, isosten ja työntekijöiden kanssa nuori voi pohtia omaa elämäänsä, sen kehitysvaiheita kuten elämänarvoja, suhdetta Jumalaan ja muihin ihmisiin sekä seksuaalisuutta, vastuuta ja oikeudenmukaisuutta. Tue- tussa ja turvallisessa ympäristössä nuorella on mahdollisuus pohtia elämän peruskokemuksia omista lähtökohdista käsin. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko.)

Rippikoulun lähtökohtana on tarjota monipuolinen ja turvallinen hengellisyys. Siellä luetaan Raamat- tua, rukoillaan ja vietetään yhteisiä jumalanpalveluksia. Erilaiset hartaushetket kuuluvat luontevana osana rippikoulun arkeen. Nuoret pääsevät itse valmistelemaan ja toteuttamaan rippikoulun hartauselä- mää. Tavoitteena on, että nuori löytää rukouksen ja jumalanpalveluselämän osaksi tapaa, jolla hän elää Jumalan kasvojen edessä. Tavoitteena on myös, että uskonnon harjoittaminen jää osaksi nuoren elämää myös rippikoulun jälkeen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko.)

On tärkeää, että nuori kokee rippikoulun aikana elämänsä ihmeeksi ja arvokkaaksi. Hänellä on mah- dollisuus oppia kiitollisuutta elämänsä antajaa kohtaan sekä halua elää Jumalan johdattamana. Nuo- rella on rippikoulussa aikaa pohtia oman elämänsä valintoja ja arvoja, ihmisen ja Jumalan suhdetta, toisen ihmisen kunnioittamista ja rakastamista, synnin ja armon kysymyksiä, sovitusta ja pelastusta, elämän, kuoleman ja ylösnousemisen salaisuutta sekä tulevaisuutta ja taivaan toivoa. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 12.)

5.1 Suuri Ihme -Rippikoulusuunnitelma 2017

Suuri Ihme -rippikoulusuunnitelma 2017 on voimassa oleva suunnitelma, joka tukee nuorten kokonais- valtaista kasvua. Sen kantava ajatus on, että jokainen nuori on ihme. Nuoret ovat rippikoulun subjek- teja, joiden osallisuutta ja kuuluksi tulemistä vahvistetaan tietoisesti. Rippikoulussa ihmetellään Juma- lan töitä ja samoin meidän ihmisten olemassaoloa Jumalan luomana. Samalla myöskin vahvistetaan rippikoulun yhteisöllisyyttä ja perheiden kohtaamista. Rippikoululaisten osallistumista seurakunnan toimintaan kehitetään erilaisten käytännön kokemusten pohjalta. Tavoitteena on panostaa entistä

enemmän nuoren ymmärrykseen siitä, että seurakunta on hengellinen yhteisö ja kirkon jäsenyydellä on eri merkityksiä. Konfirmaatiota halutaan kehittää niin, että se koetaan entistä enemmän nuorten, perheiden ja seurakunnan yhteiseksi juhlaaksi. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 7–8.)

Rippikoulun tavoitteet on jaettu kuuteen osaan. Ensimmäisenä tavoitteena on, että nuoret ovat osallisia, tulevat kuuluiksi ja saavat vaikuttaa. Tavoite pitää sisällään niin ilmiöpedagogiikan kuin sosiaalipedagogiikan peruseriaatteita sekä dialogisuutta ja oppimisen monimuotoisuutta ja aktiivisuutta. Näiden lisäksi korostetaan ihmisen arvoa ja jokaisen nuoren ainutlaatuisuutta. On myös muistettava, että rippikoulu koskettaa myös perhettä ja niitä ihmisiä, joiden kanssa nuori elää. Toisena tavoitteena on, että nuoret kokevat yhteyttä, turvallisuutta, pyhyyttä ja iloa. Rippikoulun halutaan olevan turvallinen lähimmäisyyden koulu, jossa korostuvat yhdessä oleminen ja yhteys. Kolmas tavoite on, että nuoret oppivat hoitamaan hengellistä elämäänsä toimien, hiljentyen ja osallistuen. Tässä korostuu jumalanpalveluselämä, joka läpäisee koko rippikoulun. Ehtoolliselle osallistutaan ja samalla sitä opitaan. Tavoitekokonaisuus sisältää myös raamattuopetuksen ja musiikin merkityksen. Neljäntenä tavoitteena on, että nuoret kantavat vastuuta itsestään, toisista ihmisistä ja luomakunnasta. Se on kristittynä elämisen eettinen tavoitealue, jossa jokainen on vastuussa itsestään, jotta voi olla lähimmäinen toiselle ja samalla toteuttaa kestävä elämäntapaa. Viidentenä tavoitteena on, että nuoret löytävät merkityksiä kristinuskon keskeisten sisältöjen ja oman elämänsä välillä. Tämä pitää sisällään rippikoulun omia sisältöjä ja toteuttamistapoja. Kuudentena tavoitteena on, että nuoret tahtovat kuulua Kristuksen kirkkoon. Tämä tavoite on kirkolle tärkeä. Siinä käsitellään kristityn identiteettiä, seurakuntayhteyttä ja kirkon jäsenyyden merkitystä. (Kauppila 2021, 73–74.)

Jokaiseen tavoitteeseen liittyvät ihmisen elämän ja sen kysymysten sekä uskon ja rukouselämän näkökulmat. Yhteisöllisyys on tärkeä osa rippikoulua. Jos kaikki kuusi tavoitetta toteutuvat, ne vahvistavat yhteisöllisyyttä. Rippikoulussa oppimista tapahtuu koko ajan ja kaikissa tilanteissa. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 20.)

Nuoret ovat osallisia, mikä tarkoittaa sitä, että he voivat olla mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa rippikouluaan. Mahdollisuus olla mukana ja osallisena asioiden käsittelyssä, jotka nuori kokee itselle merkitykselliseksi, on nuoren identiteetin kehittymisen kannalta tärkeää. Osallisuuden kautta opitaan olemaan ja elämään yhdessä muiden kanssa. Todella tärkeää on yhteenkuuluvuuden kokemus, se että kuuluu joukkoon. Ihmisiä ei erotella, vaan kaikki ovat yhtä arvokkaita ja hyväksytyjä muiden joukossa. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 22–24.)

5.2 Rippikoulu tukemassa kasteopetusta

Rippikoulu on tarkoitettu kristillisen kasteen saaneille ja kasteelle valmistautuville. Jeesus antoi kaste- ja lähetyskäskyn: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa”. (Matt. 28:18–20.) (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 12.)

Luterilaisen kirkon uskonkäsityksen mukaan rippikoulu ja konfirmaatio saavat merkityksensä pyhän kasteen ja ehtoollisen sakramenteista. Kaste ja katekeesi eli kasteopetus ovat alusta saakka kuuluneet kirkon ydintehtäviin. Tehtävänä on ollut kuljettaa kohti yhteistä jumalanpalvelusta ja pyhää ehtoollista. Kasteen lahjoittamia Pyhän Hengen lahjoja ovat esimerkiksi usko eli luottamus Jumalaan, osallisuus Kristuksen ruumiin eli kirkon jäsenyyteen sekä uudestisyntyminen. (Aaltonen ym. 2004, 10–13.)

Rippikoulun tarkoituksena on vahvistaa nuoren uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan. Rippikoulun perustana on kaste, jossa lapsesta tulee Jeesuksen Kristuksen opetuslapsi ja kirkon jäsen. Kasteessa ihminen saa lahjan, joka kantaa häntä koko hänen elämänsä ajan. Vaikka ihminen kieltäisi kasteessa saamansa lahjan, niin se ei silti tee kasteen merkitystä tyhjäksi, sillä arviointi on yksin Jumalan, eikä ihmisen tehtävä. Sakramentit ovat esillä rippikoulussa usealla eri tavalla. Rippikoulu muistuttaa kasteesta ja rippikoululaisilla on mahdollisuus osallistua jo rippikoulun aikana ehtoolliselle. Tämä on tärkeää, jotta nuori oppii käymään ehtoollisella ja siitä tulee luonteva osa hänen elämäänsä. (Pruuki 2010, 47–48.)

Rippikouluryhmä on koolla oleva seurakunta, joka lukee Raamattua, rukoilee, oppii yhdessä, viettää jumalanpalvelusta ja käy ehtoollisella. Näin nuoret ovat jatkuvasti kasvokkain Jumalan ja Jumalan todellisuuden kanssa. Nuoret voivat vahvistua kasteessa saamassaan uskossa ja heille voi Pyhän Hengen kautta syntyä usko Jumalaan. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 13.)

Rippikoulu on yhä useammin kastekoulu. Nuori voi saada kasteen jo rippikoulun alussa. Kasteen ajankohdasta keskustellaan aina yhdessä nuoren ja hänen huoltajiensa kanssa ja jokainen tapaus arvioidaan erikseen. Myös kastamaton nuori voi kokea Jumalan läheisyyttä. Jumalan Hengen työtä on se, että nuori yleensä tulee rippikouluun. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 13.)

5.3 Ilmiöpedagogiikka rippikoulutyössä

Ilmiölähtöisessä lähestymistavassa oppimisen keskiöön valitaan yhdessä nuorten kanssa sellaisia ilmiöitä, jotka ovat aidosti nuorten elämään liittyviä asioita. Ilmiöksi voidaan valita esimerkiksi joku ongelma, aistein havaittava asia, yhteinen ilon aihe tai käsitemaailmaan kuuluva abstraktio. Rippikoulussa ilmiö voisi olla vaikkapa Jumala, luottamus, usko tai rukous. Ilmiöt tuovat yhteen nuorten elämän kokemukset ja kysymykset sekä kristinuskon ja kristittyinä elämisen keskeiset opit, käsitteen ja periaatteet. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 46.) Ilmiölähtöisyys tukee ihmisen luontaista uteliaisuutta, luovuutta ja tiedonjanoa (Pruuki, Pruuki & Pulkkinen 2018, 23).

Oppiminen on osa ihmisen kokonaisvaltaista ja elinikäistä kasvua ihmisenä sekä yksilönä että yhteisön jäsenenä. Oppimista tapahtuu yhdistäessä aiempia opittua, kokemuksia sekä tietoja ja taitoja. Oppiminen on myös vuorovaikutusta, sillä yksilö oppii parhaiten yhdessä muiden kanssa. Rippikoulussa oppimista tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden nuorten ja työntekijöiden kanssa koko rippikoulun ajan, kaikissa ympäristöissä ja kaikissa tilanteissa. Ryhmässä oppimista tapahtuu, kun sen jäsenet yhdessä tutkivat ja yrittävät muodostaa käsitystä käsiteltävästä asiasta tai ilmiöstä. Yhdessä ajateltaessa ja keskusteltaessa jokainen pääsee osallistumaan prosessiin omien kykyjensä mukaisesti. Näin toimiessa nuoret pääsevät hyödyntämään toistensa tietoja, taitoja ja kokemuksia ja muodostamaan niistä oman käsityksensä käsiteltävästä aiheesta tai ilmiöstä. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 26.)

Kun opittavat ja käsiteltävät asiat ja ilmiöt liittyvät nuorten todelliseen elämään ja ilmiöihin, niin ne kiinnostavat nuoria. Nuorten tulee kokea, että he tutkivat ja pohtivat asioita, joilla on heille itselleen merkitystä ja jotka ovat todellisia. Työskentelyn tulee olla mielekästä ja tarpeeksi haastavaa. Nuoria tuleekin kannustaa ajattelemaan, osallistumaan ja tekemään itse. Nuoria on hyvä auttaa reflektoimaan omia kokemuksiaan ja suhteuttaa niitä aiemmin opittuihin tietoihin ja taitoihin. Työntekijöiden ja isosten tehtävänä on auttaa nuoria jäsentämään yksityiskohtia osana laaja-alaisia kokonaisuuksia. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 26–28.) Kysymällä nuorten ajatuksista saadaan samalla tietoa nuorten tavasta hahmottaa asiaa, mikä puolestaan auttaa työntekijöitä tekemään päätöksiä opetuksen mielekkästä etenemissuunnasta (Pruuki, Pruuki & Pulkkinen 2018, 14).

Rippikoulun onnistumisen kannalta on tärkeää, millainen perusasenne työntekijällä on rippikouluun. Kiinnostus nuoria ja toisia työkavereita kohtaan on ensiarvoista. Työntekijän tuleekin luopua asiantuntijuudestaan, jotta hän pääsee dialogiin nuorten kanssa. Työntekijän on hyvä asennoitua ensisijaisesti

oppimaan nuorilta ja vasta toissijaisesti opettamaan. Tällöin työntekijän asema suhteessa nuoriin asettuu automaattisesti oikein. (Pruuki, Pruuki & Pulkkinen 2018, 16.)

Ilmiötyöskentely on lisääntynyt rippikouluissa viimeisten vuosien aikana. Nuorten oma keskustelu on pääosissa, kun rippikoulun työntekijä tai isonen kannustaa, tukee ja ohjaa oppimista. Teemana voi olla esimerkiksi Raamattu. Aihe voi kirvoittaa nuorten mieleen kysymyksiä. Kuka sen on kirjoittanut? Miksi sitä pitää lukea? Ovatko kirjan tapahtumat totta? Näihin kysymyksiin nuoret saavat itse etsiä vastauksia. Lopuksi pienryhmät miettivät, millä tavoin he haluavat esitellä tuotokset muille. Se voidaan tehdä esimerkiksi draaman, mainoksen, miellekartan tai musiikin keinoin. Työntekijän tehtävänä on pitää huolta siitä, että työskentelyn kautta opitaan rippikoulun ja ryhmän kannalta olennaisimmat asiat ilmiöstä. (Taura-Jokinen 8.5.2018.)

Ilmiöpedagogiikan avulla sidotaan teoreettista tietoa yhteen käytännön havaintojen, kristittyinä elämisen taitojen ja hengellisen elämän kanssa. Tuloksena on ymmärtävää ja syväsuuntautunutta oppimista, jossa kristinuskon keskeisten sisältöjen merkitystä pohditaan suhteessa nuoren elämään monilla tavoilla. Kirkon osin vastakulttuuriseen sanomaan sopii pyrkimys tukea nuorta hahmottamaan ja ymmärtämään ilmiöiden taustalla olevia rakenteita ja ajatusmalleja. Asioita kannattaa tarkastella monipuolisesti ja -ulotteisesti. Monipuolisuudella tarkoitetaan niitä tutkimisen ja oppimisen tapoja, joissa kunnioitetaan kaikkien osallisten tietoa ja kokemuksia. Menetelminä voivat olla esimerkiksi keskustelu, musiikki, liikunta, käsillä sekä keholla tekeminen ja ilmaisu, kirjoittaminen ja kuvaaminen. Kun sekä työntekijät, isokset että rippikoululaiset tutkivat ja jakavat asioita yhdessä, nuorten osallisuus kasvaa ja ryhmän turvallisuus lisääntyy. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 46.)

Rippikoulussa voidaan hyödyntää kokemusta ilmiölähtöisessä oppimisessä näissä neljässä eri merkityksessä:

1. Nuoren aiemmat kokemukset voivat olla lähtökohtana, jolloin nuori tulkitsee niitä nykyhetkestä käsin. Tällaisia kokemuksia voivat olla esimerkiksi onnellisuuteen, iloon, kärsimyksen ja kuolemaan liittyvät kokemukset.
2. Nuorelle voidaan tarjota mahdollisuus uusiin kokemuksiin, jonka jälkeen pohditaan yhdessä niiden merkitystä ja antia. Rippikoulu voi olla nuorelle sinällään jo merkittävä kokemus, mutta rippikoulun rukouselämä voi antaa uusia kokemuksia, joita on hyvä reflektoida.
3. Nuorelle tarjotaan roolikokemuksia, jolloin hän pääsee eläytymään toisen ihmisen tilanteeseen esimerkiksi roolileikin avulla. Hädänalaisen ihmisen rooliin asettuminen voi olla nuorelle merkittävä oppimiskokemus.

4. Opetuksessa voidaan hyödyntää muiden ihmisten kokemuksia. Kokemuksen kertomista voi seurata yhteinen pohdinta, joka perustuu ajatuksiin, joita kerrottu tarina synnyttää. (Pruuki, Pruuki & Pulkkinen 2018, 23.)

6 ERILAISET HARTAUDET

Yleensä hartauksissa hiljennytään jonkin teeman äärelle. Nuorisotyölle tehtyjen hartausmateriaalien teemat käsittelevät yksilön kysymyksiä, kuten omaa identiteettiä, kasvua, minuutta, ystävyyttä, erilaisuutta tai vaikeita elämäntilanteita kuten esimerkiksi isovanhempien kuolemaa. Toinen keskeinen teema ovat sosiaalieettiset kysymykset, kuten lähimmäisenrakkaus, kiusaaminen, yksinäisyys, ihmisen suhde luontoon sekä muut aiheet, jotka liittyvät hyvän elämän edellytyksiin. Kolmantena ovat uskon ja uskonnollisuuden liittyvät aiheet Jumala-suhteen ja rukouksen äärellä. Hartauselämä on nuorisotyössä usein pedagogisesti orientoitunutta. Hartaudet saattavat jatkaa teemallisesti aiemmin käsiteltyjä asioita, kuten päivän aihetta ja hartaudelle on saatettu asettaa materiaaleissa tavoitteita. (Kauppila 2021, 135.)

Hartauspuheen lisäksi hartauteen voi kuulua musiikkia, Raamatun lukua, rukousta, keskustelua, toimintaa tai hiljaisuutta. Hartaudet voivat olla monen muotoisia, ja jokaisella seurakunnalla on omat perinteensä hartauselämän järjestämisessä. Tärkeintä hartaudessa on saattaa osallistujat kosketuksiin pyhän kanssa. Hartauden voi pitää niin työntekijä kuin isonen. Hartauden pitäminen voi tuntua isosesta jännittävältä ja siksi isosen olisi hyvä pitää ensimmäinen hartaus yhdessä toisten kanssa. Hartauden keskiössä ei kuitenkaan ole isonen vaan osallistujien kokemus pyhydestä. Sanoman vastaanottavuutta voidaan parantaa olemalla rauhallinen ja pyrkimällä puhumaan selkeästi ja tarpeeksi kuuluvalla äänellä. Hyvän hartauden tunnusmerkkejä ovat: selkeä ja helppotajuinen, nuorilähtöinen, turvallinen, osallistava, ryhmää yhdistävä, sopivan pituinen, hyvin valmisteltu ja puitteet huomioiva. Hyvä hartaus on myös pyhyden ja Jumalan läsnäolon kokemuksen mahdollistava, hiljentymään ja mietiskelyyn johdattava sekä lähimmäisen rakkauteen suuntaava. (Peitso, Perkiö, Poropudas & Nieminen 2017, 94–95.)

Hartaudet saattavat olla luonteeltaan myös havainnollisia tai toiminnallisia. Hartauksissa voidaan käyttää erilaisia esineitä havainnollistamaan hartaudessa käsiteltävää teemaa tai kertomusta. Esineet herättävät tai ylläpitävät mielenkiintoa. Moniaistisuus virittää kehollisesti asian äärelle. Vähimmillään hartaudessa hiljennetään ja hämärretään tila. Pelkistetyimmillään hartauden visuaalisena elementtinä on kynttilä, joka symboloi yhteyttä, rukousta sekä valoa pimeyden keskellä. Eri aisteja voidaan viritellä myös esimerkiksi musiikin, kehollisten tai visualisten elementtien sekä tuoksujen kautta. Hartaus saattaa olla draamallinen tai hartauteen osallistuvat osallistetaan Raamatun teksteihin bibliodraamaa hyödyntävillä menetelmillä. (Kauppila 2021, 135–136.)

6.1 Iltahartaus rippikoulussa

Perinteinen lähestymistapa hartauteen on kertomus tai tarina. Kertomustradition tueksi on koottu tarinakirjoja, joissa on paljon erilaisia tarinoita. Jalanjälkiä hiekassa tai Nurja luomiskertomus ovat seurakuntien nuorisotyön kertomuskaanonin pyhiä tarinoita. (Kauppila 2021, 135.) Nämä molemmat hartaudet sisältyvät myös minun hartausmateriaaliini. Tarinat ovat koskettavia ja ehkäpä juuri sen vuoksi ne ovat säilyttäneet asemansa rippikoulujen iltahartauksissa vuodesta toiseen.

Kristikunnan yhteisten rukousten, kuten Isä meidän -rukouksen ja Herran siunauksen, on tärkeää tulla tutuiksi rippikoulun aikana. Siksi ne kannattaa sisällyttää iltahartauteen. Hiljaisuus ja retriittiperinne ovat kristillistä meditaatioperinnettä, joka puhuttelee myös nuoria. Säännöllinen rukouselämän muoto, kuten esimerkiksi kompletorio, laudes tai taizélainen hiljainen rukous tai päivittäinen rukoushelmien käyttö, on hyvä ottaa käyttöön. Toistuvasta ja samalla tutuksi tulevasta rukoilun tavasta voi tulla nuorelle turvallinen ja läheinen, jota hän voi käyttää itse myös rippikoulun jälkeen. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 34.)

Rippikouluun kannattaa liittää erilaisia hengellisen elämän muotoja, sillä silloin jokainen nuori voi löytää itselleen luontevia tapoja hiljentyä. Riittävästä toistuvuudesta on tärkeä pitää huolta, sillä silloin asiat jäävät paremmin mieleen. Monipuolinen musiikki hoitaa ja ruokkii hengellistä elämää ja sanoittaa ihmisen puhetta Jumalalle. Virsikirjaa onkin tärkeää käyttää koko rippikoulun ajan. Rukoushelmet tukevat rukouselämää konkreettisella tavalla. Rukouksiin on hyvä kiinnittää huomiota ja myös siihen, millaista kieltä niissä käytetään. Syvällisiä ja vaikeammin avautuvia rukouksia voidaan käyttää harkinnan mukaan, mutta selkokielet rukoukset voivat olla puhuttelevia ja meditatiivisia. (Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017, 34.)

Hiljentymistä ja rauhoittumista sisältävä hartaus sopii esimerkiksi paljon fyysisiä aktiviteetteja sisältävän päivän päätteeksi. Joskus nuorilla on vaikea rauhoittua, mutta kun tällaisia hetkiä tarjotaan useammin, nuoret oppivat rauhoittumaan ja hiljentymään. Tällainen hartaus voi sisältää erilaisia hengitysharjoituksia, joilla keho rauhoitetaan ottamaan vastaan Pyhän Hengen kokemus. Hartaus voi sisältää rauhoittavaa musiikkia, joka voi olla luonnon ääniä tai instrumentaalista musiikkia, silloin musiikki ei vie

liikaa keskittymistä olennaisesta. Rauhoittava tarina luo mielikuvia, joissa on mukava olla. Hyvän hiljentymistä vaativan hartauden ominaisuus on, että rauhoittunut olotila jatkuu vielä hartauden jälkeenkin, ja silloin nukkumaan rauhoittuminenkin on nopeampaa.

Yksi hartauden hyvistä puolista on, että silloin nuori voi olla passiivinen, ottaa vastaan ja oppia asioita ilman, että hänen tarvitsee olla aktiivinen osallistuja. Tänä päivänä puhutaan paljon osallisuudesta, mutta toisaalta on hyvä antaa nuorelle hetki päivässä, jolloin hän voi hiljentyä ja ottaa vastaan se, mitä hartaudessa käsitellään. Kristinuskon ydinolemukseen kuuluu se, että ihminen voi tulla Jumalan eteen kaikkine vaivoineen, huolineen, iloineen ja murheineen ja tulla Jumalan puhuttelemaksi. Kun Jumala puhuu, silloin ihmisen on hyvä olla hiljaa ja kuunnella, mitä Jumalalla on kerrottavanaan. (Köykkä 2014, 135.)

Iltahartaus voidaan lopettaa yhteiseen sisaruspiiriin, jossa niin rippikoululaiset, isokset kuin työntekijät kokoontuvat piiriin laittaen kädet yhteen tietyllä tavalla. Tämä voidaan toistaa joka ilta tai se voidaan tehdä vain jonakin iltana. Iltahartauden ajankohta on usein illalla kymmenen ja yhdentoista välillä. Keskimääräinen iltahartauden pituus on noin viisitoista minuuttia. Välillä hartaus voi kestää tätä kauemmin ja välillä hartaus voi olla lyhyempi. Usein iltahartaudesta vastaavat isokset, joko yhdessä, pareittain tai yksin. Hartauden voi pitää myös joku työntekijöistä. Hartauden suunnittelu ja valmistelu on hartauden pitäjien vastuulla. Hyvä suunnittelu helpottaa jännitystä, joka voi olla läsnä ensimmäisissä hartauksissa. Apua hartaudenpitoon isokset hakevat usein toisilta isoilta tai työntekijöiltä. (Innanen & Niemelä 2009, 119–120.)

Materiaalipakettiin olen etsinyt erilaisia iltahartauksia. Eniten on tarinoita, jotka liittyvät rippikoulun eri teemoihin. Näiden lisäksi on muutama rentouttava ja hiljentymistä vaativa iltahartaus. Itseäni viehättävät tällä hetkellä eniten juuri sellaiset iltahartaudet. Ajatus tässä takana on se, että rippikoulussa päivät täyttyvät monenlaisesta touhusta ja erilaisia aktiviteetteja on paljon. Illalla on sitten mukava sulkea silmänsä ja rentoutua kuuntelemaan tarinaa, joka liittyy sen päivän teemaan. Nuoria on kuitenkin erilaisia ja siksi on hyvä, että on myös toiminnallisia iltahartauksia. Niissä nuoret pääsevät itse osallistumaan ja olemaan osallisena hartaudesta. Monipuolisuus iltahartauksissa on tärkeää juuri sen vuoksi, että jokaiselle löytyy oma keino laskeutua lähelle Jumalaa ja vastaanottaa Hänen sanomaansa.

6.2 Iltahartauden suunnittelu ja pitäminen

Jokaisella seurakunnalla on omat tapansa toteuttaa iltahartaushetki. Tähän ei ole olemassa valmista kaavaa, joten se antaa hartauden pitäjälle vapaat kädet suunnitella ja toteuttaa oman näköisensä hartaus. Iltahartaus kannattaa suunnitella hyvin ennen varsinaista toteutusta. Apuna suunnittelussa voidaan käyttää erilaisia tarinoita sisältäviä kirjoja, verkosta löytyviä tarinoita, Raamattua tai materiaalikansiota, jos sellainen seurakunnasta löytyy. Materiaalikansion etuna on se, että joku on jo valmiiksi miettinyt, mitä materiaalia hartauteen tarvitaan, mitä musiikkia hartaudessa voidaan soittaa ja mitä Raamatun kohtia hartaudessa luetaan ja niin edelleen. Silloin sellaisen, jolla ei ole niin paljoa kokemusta hartauden pidosta, on helppo pitää hartaus. Usein on myös niin, että illan hartauden etsimiseen ei ole käytettävissä kovin paljon aikaa. Silloin kirjoista ei välttämättä ehdi löytää juuri sellaista hartautta kuin haluaisi. Tämän vuoksi iltahartauksia sisältävä kansio helpottaa ja varsinkin silloin, jos kansio sisältää monipuolisesti erilaisia hartauksia. Hartauden pitäjän kannattaa myös kysyä apua muilta isosilta tai työntekijöiltä. He auttavat kyllä mielellään, sillä ovathan he itsekkin olleet joskus samassa tilanteessa. Hartauden voi pitää yksin tai yhdessä muiden kanssa, mutta varsinkin ensimmäisellä kerralla on helpompaa pitää hartaus yhdessä muiden kanssa.

Hartauteen sopivia tiloja ovat esimerkiksi iso sali, josta kaikki löytävät itselleen rauhallisen paikan. Hartaus voidaan pitää myös ulkona esimerkiksi nuotion äärellä. Jos hartaus pidetään sisätiloissa, tilasta kannattaa sammuttaa ylimääräiset valot. Hämärä vähentää ulkoisia ärsykeitä ja rauhoittaa tunnelmaa. Hartaudessa voidaan sytyttää kynttilä, joka tuo Pyhän Hengen osaksi hartautta. Hartaudessa voidaan käyttää apuna erilaisia visuaalisia elementtejä, jotka rikastuttavat tarinaa ja herättävät ne paremmin henkiin. Ulkona nuotion äärellä pitää huomioida, että jokaiselle löytyy paikka, jossa istua.

Hartauden kulku voi olla esimerkiksi seuraavanlainen. Ennen hartauteen tuloa isokset keräävät oman ryhmänsä kokoon. He varmistavat, että kaikki ovat paikalla ja hiljentävät ryhmänsä. Saliin on hartauden pitäjä laittanut ennakolta kaiken valmiiksi. Nuoret voivat tulla saliin vapaasti ja valita oman paikkansa tai isokset voivat saattaa rippikoululaiset saliin ja määritellä heidän paikkansa. Hartauden pitäjä ottaa nuoret vastaan ja huomio heidät esimerkiksi toivottamalla heidät tervetulleiksi illan hartauteen. Aluksi voidaan kertoa illan teema. Hartaus voidaan aloittaa laululla, puheella tai tarinalla. Sen jälkeen voidaan rukoilla, joko yhdessä tai hartauden pitäjä voi lukea rukouksen. Sen jälkeen voidaan laulaa vielä yhteinen virsi. Hartaus voidaan lopettaa yhteiseen rukoukseen, joka toistetaan intensiivijaksolla jokaisena ilta. Rukous voi olla esimerkiksi Herran siunaus tai Isä meidän -rukous. Kun rukousta toiste-

taan joka ilta, rippikoululainen oppii sen huomaamattaan. Tämä helpottaa häntä ulkoläksyjen opettamisessa. Lopuksi hartauden pitäjän tulee selkeästi päättää hartaushetki. Hän voi tehdä sen esimerkiksi toivottamalla kaikille hyvää yötä. Hartaudesta voidaan poistua joko vapaasti tai isokset voivat saattaa rippikoululaiset omiin huoneisiinsa. Tämä riippuu siitä, millainen hartaus on kyseessä. Jos hartauden on ollut tarkoitus rauhoittaa, niin silloin on paras, että rippikoululaiset saatetaan huoneisiin. Tällöin kaikilla on mahdollisuus säilyttää hartauksessa koettu hiljaisuus ja rauha. Hartauden lopuksi hartauden pitäjä kerää ja siivoaa hartauksessa tarvittavat materiaalit pois. Tila pitää jäädä sellaiseen kuntoon, että sinne on taas aamulla helppo mennä.

Yksinkertaisimmillaan hartauden kulku voi olla seuraavanlainen:

1. Rippikoululaiset tulevat saliin, joko itsenäisesti tai heidät saatellaan.
2. Hartauden pitäjä toivottaa kaikki tervetulleeksi iltahartauteen.
3. Hartauden pitäjä kertoo illan teeman.
4. Hän lukee teemaan liittyvän tarinan.
5. Yhdessä lauletaan virsi, joka toistuu useana iltana.
6. Yhdessä rukoillaan Herran siunaus tai Isä meidän -rukous.
7. Hartauden pitäjä lopettaa hartauden toivottamalla hyvää yötä.

7 HARTAUSMATERIAALIN KERÄÄMINEN JA SAAMANI PALAUTE

Aloitin hartausmateriaalin keräämisen tammikuussa 2022. Sain ohjaajaltani muutaman hartauden, jotka muokkasin sopivaan muotoon Canva-ohjelmalla. Lisäksi sain opiskelukaveriltani pari hartautta, jotka myöskin muokkasin sopivaksi pakettiani varten. Etsin hartauksia erilaisista kirjoista ja verkosta. Kävin läpi paljon erilaisia hartauksia ja poimin niiden joukosta vain sellaiset, jotka mielestäni parhaiten sopivat rippikoulusuunnitelmaan. Yritin löytää eri aihealueisiin sopivia, erilaisia hartauksia. Sellaisia, jotka on helppo toteuttaa ilman mitään materiaalia ja lisäksi sellaisia, joissa on enemmän tekemistä. Itseäni lähellä ovat rentouttavat hartaudet tai niin tulini huomaamaan tätä työstäessäni. Siksi tein oman hartauden Pyhä Henki -päivään. En löytänyt siihen valmista tekstiä, joten käytin luovuuttani ja mielestäni sainkin ihan hyvän tekstin aikaiseksi. Olen siihen hyvin tyytyväinen. Toivottavasti siitä on iloa myös muille.

Materiaalipaketin alkuun olen koonnut ”tsemppiviestejä” iltahartauden pitäjille. Lisäksi olen ehdottanut siihen paria rukousta, joita voidaan pitää leirillä aina iltahartauden päätteeksi. Kun sama rukous toistetaan joka ilta, rukous tulee rippikoululaiselle tutuksi ja se auttaa häntä rippikoulun ulkoläksyjen opettelussa. Rukouksien lisäksi lisäsin alkuun muutaman virren sanat. Kun leirillä toistetaan samaa virttä illasta toiseen, rippikoululainen oppii sen huomaamattaan. Tulevaisuudessa siitä voi olla hyötyä hänelle jossakin tilanteessa esimerkiksi kastejuhlassa tai hautajaisissa.

Halusin, että hartauksia on helppo pitää kenen vain, myös niiden, jotka eivät ole koskaan pitäneet hartautta. Siksi keräsin materiaaliin kaiken oleellisen tiedon. Hartauksia on myös helppo muokata omaan tilanteeseen sopivaksi.

Alkuperäinen tarkoitukseni oli antaa materiaali talviloman rippileirille koekäyttöön. Korona kuitenkin sotki suunnitelmat. Sairastuin itse, enkä ehtinyt tulostaa ja koota materiaalia kansioksi. Tämä harmittaa kyllä kovasti. Sitten minulle ehdotettiin, että voisin saada palautteen työstäni työntekijöiltä. Kokosin kansion ja toimitin sen työntekijäpalaveriin. Palaverissa ja sen jälkeen työntekijät lukivat läpi kansion materiaalin ja sain heiltä sekä rakentavaa että positiivista palautetta työstäni.

Suurin osa palautteesta oli kommentteja siitä, miten eri hartauksia voidaan muokata niin, että ne soveltuvat parhaiten juuri Kiimingin seurakunnan rippikoulun iltahartauksiin. Tein kaikki tarvittavat korjaukset sekä korjasin myös kirjoitusvirheet, joita oli lipsahtanut teksteihin.

Korjausehdotusten lisäksi sain palautetta kokoamastani kansioista. Kansiossa oli hyvää se, että hartaudet oli laitettu muovitaskuihin. Ne on helppo ottaa sieltä esimerkiksi kopiointia varten. Lisäksi on hyvä, että kansion hartaudet ovat mustavalkoisia ja ne on karsittu kaikelta ylimääräiseltä. Tämä helpottaa niitä käyttäjiä, joilla on esimerkiksi hahmotusvaikeuksia. Lisäksi valkoisen paperin teksti on helpommin luettavissa illan hämärässä. Sähköiseen versioon olen tehnyt hartaudet värikkäiksi ja visuaaliseksi. Tämä taas voi innostaa sellaisia käyttäjiä, jotka näkevät maailman visuaalisesti.

Kokonaisuus oli hyvä ja raikas. Olin löytänyt materiaaliin hyviä ja monipuolisia hartauksia, joita voidaan helposti toteuttaa rippikouluissa. Materiaali sisältää niin tuttuja kuin uusia hartauksia. Kansion alussa on hyvät ohjeet isosille, jotka käyttävät materiaalia. Materiaali tulee varmasti käyttöön ja kansio on helppokäyttöinen. Lisäksi sain papilta yhden hartauden, jonka lisäsi materiaaleihin. Olin palautteista hyvin kiitollinen, sillä onhan työntekijöillä paras näkemys siitä, mikä toimii ja mikä ei.

8 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tekeminen oli minusta erittäin mielenkiintoista. En edennyt alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, joka oli, että aloitan tiedollisella osalla ja lopuksi kerään iltahartausmateriaalin. Hartauksien lukeminen vei minut mennessään ja siksi aloinkin aluksi etsin hartauksia ja työstin niitä Canva-ohjelmalla. Työ vei minut täysin mukanaan. Luin, etsin, kirjoitin ja mietin. Samalla pohdin, että onhan tämä Suuri Ihme -rippikoulusuunnitelma 2017 mukainen hartaus. Suunnitelmaa luettuani minulle nousi päällimmäiseksi ajatus siitä, että rippikoululaisilta toivotaan osallisuutta, että he pääsevät itse toimimaan ja osallistumaan ja olemaan aktiivinen osallistuja. Monet hartaudet ovat kuitenkin passiivista kuuntelemista, mutta löysin mukaan myös osallistavia hartauksia. Toisaalta itse pidän sitä, että iltahartaus on suunniteltu niin, että siitä tulee rauhoittumishetki päivän päätteeksi. Jos hartaus on toiminnallinen, niin liian aktivoivaa se ei voi olla, sillä silloin yöpuulle rauhoittuminen voi kestää turhan kauan.

Opinnäytetyön eteneminen hidastui minulla henkilökohtaisista syistä. Sairastettu korona ja tapaturma, johon jouduin helmikuussa, pitkittivät kirjoittamista. Välillä pelkäsin, että en saa työtä tehtyä asettamassani aikataulussa. Keskustelin asiasta työelämäohjaajani kanssa ja otin yhteyttä myös opettajaan, jotta sain koottua ajatuksiani. Koronan lisäksi työtäni hidasti siis myös tapaturma, jonka vuoksi jouduin useampaan otteeseen sairaalahoitoon. Kotona ollessani yritin kirjoittaa ja etsiä opinnäytetyöhöni materiaalia. Jouduin etsimään tietopohjaa kirjoista, jotka olin ehtinyt hankkia ennen tapaturmaa. Kirjastossa kun en pystynyt käymään. Välillä työ edistyi ja sain kirjoitettua tekstiä. Välillä en pystynyt kipurien vuoksi istumaan koneen äärellä, jolloin työni ei edistynyt ollenkaan. Harmitti kovasti, kun jouduin lopulta siirtämään alkuperäistä valmiin työn esitystäni kuukaudella eteenpäin. Se oli kuitenkin hyvä asia, sillä sain aikaa tehdä työni valmiiksi. Työni lopputulokseen olen tyytyväinen, vaikka opinnäytetyöni tekeminen ei aina ollut niin helppoa. Tärkein tavoite minulla oli, että saan materiaalipaketista niin toimivan ja monipuolisen, että sitä halutaan käyttää Kiimingin seurakunnan rippikouluissa. Se jää nyt nähtäväksi ja toivon, että saan jossain vaiheessa seurakunnalta palautetta siitä, kuinka ahkerassa käytössä materiaalipaketti on ollut.

Kaiken kaikkiaan olen helpottunut ja iloinen, että sain tämän työn valmiiksi. Vaikka matkalla oli kiviä, sain ne ylitettyä ja saavutin määränpäni. Olen kiitollinen kaikesta avusta, mitä olen saanut opettajiltani, työelämäohjaajaltani, seurakunnan muilta työntekijöiltä, kavereiltani ja perheeltäni. Ilman heitä tämän opinnäytetyön tekeminen olisi ollut vieläkin haastavampaa.

LÄHTEET

- Aaltonen, H., Pruuki, L. & Saarainen, P. (toim.) 2004. *Rippikoulun käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Aaltonen, M., Ojanen, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2007. *Nuoren aika*. 2.–3. painos. Helsinki: WSOY.
- Aamenesta öylättiin. Saatavissa: <https://evl.fi/sanasto/-/glossary/word/Kompletorio>. Viitattu: 17.5.2022.
- Hakkarainen, K., Jern, S., Jokela, E., Lönnebo, M. & Storbacka, A. 2004. *Rukoushelmet polku hiljaisuuteen*. Helsinki: LK-kirjat.
- Häyrynen, S., Kotila, H. & Vatanen, O. (toim.) 2003. *Spiritualiteetin käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Innanen, T. & Niemelä, K. (toim.) 2009. *Rippikoulun todellisuus*. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Jumalanpalvelusten kirja. *Päivän rukoushetket*. Saatavissa: https://kirkkokasikirja.fi/jp/paivan_rukoushetket.html. Viitattu: 17.5.2022.
- Kauppila, H. (toim.) 2021. *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Helsinki: Kirjapaja.
- Köykkä, A. 2014. *Nuorisotyön alkeet ja jatko*. Helsinki: Kirjapaja ja Nuorten Keskus.
- Paananen, T. & Tuominen, H. (toim.) 2005. *Nuorisotyön käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Peitso, J., Perkiö, T., Poropudas, S. & Nieminen, T. 2017. *Ihme isonen. Isostoiminnan kirja*. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy.
- Porkka, J. (toim.) 2008. *Johdatus kristilliseen kasvatukseen*. Helsinki: Lasten Keskus Oy.
- Pruuki, H., Pruuki, L. & Pulkkinen, J. 2018. *Ihme. Rippikoulun ohjaajan kirja*. Tallinna: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy.
- Pruuki, L. 2010. *Rippikoulun pikkujättiläinen*. Helsinki: Lasten keskus Oy.
- Rissanen, A. (toim.) 1998. *Kartalla. Rippikoulutyön käsikirja*. Helsinki: Lasten Keskus.
- Sosiaalipedagogiikka. Saatavissa: <http://www.sosiaalipedagogiikka.fi/sosiaalipedagogiikka/>. Viitattu: 16.4.2022.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko. *Rippikoulu tukee kasvua*. Saatavissa: <https://evl.fi/tutki-uskoa/rippikoulu>. Viitattu: 25.3.2022.
- Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017. *Elämää Jumalan kasvojen edessä*. 2017. Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 60. Kuopio: Grano Oy.
- Tamm, M. 2002. *Lasten ja nuorten uskonnollinen maailma*. 2. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Taura-Jokinen, E. 2018. *Nuoria aktivoiva ilmiöpedagogiikka yleistyy rippikouluissa*. Saatavissa: <https://www.seurakuntalainen.fi/uutiset/nuoria-aktivoiva-ilmio-pedagogiikka-yleistyy-rippikouluissa/>. Viitattu: 3.5.2022.

Ylönen, H. & Luumi, P. 2002. *Kertomus on tie*. Helsinki: Lasten Keskus.

RIPPIKOULUN ILTAHARTAUDET

Hei sinä, joka olet aloittamassa hartauden pitoa.

Tämä materiaali on tarkoitettu avuksi,
kun suunnittelet iltahartausta rippikouluun.

Muista, se riittää, että teet parhaasi.

Ole vain oma itsesi ja anna palaa, hyvin se menee! 😊

Materiaalista löydät jokaiseen oppimiskokonaisuuteen sopivan hartauden. Hartaudet ovat erilaisia ja halutessasi voit muokata niitä, jotta saat itselle ja juuri teidän leirille parhaiten sopivan hartauden.

Tästä materiaalista löydät mm.:

Alkuvalmistelut

Tarinan tms.

Rukouksen

Raamatunkohdan

Musiikin

Yksittäinen iltahartaus ei kuitenkaan välttämättä sisällä kaikkia näitä elementtejä.

Siunausta hartauden pitoon !

Kiimingin seurakunta

Sisällysluettelo

Huomioita hartauden pitoon	3
Rukoukset	4
Virsiä	5
Minä ja seurakunta	
Kuka minä olen, keitä me olemme	6
Iltarukous - pienoisnäytelmä	7
Jumala	
Dialogi Isä meidän -rukouksesta	8
Jumalan kengissä -pideoisnäytelmä	11
Rukoushelmet	13
Kultainen Jumalahelmi	16
Tarina rannalla	18
Raamatunlukuhetki luonnossa	19
Välitän, pidän huolta, rakastan	
Hiljaisuuden ilta	20
Rakastan	24
Rakkaus	25
Isän rumat kasvat	27
Meidän maailmamme	
Anteeksi antaminen	28
Kiitollisuus	29
Ekonisti-hartaus - Sama taivas, sama maa	30
Säröillä oleva maailma	
Läheisen kuolema	31
Syntien poltto	32
Nurja luomiskertomus	33
Jeesus	
Kirje sinulle	36
Mielikuvamatka	37
Rentouttava iltahartaus	38
Kädet	40
Tarina yksin kotona	41
Varjoissa -hartaus	42
Pyhä Henki	
Rentouttava iltahartaus	43
Rukouskivet	45
Kynttiläpiiri	46

Huomioita hartauden pitoon

Hartauden pitoon soveltuvia paikkoja

Iso sali

Ulkona nuotion äärellä

Saunan takkahuone

Miten nuoret rauhoitetaan hartauteen:

- Salin ulkopuolella nuorille kerrotaan esim. ajankohtaisista asioista
- Nuorille annetaan jokin hiljaisuutta vaativa tehtävä, jos tilanne sitä vaatii
- Salin ulkopuolelta sammutetaan valot ennen hartautta
- Isoiset tarkistavat, että kaikki rippikoululaiset ovat paikalla ja keräävät heidät omaan ryhmäänsä. Samalla he hiljentävät oman ryhmänsä.
- Rippikoululaisille kerrotaan miten he menevät saliin ja miten sieltä poistutaan.

Millä tavoin nuoret tulevat saliin:

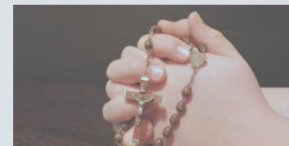
1. Nuoret tuodaan yksitellen ja heille määritellään paikka
 - paikka voi olla yksittäinen tai parin vieressä
 - parin kanssa voidaan olla vierekkäin tai selät vastakkain
 - hartauden aikana voidaan joko istua tai maata, miten sovitaan
2. Nuoret saavat tulla vapaasti ja valita paikkansa itse
3. Nuoret tulevat pareittain ja menevät vierekkäin

Ennen hartauden alkua:

- Valmistelee sali eli laita sinne patjat tai penkit
- Laita tarvittavat materiaalit paikalleen
- Varmista, että hartauden pitäjillä on tekstit jne
- Jos tarvitset taustalle musiikkia, niin laita se valmiiksi ja testaa, että ääni kuuluu.
- Jos tarvitset kynttilöitä, niin laita kynttilät paikalleen, sytytä ne tai varaa tulitikut/sytytin saataville

Rukoukset

Näistä voit valita rukouksen, joka rukoillaan joka ilta, yleensä illan päätteeksi.
Ajatus on, että rippikoululainen oppii rukouksen ja samalla se helpottaa ulkoläksyjen opiskelua.

Herran siunaus

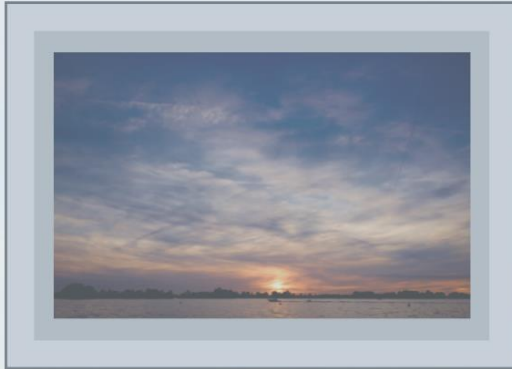
Herra siunatkoon meitä ja varjeltkoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa
meidän puoleemme
ja antakoon meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Isä meidän

Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Virsiä

Näistä voit valita virren, joka lauletaan lähes joka ilta.
Ajatus on, että rippikoululainen oppii ainakin yhden virren
ja se voi tuoda turvaa ja lohtua myöhemmin elämässä.

501 Kuule, Isä taivaan, pyyntö tää

1.
Kuule, Isä taivaan, pyyntö tää:
Auta, ettei kukaan yksin jää.
Katso, Isä, lasta kärsivää.
Siunaa koko maailmaa,
siunaa koko maailmaa.

2.
Näet, Isä taivaan, lapsen sen,
joka kääntyy puolees rukoillen:
Anna leipä jokapäiväinen.
Siunaa koko maailmaa,
siunaa koko maailmaa.

3.
Ethän, Isä taivaan, unohda
lapsiasi sodan jaloissa.
Rauha anna, viha sammuta.
Siunaa koko maailmaa,
siunaa koko maailmaa.

4.
Varjele ja siunaa Afrikkaa,
Amerikan maita, Eurooppaa,
Australiaa, suurta Aasiaa.
Siunaa koko maailmaa,
siunaa koko maailmaa.

338 Päivä vain ja hetki kerrallansa

1.
Päivä vain ja hetki kerrallansa,
siitä lohdutuksen aina saan.
Mitä päivä tuokin tullessansa,
Isä hoitaa lasta armollaan.
Kädessään hän joka päivä kantaa,
tietää kaiken, mitä tarvitsen,
päivän kuormat, levon hetket antaa,
murheen niin kuin ilon seesteisen.

2.
Joka hetki hän on lähelläni,
joka aamu antaa armonsa.
Herran huomaan uskon elämäni,
hän suo voimansa ja neuvonsa.
Surut, huolet eivät liikaa paina,
ne hän ottaa itse kantaakseen.
"Niin kuin päiväs, niin on voimas aina."
Tähän turvaan yhä uudelleen.

3.
Kiitos, Herra, lupauksestasi,
siinä annat minun levätä!
Kiitos olkoon lohdutuksestasi,
annat voimaa sanan lähteestä!
Suo mun ottaa isänekädestäsi
päivä vain ja hetki kerrallaan,
kunnes johdat minut kädelläsi
riemun maahan, päivään kirkkaimpaan.

397 Kun on turva Jumalassa

1.
Kun on turva Jumalassa,
turvassa on paremmassa
kuin on tähti taivahalla,
lintu emon siiven alla.
2.
Herra seurakunnassansa
aina hoitaa lapsiansa.
Armonsä hän heille antaa,
käsillensä heitä kantaa.
3.
Käsistä ei väkevistä
mikään heitä irti riistä.
Omakseen hän heidät osti,
kuolemasta eloon nosti.
4.
Milloin murheet heitä kohtaa,
niiden alla Herra johtaa,
ilon, lohdun antaa heille,
uuden voiman uupuneille.
5.
Iloitse siis auttajasta,
Herran kansa, Jumalasta!
Maahan lyö hän
vainoojamme,
sanansa on voimanamme.
6.
Käyköön myöten taikka
vastaan,
eipä Isä hylkää lastaan.
Herra ohjaa parhaaksemme
kaikki vaiheet päiväimme.

498 Nyt kulkee halki korpimaan

1.
Nyt kulkee halki korpimaan
Jumalan lapsen tie,
vaan päivän matkan kerrallaan
se kotiin täältä vie.
2.
Kuin paimen kantaa olallaan
pienintä karitsaa,
niin Jeesus seurakunnassaan
myös hoitaa horjuvaa.
3.
Oppaaksi pyhän enkelin
hän rinnalleni suo.
Jos joudun tiellä tahroihin,
hän ohjaa lähteen luo.
4.
Jeesuksen veri puhdistaa,
niin tunnonrauhan saan
ja lapsen tietä taivaltaa
taas jaksan uudestaan.
5.
Lämmössä armon auringon
jo linnut visertää,
vaan sitten suvi aina on,
kun matka taakse jää.

Minä ja seurakunta

Kuka minä olen, keitä me olemme.

Psalmistä 139

Herra, sinä tunnet minut.

Laulunjohtajalle. Davidin psalmi.

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin,
sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken.
Se on ihmeellistä,
siihen ei ymmärrykseni yllä.

Minne voisin mennä sinun henkesi ulottuvilta,
minne voisin paeta sinun edestäsi?
Vaikka nousisin taivaaseen,
sinä olet siellä,
vaikka tekisin vuoteeni tuonelaan,
sielläkin sinä olet.
Vaikka nousisin lentoon aamuruskon siivin
tai muuttaisin merten taa,
sielläkin sinä minua ohjaat,
talutat väkevällä kädelläsi.
Vaikka sanoisin: »Nyt olen pimeyden kätöksissä,
yö peittää päivän valon»,
sinulle ei pimeys ole pimeää,
vaan yö on sinulle kuin päivänpaiste,
pimeys kuin kirkas valo.

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme,
ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi,
minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.
Kuinka yliveraisia ovatkaan sinun
suunnitelmasi, Jumala,
kuinka valtava onkaan niiden määrä!
Jos yritän niitä laskea,
niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.
Minä lopetan,
mutta tiedän: sinä olet kanssani.

Rukoilemme.

Herra, kaikkivaltias,
kaikkien asioiden alkulähde ja täyttäjä,
siunatkoon sinua,
antakoon sinun menestyä ja kasvaa,
toiveittesi täytyttyä,
ponnistelusi kantaa hedelmää
ja varjelkoon sinua kaikelta pahalta,
olkoon suojasi vaaroissa
ja turvakätöksesi tuskassa.

Herra kirkastakoon kasvonsa sinulle,
niin kuin aurinko antaa lämpöä kohmettuneelle
ja iloa kaikelle, mikä elää,
ja olkoon hän sinulle armollinen,
kun syyllisyys ahdistaa.
Hän päästäköön sinut kaikesta pahasta
ja tehkөөn sinut vapaaksi.

Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi,
hän nähkөөn sinun kärsimyksesi
ja kuulkoon äänesi,
hän parantakoon ja lohduttakoon sinua
ja antakoon sinulle rauhan,
ruumiin rauhan ja sielun rauhan,
rakkauden ja onnen.

Aamen.

Minä ja seurakunta

Iltarukous - pienoisnäytelmä

Alkuvalmistelut:

Kaksi ihmistä, joita toinen on nuori ja toinen on piilossa oleva lukija.
Sänky. Sermi, jonka takana on lukija.

Nuori käy iltapuulle. Hän menee peiton alle. Laittaa kätensä peiton päälle ristiin.

Piilossa oleva henkilö alkoittaa rukouksen:

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme,
ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi,
minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.
Kuinka yliveraisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala,
kuinka valtava onkaan niiden määrä!
Jos yritän niitä laskea, niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.
Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.
(Ps. 139:13-18)

Nuori sanoo ääneen Aamen.

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme yhdessä (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jumala

Dialogi Isä meidän -rukouksesta

Alkuvalmistelut:

Kaksi henkilöä, joista toinen on JUMALA (hän on piilossa, mikrofoni on hänelle hyvä apuväline) ja toinen on rukoilija.

Nuoret voivat tulla vapaasti saliin ja valita paikkansa.

Hartauden kulku:

Rukoilija: "Isä meidän, joka olet taivaassa...""

Jumala: NIIN?

Rukoilija: Älä keskeytä mua, mä rukoilen!

Jumala: MUTTA SINÄ PUHUIT MINULLE.

Puhuin sulle? En mä puhunut sulle, mä rukoilin isä meidän, joka olet taivaassa.

KATSO NYT, SINÄ TEIT SEN TAAS.

Mitä mä muka tein?

PUHUIT MINULLE, SANOIT: ISÄ MEIDÄN, JOKA OLET TAIVAASSA. TÄSSÄ OLEN. MITÄ SINÄ HALUAT? Mutta en mä tarkoittanut mitään. Kato, mä lausuin vain päivän rukouksen. Mä lausun aina isä meidän. Sen jälkeen tuntuu aina, että olis täytännyt velvollisuutensa.

YMMÄRRÄN, JATKA.

"Pyhitetty olkoon sinun nimesi."

PYSÄHDY, MITÄ OIKEIN TARKOITAT SILLÄ?

Se tarkoittaa... Se tarkoittaa... En mä vaan tiedä, mitä se tarkoittaa. Onko sillä niin suurta väliäkään, sehän on vaan rukousta... Mitä se muuten tarkoittaa?

SE TARKOITTA KUNNIOITETTU, PYHÄ, IHMEELLINEN.

Kuulostaa tosi hienolta, mutta en mä silti ymmärrä, mitä pyhitetty oikeastaan tarkoittaa.

"Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa."

TARKOITATKO SITÄ TODELLA?

No tietenkin, miten niin?

MITÄ AIOT TEHDÄ SEN SUHTEEN?

Tehdä? Ai mä vai? En kai mitään. Musta tuntuu vaan, että olis hyvä, jos sulla olis jutut hallinnassa täällä alhaalla niin kuin siellä ylhäällä.

SAANKO HALLITA SINUN ELÄMÄÄSI?

Mähän käyn kirkossa!

Jatkuu

EN MINÄ SITÄ KYSYNYT. MITÄ SANOT KATEUDESTA, KATKERUUDESTA, HALUISTASI. SINÄHÄN TIEDÄT, ETTÄ SINULLA ON NÄISSÄ ASIOISSA ONGELMIA. MITEN MUUTEN KÄYTÄT RAHAA - VAIN OMAKSI HYVÄKSESI. MITÄ VOIDAAN SANOA NIISTÄ NETTISIVUISTA, JOITA LUET JA KATSELET, ENTÄ MUISTA VÄÄRISTÄ TAVOISTASI?

Lakkaa arvostelemasta mua. Mä olen ihan yhtä hyvä kuin kaikki muutkin, jotka käy kirkossa.

ANTEEKSI, LUULIN, ETTÄ RUKOILET, ETTÄ MINUN TAHTONI TAPAHTUISI, JOTTA SE TAPAHTUISI. SEN TÄYTYY ALKAA NIISTÄ, JOTKA SITÄ PYYTÄVÄT. SINUSTA!

OK. mä luovutan. Mulla on paljon sellaisia tapoja, joista mä olen riippuvainen. Mä en ole tullut ajatelleeksi sitä aikaisemmin. Oikeestaan, mä haluaisin tulla todella vapaaksi.

HYVÄ, NYT PÄÄSEMME ETEENPÄIN. TEEMME YHTEISTYÖTÄ, SINÄ JA MINÄ.

Kuule nyt, herra. Mun täytyy päästä nyt loppuun. Tää vie paljon enemmän aikaa kuin tavallisesti. "Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme."

VOISIT JÄTTÄÄ LEIVÄN POIS, ETTEI SINULLE TULE PAINO-ONGELMIA.

Hei lopeta jo! Mä oon rukoilemassa ja sä tuppaudut mun elämäni ja muistutat mua mun ongelmista.

RUKOUS ON VAARALLISTA. SE VOI PÄÄTTYÄ SIIHEN, ETTÄ SINÄ MUUTUT. SITÄ MINÄ YRITÄN SAADA SINUT YMMÄRTÄMÄÄN. SINÄ PUHUT MINULLE JA TÄSSÄ MINÄ OLEN. NYT ON LIIAN MYÖHÄISTÄ LOPETTA. OLEN KIINNOSTUNUT RUKOUKSESI JATKOSTA... (HILJAISUUS)... JATKA! En uskalla.

MITÄ ET USKALLA?

Tiedän, mitä sä tuut sanomaan.

KOKEILE!

"Anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet."

MITÄ SANOT TUOSTA?

Arvasin. Mä tiesin, että sä otat sen tyypin esille. Sä tiedät, että se puhu pahaa musta eikä maksanu niitä rahoja takas, jotka mä sille lainasin. Saan varmasti kosta!

MUTTA RUKOUKSESI! MITÄ SINÄ OIKEIN RUKOILIT?

En mä tarkoittanut sitä.

OLET AINAKIN REHELLINEN. MUTTA EI OLE OIKEIN EIKÄ EDES HYVÄ KANTAA KAIKKEA TUOTA VIHAA SISÄLLÄÄN, VAI KUINKA?

Ei, mutta mä tuun voimaan paljon paremmin heti, kun oon kostanu. Mä oon suunnitellu jo kaiken. Se tyyppi tulee katumaan sitä, mitä se mulle teki.

ET TULE VOIMAAN PAREMMIN. AJATTELE, KUINKA ONNETON OLET JO NYT. MINÄ VOIN MUUTTAA TÄMÄN KAIKEN.

Voitko? Miten?

ANNA TUOMOLLE ANTEEKSI, NIIN MINÄ ANNAN ANTEEKSI SINULLE. SILLOIN VIHA JA SYNTI OVAT TUOMON ONGELMA EIKÄ SINUN. SAATAT MENETTÄÄ RAHAA, MUTTA SAAT RAUHAN SYDÄMEESI. Olet oikeassa. Mä haluaisin, että mun asiat olis kunnossa. Mä annan Tuomolle anteeksi. Auta sitä löytämään sut, herra. Sillä täytyy olla tosi vaikeaa, kun se tekee tällasta.

Jatkuu

KATSO NYT! IHMEELLISTÄ! MILTÄ NYT TUNTUU?

Hm... Ei ollenkaan huonolta. Itse asiassa tuntuu tosi hyvältä. Tänä iltana mä voin mennä rauhassa nukkumaan pitkästä aikaa!

ET LOPETTANUT RUKOUSTASI VIELÄ. JATKA.

"Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta."

HYVÄ! LUPAAN TEHDÄ SEN, KUNHAN ET ITSE MENE TILANTEISIIN, JOISSA JOUDUT KIOUSAUKSEEN.

Mitä sä tarkoitat?

ÄLÄ ANNA YSTÄVIESI VETÄÄ SINUA MUKAAN VÄÄRIIN ASIOIHIN. ÄLÄ PETKUTA PIENISSÄKÄÄN ASIOISSA.

Mä en tajuu.

KYLLÄ YMMÄRRÄT. OLET TEHNYT SEN MONTA KERTAA, KUN JOUDUT VAIKEAAN TILANTEESEEN TAI TEET JOTAIN VÄÄRIN. TULET SILLOIN JUOSTEN LUOKSENI JA SANOT: HERRA AUTA MUT ULOS TÄSTÄ SOTKUSTA, NIIN LUPAAN, ETTEN KOSKAAN ENÄÄ TEE NIIN! TUNTUUKO TUTULTA? MUISTATKO?

Muistan... Mua hävettää, herra.

MINKÄ KERRAN MUISTAT?

Kun mä olin väärentäny isän nimmarin koepaperiin, niin mä lupasin, et mä en tee sitä enää ikinä, jos mä en jäis kiinni.

ET PITÄNY LUPAUSTASI!

Sori. Mä luulin, että riittää, kun rukoilee. Mä en odottanu, että sä vastaat tällä tavoin. Sä olet näyttäny mulle kaikki pahat tekoni. Anna kaikki anteeksi, Herra! Muuta mun elämäni suunta!

MINÄ KUOLIN SINUNKIN PUOLESTASI. KANNOIN KAIKKI SINUN SYNTISI. SAAT USKOA, ETTÄ NE ON ANNETTU ANTEEKSI. JATKA RUKOUSTASI.

"Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iänkaikkisesti. Aamen"

TIEDÄTKÖ, MIKÄ TODELLA ANTAA MINULLE KUNNIAN JA TEKEE MINUT ONNELLISEKSI?

En, mut mä tahtoisin tietää. Mä haluan elää tahtosi mukaan, että voisit iloita minusta. Nyt mä tajuun, mitä sun seuraaminen merkitsee.

VASTASIT JUURI KYSYMYKSEENI.

Miten niin?

MINULLE ANTAA KUNNIAN SE, ETTÄ SELLAISET IHMISET KUIN SINÄ TODELLA RAKASTAVAT JA SEURAAVAT MINUA. RAAMATUSSA MINÄ LUPAAN, JOKA SYNTINSÄ TUNNUSTAA JA HYLKÄÄ, SE SAA ARMON. JA KAIKILLE NIILLE, JOTKA OTTAVAT MINUT VASTAAN OMAKSI VAPAHTAJAKSEEN, MINÄ ANNAN VOIMAN TULLA JUMALAN LAPSEKSI. NIILLE, JOTKA USKOVAT MINUN NIMENI.
Kiitos Jumala.

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jumala

Jumalan kengissä -pienoisnäytelmä

näytelmän teksti: Kirsi Järvelin

Alkuvalmistelut:

Tarinankertoja, nuori, aikuinen

Tarvikkeet: tuoli tarinankertojalle.

Iltahartauden kulku:

Nuoret saapuvat saliin vapaasti ja valitsevat paikan, josta näkevät eteen.

Salin edessä ovat valmiina tarinankertoja, nuori ja aikuinen.

Tarinankertojan tehtävänä on viedä hartautta eteenpäin. Lopussa hän esimerkiksi kertoo, että laulamme yhdessä virren ... sekä aloittaa yhteisen rukouksen sekä toivottaa hyvää yötä.

Hartauden jälkeen nuoret saavat lähteä vapaasti salista.

Hartaus alkaa:

Näyttelijät astuvat askeleen eteen ja esittelevät itsensä. "Olen tarinankertoja"- hän menee istumaan penkille vähän sivummalle. "Olen nuori" - jää seisomaan paikalleen. "Olen aikuinen" - jää seisomaan nuoren viereen.

Tarinankertoja:

Tarina Jumalan kengissä alkaa.

Nuori katsoo haastavasti aikuista ja sanoo:

Jos Jumala on kerta kaikkivaltias ja rakastava, niin miksi sitten maailmassa on kärsimystä, pahuutta ja epäoikeudenmukaisuutta?

Tarinankertoja:

Nuoren silmät tuijottivat aikuista haastavana, katseessa on jotain muutakin kuin vahvuutta. Ehkä pettymystä? Ehkä pelkoa? Mieleen tuli hetki, jolloin usko omien vanhempien kaikkivaltiuteen ja oikeassa olemiseen murtui. Tai kun hän huomasi, etteivät opettajatkaan oikeasti välittäneet oppilaistaan. Nuoren silmistä näkyy kyynisyys, ja elämää nähneen ihmisen väsymys. Nytkö jo? Eikö ihminen saa olla enää nuorenaakaan idealisti ja optimisti?

Aikuinen:

- Mitä sinä sitten tekisit, jos olisit Jumala?

Nuori:

- No panisin kaikki järjestykseen, tietty. Panisin pahat ihmiset vankilaan, huolehtisin, että kaikki pärjää, ja pakottaisin kaikki elämään oikein.

Aikuinen:

- No mikä sitten on oikein? Kuka sitten ei ole paha?

Tarinankertoja:

Nyt tämä alkaa mennä vaikeaksi.

Jatkuu

Jatkuu

Nuori:

- No kai nyt jokainen tietää oikean ja väärän. Ja se joka tekee pahaa, on paha.

Aikuinen:

- No oletko sinä tehnyt joskus pahaa?

Nuori:

- No, joo, joskus, mutta semmoiset murhaajat ja muut...

Aikuinen:

- No kumpi on pahempi; riistää toisen henki, vai viedä hänen hyvä maineensa, tappaa henkisesti?

Nuori:

- Emmää tiiä...

Aikuinen:

- Tavallaan jokainen meistä on murhaaja, koska olemme puhuneet pahaa toisesta ihmisestä.

Tarinankertoja nousee seisomaan (samaa aikaan nuori ja aikuinen astuvat askeleen taaemmas) ja jatkaa:

Niinpä. Loppujen lopuksi Jumalan kengissä ei olisi helppoa.

Oikeudenmukainen voi toki olla, mutta entä jos rakastaa?

Jos välittää myös hänestä, joka ei sitä ansaitse?

Miten kaikkivaltias rakastava Jumala hoitaa pahuuden ongelman, kun ei haluaisi tehdä pahaa rakkaalleen? Suostumalla itse kärsimään sen, mikä kuuluu oikeudenmukaisesti meille.

Antamalla meille uuden yhteyden Jumalaan, joka on kaiken rakkauden ja viisauden lähde.

Luomalla kaikki uusiksi, ja tuomalla rakkaansa sinne, missä paha ei enää tuhoa elämää.

Miksi ei Jumala tee mitään..? Koska Hän teki sen jo!

Kaksituhatta vuotta sitten Jumalan Valtakunta tuli meidän keskellemme. Ja nyt Jumala odottaa, että voisi viedä meidät kaikki uuteen maailmaan, missä ei ole kärsimystä.

Vielä hetken paha saa tuhota tätä maailmaa. Mutta kohta paha saa palkkansa,

mutta me pääsemme kuin koira veräjältä, koska turvaamme Jeesukseen.

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jumala

Rukoushelmet

Tarvikkeet:

Helmiä, kuminauhaa ja saksia.

Alkuvalmistelut:

Helmiä jaetaan rasioihin valmiiksi jokaiselle ryhmälle.
Samaan rasiaan jaetaan myös kuminauhat ja saksit.

Rippikoululaiset kerääntyvät saliin isosten kanssa ja menevät oman ryhmänsä kanssa piiriin.

Hartauden kulku:

Hartaus aloitetaan virrellä, joka lauletaan leirillä lähes jokainen ilta.

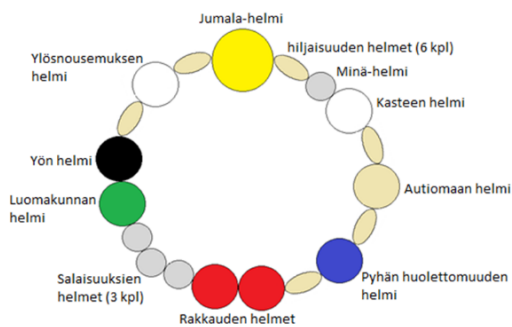
Jokainen rippirilainen saa askarrella omat rukoushelmet yhdessä oman ryhmänsä isosten kanssa. Kun helmiä pujotellaan kuminauhaan ohjaaja kertoo samalla mitä kukin helmi tarkoittaa. Ensimmäinen helmi, joka kuminauhaan pujotetaan on Jumala-helmi. Sen jälkeen edetään myötäpäivään järjestyksessä. Helmiä tulee nauhaan yhteensä 19 kpl.

Kun kaikki helmet ovat helminauhassa, solmitaan kuminauhan päät yhteen. Helmet muodostavat ympyrän tai eräänlaisen pelastusrenkaan. Ohjaaja pyytää rippikoululaisia ottamaan Rukoushelmet käteesi. "Ajattele, sano, tunne, uskalla uskoa: Minä olen tässä, Jumala on läsnä, on aivan hiljaista."

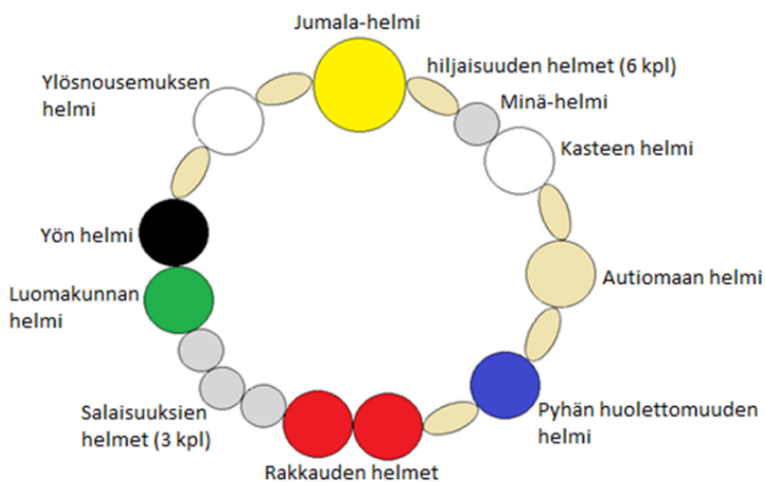
Ohjaaja pyytää ottamaan sormien väliin Jumalan läsnäolon helmen ja sanoo siihen liittyvän rukouksen. Seuraavaksi siirrytään ensimmäiseen hiljaisuuden helmeeseen. Ohjaaja sanoo siihen liittyvän rukouksen. Sitten käydään koko rengas läpi. Viimeisen hiljaisuuden helmen kohdalla päätetään rukoukset Herran siunaukseen ja Isä meidän rukoukseen Jumalan helmen kohdalla.

Ilta päättyy tähän.

Hyvää yötä

Jatkuu

Jumala-helmi:

Elämä on ihme. Että yleensä jotain on, on ihme. Opettele ihmettelemään. Opettele luottamaan. Jos Jumala on, ei mikään ole enää yhdentekevää, toivotonta tai tarkoituksetonta.

Rukous: "Sinä olet ääretön. Sinä olet lähellä. Sinä olet valo."

Hiljaisuuden helmet:

Ajatuksemme ovat rajoittuneita, sanamme ovat tarkoitettut näkyvään todellisuuteen. Nyt sinun ei tarvitse ajatella, et tarvitse sanoja, ei ole vaatimuksia. Ole vain. Rauhassa. Anna ajan kulua. Lepää Jumalan hiljaisuudessa.

Rukous: "Ota yksinäisyyteni. Olen sinun."

Minä-helmi:

Sinä olet Jumalan kuva, vaikkakin häviävä, hauras ja haavoittunut. Sinä olet arvokas. Et ole yksin maailmassa. Kun katsot lähimmäistäsi, voit nähdä hänessäkin Jumalan kuvan.

Rukous: "Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä."

Kasteen helmi:

Voit jättää kaikki katkerat muistot ja heittäytyä uuteen elämään täydellisen luottavaisena. Armollinen Jumala, joka on sinut nimeltä kutsunut, pitää sinusta huolta.

Rukous: "Kasteessa ristinmerkkinä piirsit minuun sanasi:
Sinä olet minun. En koskaan hylkää sinua."

Autiomaan helmi:

Elämän autiomaassa on epäilystä, epätoivoa, väsymystä, kiusauksia, surua, kamppailua. Ne ovat osa myös sinun elämäsi.

Rukous: "Teen väärin ja satutan muita. En jaksa yksin, kaipaen rakkautta.
Armahda minua."

Jatkuu

Pyhän huolettomuuden helmi:

Kun huoltesi ja rauhattomuutesi kuorma painaa, saat pudottaa taakkasi, unohtaa murheesi ja jättää huolesi Hänelle, joka sanoo: "Älkää mistään murehtiko. Minä annan teille rauhan."

Rukous: "Sinä tiedät, mitä tarvitsen. Varjele minut huolehtimasta."

Rakkauden helmet:

1.helmi (Jumalan rakkaus). Jumalan rakkaudessa voit kokea, että olet hyväksytty ja rakastettu omana itsenäsi. Siinä on rakkaus, että Hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Rukous: "Ruoki minua rakkaudella, Jumala."

2.helmi (lähimmäisenrakkaus). Jumala rakastaa sinua. Voit olla kuin auringon lämmittämä kivi, jonka lämpö vaikuttaa ympäristöön. Sinä voit rakastaa lähimmäistäsi, lohduttaa, auttaa. Voit myös rukoilla toisen puolesta.

Rukous: "Niin kuin sinä lohdutat anna minun lohduttaa.
Niin kuin sinä rakastat, anna minun rakastaa."

Salaisuuden helmet:

Voit kertoa Jumalalle omia tärkeitä ja salaisia asioita, joita et ehkä kerro kenellekään muulle. Ellet löydä sanoja, voit olla vain ihan hiljaa. Helmien kosketus on rukous, Jumala tietää ja ymmärtää sanattomankin rukouksen.

Rukous: "Sinä näet salaisuuteni, Jumala. Tee minusta rohkea. Lohduta minua."

Luomakunnan helmi:

Vihreä on elämän, kasvun ja toivon väri. Helmi on salaisuushelmien tapaan esirukoushelmi. Toisella puolen yöhelmi muistuttaa, että ihminenkin on osa luomakuntaa, tomusta luotu ja tomuksi palaava.

Rukous: "Sinä, Herra, loit maailman, kasvit, eläimet ja ihmiset.
Opetä meitä arvostamaan ja suojelemaan luomakuntaasi."

Yön helmi:

Elämän synkkinä hetkinä on yksinäistä ja pimeää. Sinusta tuntuu kuin Jumalakin olisi poissa. Mutta Jumala on uskollinen. Pimeydessäkin Hän on sinun lähellä. Hän kuulee huutosi ja huokauksesi.

Rukous: "Jumalani, missä olet? Sinun käsiisi minä annan henkeni."

Ylönousemuksen helmi:

Anna tilaa hiljaiselle ilolle ja luottamukselle. Raja kuoleman ja elämän välillä, nykyisen ja tulevan maailman välillä on kevyt kuin silmänräpäys. Nykyisyydessä ikuisuus koskettaa sinua ja Jumala kuivaa kyyneltesi.

Rukous: "Sinä muutat suruni iloksi."

(Martin Lönnebon rukoushelmet)

Jumala

Kultainen Jumalahelmi

Alkuvalmistelut:

Alttarille joku hieno kruunu/aarrearkku
Keskellä alttaria palaa kultainen pallokynttilä, Jumalahelmi.
Alttarin edessä on kori, jossa on valkoisia kiviä.

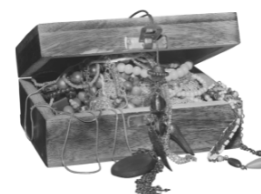

Rippikoululaisia pyydetään ottamaan hartauteen mukaan aiemmin tehdyt rukoushelmet.

Rippikoululaiset saavat vapaasti valita paikkansa salissa.

Työntekijä vetää hartauden.

Hartauden kulku:

Nyt olemme aarteen edessä, joskin meillä on vain kuvia siitä.

Olette ottaneet mukaanne rukoushelmet, jotka olette itse tehneet. Jokaisessa helmessä on johtolanka, muistatteko? Ja me olemme saaneet osan aarteesta etukäteen.

Aarteet, joista Rukoushelmet muistuttavat ovat toisenlaisia. Ne näyttävät meille jotain valtavan arvokasta, minkä me voimme säilyttää koko elämän ja mikä auttaa meitä elämässämme. Ajatuksissamme ja mielikuvituksessamme voimme palata miettimään, mitä saamme käyttäessämme rukoushelminauhaa ja katsoessamme sen eri helmiä.

Se oli pitkä vaellus, mutta emme ole vielä perillä. Suurin aarre on suuressa kultaisessa helmessä, jota kutsumme Jumalahelmeksi. Se on oikea aarrekätkö.

Ota kultainen Jumalahelmi peukalon ja etusormen väliin. Saat nyt ottaa mukavan asennon. Asetu niin, että sinun on hyvä ja mukava olla. Sinulla ei ole mitään huolia eikä murheita... voit vain olla ja levätä. Tunnet olosi nukuttavan levolliselta.

Suljen silmäni ja näen mielessäni suuren kultaisen helmen, niin suuren, että se ylettyy taivaaseen asti. Siinä on ovi, kaunis kultainen ovi. Se on raollaan. Menen ovesta kultaiseen Jumalahelmeen. Kuinka suuri se onkaan! Korkeampi kuin taivas! Leveämpi kuin meri! Ja kuinka ihmeellistä täällä sisällä onkaan. Niin kaunista valoa. Niin ihanaa tuoksua. Ja musiikkia. Kuulen jonkun puhuvan minulle. Ystävällinen ääni, jonka tunnistan jollain lailla sanoo minulle: 'Tervetuloa kotiin, rakas lapseni.'

Minä olen kotona. Kotona Jumalan luona. Täällä Jumalan luona asuu onni ja ilo. Vaikka en näekään Jumalaa, tunnen että hän on lähellä. Rakkautta, viisautta ja voimaa virtaa minuun. Tunnen että kaikki kyynelieni on nyt kuivattu. Ilo kutittaa vatsanpohjalla. Minä olen kotona siellä, missä Jumala on. Kuulen jumalallisen äänen uudelleen: Olet löytänyt aarteen taivaassa ja maan päällä. Minä annan sinulle elämän kruunun/aarrearkun.

Jatkuu

Alttarilla on suuri kruunu/aarrearkku. Se muistuttaa minua siitä, että olen kuninkaan lapsi Jumalan valtakunnassa. Isäni, Kuningas, antaa minulle elämän kruunun/aarrearkun. Ei minun tarvitse odottaa niin kauan, että olen kuollut ja jättänyt tämän maailman. Minä saan sen jo nyt. Se on näkymätön, mutta oikea ja todellinen. Voin melkein tuntea kuinka se painaa otsaani/kädessäni.

Kasteessa sain lupauksen: "Ole iloinen. Sinun nimesi on kirjoitettu Taivaan kirjaan." Jumalan taivaassa on valkoinen kivi, jossa on minun salainen nimeni. Nimi, jonka olen saanut kuninkaan lapsena Jumalan valtakunnassa. Vain Jumala, minun kuningasisäni, tietää tuon nimen. Ja kun olen kuollut sen, tulen aina tuntemaan sen ja tietämään, että se on minun nimeni. Se nimi kertoo, kuka minä olen, syvimmällä sisimmässäni, kuka minä ihan oikeasti olen.

Lauletaan yhdessä laulu 53 Luojan kaunein ajatus, Nuoren seurakunnan veisukirja 2020:sta.

"Kauan ennen kuin tänne synnyit, sinut tunsivat jo Jumala. Oli päiväsi pilvisinkin Hänen tiedossansa. Joka ainoa päiväsi jo ennen syntymääsi. Olet kuva rakkaudesta. Luojan kaunein ajatus.

Ajatuksesta Luojan synnyit, tarkoituksen sait elämään. Joka hetkesi hän on luonut, tuntee myös matkan päin. Hän on kaikissa kanssasi ja kantaa taakkojasi. Olet ihme, taivaan lapsi, Luojan kaunein ajatus."

Laulun jälkeen hiljenemme yhteiseen Isä meidän -rukoukseen.

(Teksti: Rukoushelmet.net.)

Jumala

Tarina rannalla

Alkuvalmistelut:

Astian, jossa hiekkaa. Hiekkaa voidaan valuttaa käsistä lattialle tarinan aikana.

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Tarina rannalla.

Kävelin pimeällä rannalla ja katselin,
kuinka jalanjälkeni painautuivat hiekkaan.
Yhtäkkiä huomasin omien jalanjalkieni vieressä
toiset vähän himmeämmät jäljet.
Ihmettelin, että kuka kulkee vierelläni.
Sitten kuulin äänen. Se oli Jumala. Hän sanoi:
Otin sinut kasteessa lapsekseni ja lupasin kulkea vierelläsi aina.
Sen olen nyt tehnyt.
Silloin mieleeni tulivat hetket,
jolloin olin surullinen ja minulla oli vaikeaa
ja silloin huomasin hiekassa vain yhdet jäljet
Siksi kysyin Jumalalta:
Rakas Jumala, miksi olet jättänyt minut yksin silloin,
kun olisin tarvinnut sinua eniten??
Silloin Jumala vastasi: Lapseni, en ole koskaan jättänyt sinua!!!
Niinä hetkinä minä kannoin sinua!

Rukous:

Vapahtajamme Jeesus Kristus.

Sinä olet tie, totuus ja elämä.

Ilman sinua kuljemme omia teitämme ja kadotamme päämäärän, ikuisen elämän.

Varjele, ettei yksikään päivä vieraannuttaisi meitä sinusta eikä se,

mikä on katoavaista, himmentäisi katoamattomuutta.

Valaise meitä ristisi valolla, jotta ymmärtäisimme,

miten paljon tänäänkin meitä rakastat.

Sinulle olkoon ylistys ikuisesti. Aamen.

Laulamme yhdessä virsi 397 - Kun on turva Jumalassa.

Rukoilemme yhdessä (tähän rukous joka luetaan joka ilta)

Hyvää yötä.

Jumala

Raamatunlukuhetki luonnossa

Alkuvalmistelut:

Rakennetaan yhdessä alttari luontoon, metsään, kalliolle, tunturiin tai rantaan.

Alttariköytenä voi toimia suuri kivi tai kanto, tauluna kaunis maisema.

Yhdessä mietitään, mitä alttarille laitetaan: Raamattu, symbolisia kuvia, kynttilöitä.

Istutaan alttarin äärelle, ihmetellään, kuunnellaan ja rauhoitutaan.

Luetaan ääneen psalmeja 19. Lukijoita voi olla yksi tai esimerkiksi 5, jolloin jokainen lukee yhden psalmin.

Hartauden kulku:

"Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaankansi kertoo hänen teoistaan.

Päivä ilmoittaa ne päivälle, yö julistaa yölle.

Ei se ole puhetta, ei sanoja, ei ääntä jonka voisi korvin kuulla.

Kuitenkin se kaikuu kaikkialle, maanpiirin yli merten ääriin."

- Hiljaisuus -

"Hän on tehnyt sinne majan auringolle. Ja aurinko nousee kuin sulhanen hääteltästä, kuin sankari riemukkaana juoksemaan rataansa. Taivaan äärestä se lähtee ja kaartaa taivaan toiseen ääreen, eikä mikään jää sen paisteelta piiloon."

- Hiljaisuus -

" Herra on antanut täydellisen lain, se virvoittaa mielen.

Herran ohjeet ovat luotettavat, ne neuvovat taitamatonta.

Herran käskyt ovat oikeat, ne ilahduttavat sydämen.

Herran määräykset ovat kirkkaat, ne avaavat silmäni näkemään.

Herran sana on puhdas ja aito, se pysyy iäti.

Herran säädökset ovat lujat, ne ovat oikeita kaikki.

Ne ovat kalliimmat kuin puhdas kulta, kalliimmat kuin kullan paljous,

makeammat kuin mesi, maistuvammat mehiläisen hunajaa.

Ne opastavat minua, palvelijaasi, niiden noudattamisesta saa suuren palkan."

- Hiljaisuus -

"Mutta kuka huomaa kaikki erehdyksensä?

Puhdista minut rikkomuksistani, niistäkin, joita en itse näe."

- Hiljaisuus -

"Varjele minut myös eksyttäjiltä, etten joutuisi heidän valtaansa.

Silloin olen viaton ja puhdas ja monesta synnistä vapaa.

Ota sanani suopeasti vastaan, sanani ja sydämeni ajatukset.

Herra, turvani ja lunastajani."

Isä meidän - rukous yhteen ääneen rukoillen.

Loppuun **virsi**, joka lauletaan jokainen ilta.

Hyvää yötä.

Välitän, pidän huolta, rakastan

Hiljaisuuden ilta

Alkuvalmistelut:

Kynttilöitä, rauhallinen taustamusiikki (huom. kaijutin)

Jokaiselle annetaan ovelta tuikku/kynttilä. Tai ympäri salia laitetaan kynttilöitä/tuikkuja palamaan. Turvallisuuden vuoksi ne voivat olla ledkynttilöitä. Sali on muuten hämärä. Rippikoululaiset saavat itse valita paikan, missä on hyvä olla yksin, rauhassa. Isoiset, jotka lukevat tekstit (yht 13 kpl) levittäytyvät ympäri salia.

Hartauden kulku:

1. Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet ja Jumalan Henki liikkui vetten yllä. Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja valo tuli. (1. Moos. 1. luku)

... musiikkia ...

2. Ja Jumala sanoi: "Tulkoon", ja tapahtui niin. Autiosta ja tyhjistä tuli paratiisi: Vedet vilisivät meren kansaa. Lokki lentää yli järven selän. Harmaa eloton maa puhkeaa kukkaan: elämää kuhisevaa kukkaa, täynnä tuoksua, väriä, ääntä. Raskaan hengen alta leskenlehden kultainen nauru - niin täynnä elämää, iloa, toivoa.

"Ja Jumala loi ihmisen ja pani hänet Eedenin paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä."

... musiikkia ...

3. Juuri tämä on oikea ihmisen paikka: oivaltaa, että minut on luotu Jumalan työtoveriksi tässä maailmassa, viljelemään ja varjelemaan luomakuntaa, ei ainoastaan ottamaan luontoa omien itsekäiden tarkoituksien palvelukseen. Oikea asenne on, että oivallan koko luomakunnan olevan lähtöisin samasta alusta, Jumalasta. Vain yksi on Luoja, kaikki muu on luotua. Luojan kädestä lähtenyt:

"Korkein, kaikkivaltias, laupias Herra, sinun on ylistys ja kirkkaus ja kunnia ja kaikki siunaus. Sinulle yksin, korkein se kuuluu, kukaan ei kelpaa nimeäsi lausumaan. Ole ylistetty Herrani, kaikkien luotujen kanssa."

... musiikkia ...

4. Siinä maassa, jossa Jeesus eli, Galileassa, on ihmeellinen sininen järvi.

Eräänä päivänä ystävykset palasivat järven rantaan Jeesuksen luo, joka oli lähettänyt heidät lähikyliin. Miehet olivat täynnä intoa kertoa mestarilleen miten hyvin kaikki oli onnistunut. Mutta Jeesuksen ympärillä tungeksi ihmisiä, jotka tarvitsivat häntä kiihkeästi kuin jokapäiväistä leipää ja panivat kaiken toivonsa häneen.

Jeesuksen työ paisui yli voimien. Silloin hän sanoi: Lähdetäänpäs johonkin yksinäiseen paikkaan ja levähdetään vähän. Niin he astuivat veneeseen ja soutivat toiselle rannalle yksinäisyyteen. Vain he keskenään.

... musiikkia ...

Jatkuu

5. On paljon tekemistä. Tiedän sen.
 Mutta samassa kuulen hiljaisen sanan: Tule!
 Souda yli järven, hiljaisuuteen.
 Kokeile sitä: laske vene maihin Mestarin äänettömään läsnäoloon.

Seiso paljain jaloin, siellä terävien kivien keskellä.
 Juurru siihen, ehkäpä puhkeat kukkaan.
 Tiedän kyllä, että on paljon tekemistä.
 Mutta vielä tärkeämpää on olla tekemättä mitään ja antaa kaiken tapahtua.
 Se on vielä enemmän.

Jeesuksen työ paisui yli voimien.
 Silloin hän sanoi: Lähdetäänpäs johonkin yksinäiseen paikkaan ja levähdetään vähän. Niin he astuivat veneeseen ja soutivat toiselle rannalle yksinäisyyteen. Vain he keskenään.

... musiikkia ...

6. Vaiti haluaisin olla, Herra, ja odottaa sinua.
 Vaiti haluaisin olla, että ymmärtäisin mitä sinun maailmassasi tapahtuu.
 Vaiti haluaisin olla, lähellä sinua ja kaikkia luotujasi.
 Vaiti haluaisin olla, että kaikkien äänien joukosta tuntisin sinun äänesi.
 Vaiti haluaisin olla ja ihmetellä, että sinulla on sana juuri minulle.
 Herra, en ole sen arvoinen, että tulet minun luokseni,
 mutta sano ainoastaan sana, niin minä paranen.

... musiikkia ...

7. Liekkejä on monta, valo on yksi.
 Tämä on kuva meistä ihmisistä, kristityistä ja Kristuksesta.
 On yksi ruumis ja monta jäsentä, on yksi puunrunko ja monta oksaa tuossa puussa.
 On yksi Kristus-valo, johon kaikki olemme pyhän kasteen kautta liitettyjä.
 On vain yksi ruumis, Kristus ja hänen kirkkonsa, seurakuntansa.
 Me olemme tämän ruumiin jäseniä.
 Kaikki olemme erilaisia, silmällä on ruumiissa eri tehtäviä kuin korvalla,
 sillä mikään jäsen ei ole vähemmän tärkeä kuin joku toinen.
 Kaikki ruumiinjäsenet ovat yhtä arvokkaista, yhdessä ne muodostavat täyden ruumiin, toisaalta mikään ruumiinjäsen ei ole mitään ilman toisia.
 Yksinäinen ihminen on usein varsin onneton.
 Ihmisillä on tarve kuulua yhteen, omistaa kavereita ja ystäviä.

Jeesus sanoo: Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä.
 Niin kuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsessään, ellei se ole viinipuussa,
 niin ette tekään, ellette pysy minussa.
 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää:
 sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä. (1. Kor. 12:27)

... musiikkia ...

Jatkuu

8. Ihminen monesti vertaa omaa tehtäväänsä ja asemaansa toisiin ihmisiin: kuka on parhaiten menestyvä, parhaiten ansaitseva, korkeimmassa asemassa oleva. Apostoli Paavali opettaa meille kuitenkin toisen tien.

Tavoitelkaa kaikkein arvokkaimpia armolahjoja! Nyt minä osoitan teille tien, joka on verrattomasti muita parempi. Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulella mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhtäile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii.

Rakkaus ei koskaan katoa. Mutta profetoiminen vaikenee, kielillä puhuminen lakkaa, tieto käy turhaksi. Tietämisemme on näet vajavaista ja profetoimisemme on vajavaista, mutta kun täydellinen tulee, vajavainen katoaa.

Kun olin lapsi, minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja lapsen ajatukset. Nyt, kun olen mies, olen jättänyt sen mikä kuuluu lapsuuteen. Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

... musiikkia ...

9. Rakkaus on niin väärinkäytetty ja turhennettu sana. Ei kukaan voi tyrkyttää rakkautta toiselle - ei edes Jumala pakota meitä ottamaan vastaan rakkautta - mutta jos me päästämme sen sisällemme, se on niin väkevä, että se voi muuttaa sydämemme ja koko elämämme.

... musiikkia ...

10. Mihin olet matkalla? Mihin tosiaan olet menossa?
Olet etsinyt halki maailman ja yhä vielä etsit.
Jos joskus havahtut itsekin: "Mihin oikein olen menossa?"
Minä kysyn nyt: "Mihin olet menossa?" Mihin oletkaan matkalla...

Kai tämä on sinusta jankutusta, olkoon sitten.
Tahtoisin vain että huomaisit, miten kauhean tärkeää se on
- se, että ajattelet mihin olet menossa!
Kuvittele, jonain päivänä et saa enää valita! Mihin olet matkalla...

... musiikkia ...

Jatkuu

11. "Mitä se hyödyttää ihmistä, jos hän täysin purjein ihailun ja juhlinnan myötätuulessa vaeltaa halki maailman, mutta päättyy hyllyksi ikuisuuden rannalle."

"Mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saisi sielullensa vahingon." (Jeesus)

... musiikkia ...

12. Rukoile: "Herra minä haluan rakastaa..." "

Herra, minä haluan rakastaa, haluan löytää todellisen rakkauden, haluan kokea rakkauden tuskan ja riemun, haluan tietää mitä se on, mistä kaikki puhuvat, taiteilijat ja runous ja lutut ja kaikki. Minä haluan mukaan Herra. Joskus minusta tuntuu, että haluan rakkautta niin kiihkeästi - että lopulta en enää tiedä mitä etsin.

Minä vain vaadin, että tässä se on, pakotan jonkun ihmisen valmistamaani muottiin, vaadin häntä olemaan toiveitani mukainen, enkä huomaa Herra: hänelle ei jää tilaa minun vierelläni. Häntä itseään ei ole olemassa, vain minun pettymykseni, vihani, halveksuntani, kun hän ei ollutkaan minun toiveitteni ruumillistuma, eikä pysty siksi koskaan muuttumaan. Minä etsin vain sitä minkä haluan saada. Ja olen sokea kaikelle sille, enkä näe, en kuule, en ymmärrä, hän itse, iohminen, on tässä lähelläni, aivan minussa kiinni ja odottaa...

... musiikkia ...

13. Vapahtajani, tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne, missä on vihaa, toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäsopua, loisin yksimielisyyden,
missä erehdystä, viittaisin totuuteen,
missä epäilystä, auttaisin uskoon,
missä epätoivoa, nostaisin luottamuksen,
missä pimeyttä, loisin sinun valoasi,
missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen.

niin että, oi Mestari, en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärrystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,
sillä antaessaan saa, kadottaessaan löytää, unohtaessaan saa anteeksi
ja kuollessaan nousee iänkaikkiseen elämään.
(Fransiskus)

Hiljaisuus

Illan päättää yhteinen rukous

Jonka jälkeen:

Isot hakevat rippikoululaiset yksitellen ja saattelevat heidät omaan huoneeseensa.

Välitän, pidän huolta, rakastan

Rakastan

Hartaus voidaan toteuttaa niin, että luetaan rakkausrunoja ja niiden väliin soitetaan rakkauslauluja.

Hartauden loppuun yhteinen rukous.

Olet isompi kuin nolla,
olet pienempi kuin
kakkonen, olet elämäni
ykkönen.

Esimerkkejä rakkauteen liittyvistä lauluista.

Rakkaus on lahja Jumalan
<https://www.youtube.com/watch?v=-51AD3-RuNA>

Minä tulin sinua varten
<https://www.youtube.com/watch?v=ZxZWdd3LTsM>

Missä rakkaus kestää aina
<https://www.youtube.com/watch?v=Mr2JqlmwYe8>

When God made you
https://www.youtube.com/watch?v=sldnp0z0OCA&list=PLOMW7D86Lz9KeU3Bsm6uC_Uxm5oQjlpk

Kaikista sanoista suurin
<https://www.youtube.com/watch?v=pwUGorFzHfQ>

Ainutlaatuinen
<https://www.youtube.com/watch?v=xMUxI2maCw8>

Pysähdy hetkeksi,
sulje silmäsi,
ja tunne,
kuinka ajattelen sinua.

Vaikka olet niin kaukana,
olet kuitenkin niin lähellä.
Sillä kun suljet silmäsi,
olen luonasi sydämessäsi.

Lupaam olla sun
kun päivä kääntyy iltaan.
Kun pöly laskeutuu
ja ollaan ihan hiljaa.
Lupaam olla sun.

Esimerkkejä rakkausrunoista

Maailman parhaita ja kauneimpia asioita
ei voi nähdä eikä liioin koskettaa.
Ne täytyy tuntea sydämellä.
- Helen Keller

Elämässä on vain yksi ainoa onni,
rakastaa ja tulla rakastetuksi.
- George Sand

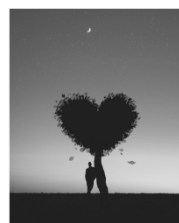
Olet aamu johon herään,
päivä jota elän, ilta jota odotan.

Missä on ilosi, siellä on aarteesi,
missä on aarteesi, siellä sydämesi,
missä sydämesi, siellä onnesi.
-Augustinus

Tässä elämässä on vain yksi onnellisuus:
rakastaa ja olla rakastettu
-George Sand

Minulla on niin paljon sanottavaa sinulle.
Mutta joka kerta kun katsot minuun,
olen sanaton.

Maailmalle olet vain joku
mutta jollekin olet koko maailma.

Rakastan sitä,
kun juttelemme ja rakastan sitäkin,
kun olemme hiljaa.

Ei se miltä me näytämme
eikä se mitä me aikaansaamme
ole mitään sen rinnalla
mitä me olemme toinen toisillemme

Ystävyys tai rakkaus ovat vain sanoja,
kunnes löytyy yksi, jolle olet hehkuasi säästellyt.

Olet nuori – ja minä rakastan vain sinua.
Vanhenet – ja minä vain rakastan sinua.
Olet vanha – ja minä vain rakastan sinua.

Rakkaus

Välitän, pidän huolta, rakastan

Alkuvalmistelut:

14 kpl kynttilöitä/tuikkuja, voi käyttää myös ledkynttilöitä ja kiviä

Asettele keskelle salin lattiaa kivistä iso sydän. Jätä kivien väliin paikkoja kynttilöille/tuikuille. Iltahartauteen tarvitaan yhteensä 14 lukijaa, jotka lukevat Raamatun kohdat. Käykää ennen hartautta yhdessä läpi jokaisen lukijan paikka sekä miten haluatte hartauden vetää. Lukijat ja rippikoululaiset asettuvat piiriin kivisydämen ympärille. Lukija sytyttää kynttilän ja lukee tekstin. Sen jälkeen hän asettelee kynttilän kivien väliin. Kun kaikki kohdat on luettu - sydän on valmis.

- Sytytä kynttilä -

Illan aiheena on rakkaus. Rakkaus koskettaa meitä kaikkia.
Rakkautta on Jumalan ja ihmisen välillä. Rakkautta on meidän ihmisten välillä.
Rakkautta on jopa ihmisen ja lemmikkieläimen välillä.
Mitä rakkaus sitten on?
Rakkaus on tunne, jonka voimme aistia monilla eri tavoin.
Se tuntuu hyvälle, että vierellä on joku toinen. Hänen hyvinvointinsa kiinnostaa.
Sen toisen seurassa on hyvä ja turvallinen olla. Hänen seurassaan ei tarvitse teeskennellä, vaan siinä voi olla oma itsensä niin hyvinä kuin huonoina hetkinä.
Rakkaus - se on elämän kantava voima.

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä.
Kaiken se kestää, kaikessa uskoo,
kaikessa toivoo, kaiken se kärsii.
Rakkaus ei koskaan katoa."
(1. Kor. 13:4, 7-8)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

Minä rakastan Herraa. Hän kuulee minua.
Hän kuulee hartaan pyyntöni.
Kun huudan häntä avuksi,
hän kuuntelee."
(Ps. 116:1-2)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Minä annan teille uuden käskyn:
rakastakaa toisianne!
Niin kuin minä olen rakastanut teitä,
rakastakaa tekin toinen toisianne.
Kaikki tuntevat teidät minun
opetuslapsikseni,
jos te rakastatte toisianne."
(Joh. 13:34-35)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Rakastakaamme toisiamme,
sillä rakkaus on Jumalasta.
Jokainen joka rakastaa,
on syntynyt Jumalasta
ja tuntee Jumalan.
Joka ei rakasta,
ei ole oppinut tuntemaan Jumalaa,
sillä Jumala on rakkaus."
(1. Joh. 4:7-8)

- asettele kynttilä paikalleen -

Jatkuu

Jatkuu

- Sytytä kynttilä -

"Rakasta vihamiehiänne, tehkää hyvää ja lainatkaa, vaikka ette uskoisikaan saavanne takaisin. Silloin teidän palkkanne on suuri."
(Luuk. 6:35)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Älkäämme rakastako sanoin ja puheissa, vaan teoin ja totuudessa."
(1. Joh. 3:18)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Rakasta Herraa, Jumalaasi koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi ja koko voimallasi. Toinen on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."
(Mark. 12:30-31)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Ystävän rakkaus ei koskaan petä."
(Sananl. 17:17)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän."
(Joh. 3:16)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

Jumala haluaa, että me rakastamme muita kuten Hän rakastaa meitä - rakkaudella, joka on epäitsekästä, ystävällistä ja ikuista.

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Kohdelkaa joukossanne asuvia siirtolaisia ikään kuin he olisivat heimolaisianne ja rakastakaa heitä kuin itseänne."
(3. Moos. 19:34)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Rakastakaa toisianne uskollisesti ja kaikesta sydäimestänne."
(1. Piet. 1:22)

- asettele kynttilä paikalleen -

- Sytytä kynttilä -

"Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkottaa pelon."
(1. Joh. 4:17-18)

- asettele kynttilä paikalleen -

Rukoilemme

Rakas Jumala, kiitos rakkaudestasi.
Kiitos kaikista rakkaista ihmisistä ympärillämme.
Pidä huolta meistä sekä kaikista rakkaistamme.
Ole turvanamme. Aamen.

Laulamme (virsi, joka toistuu joka ilta.)

Rukoilemme yhdessä (rukous, joka toistuu joka ilta).

Hyvää yötä.

Välitän, pidän huolta, rakastan

Isän rumat kasvot

Alkuvalmistelut:

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Hartauden kulku:

Oli poika, joka asui kahdestaan isänsä kanssa. Isä ja poika olivat toisilleen hyvin läheisiä, sillä niin kauan kuin poika saattoi muistaa, he olivat asuneet kahdestaan. Poika harrasti jalkapalloa. Olivatpa sitten kyseessä. sitten harjoitukset tai pelit, pojan isä oli aina mukana kannustamassa kentän laidalla. He kävivät yhdessä uimassa ja retkillä ja pojan isä vietti paljon aikaa myös pojan ystävien kanssa.

Kun poika kasvoi vanhemmaksi, hän toi ystäviään kotiin yhä harvemmin. Yhä useammin kävi niin, että poika ei halunnut isänsä tulevan mukaan harjoituksiin tai muutenkaan mihinkään, missä oli muita ihmisiä. Poikaa oli alkanut nolostuttaa se, että hänen isänsä näytti hyvin erilaiselta kuin muitten poikien isät. Isällä oli arpiset ja punertavat kasvot.

Eräänä päivänä poika oli ystäviensä kanssa kaupungilla. Poika näki, että isä oli tulossa heitä vastaan samalla puolella katua. Pojan ystävät sanoivat nähdessään pojan isän:

- Katsokaa, tuolta tulee se oudon näköinen mies.

Poika vaihtoi ystävineen kadun puolta. Isä ajatteli, että poika ei varmaankaan huomannut häntä ja huusi pojalleen tervehdyksen. Kun isä tervehti poikaa, ystävät kysyivät:

- Hei, huomaatko, tuo mies tervehtii sinua. Tunnetko hänet?

Poika vastasi:

- Ei, en tunne. En ole koskaan nähnytäkään häntä.

Päivä kului. Tuli ilta. Poika pitkitti ja pitkitti kotiin menemistä. Kun poika vihdoinkin meni kotiin, isä istui häntä odottamassa, kuten poika oli aavistanutkin.

- Tule tänne, poikani, sano isä. -Haluaisin jutella kanssasi.

Kun isä otti puheeksi sen, että he olivat nähneet toisensa kaupungilla, poika yritti kiistää nähneensä isäänsä. Kun isä kuitenkin sanoi uudelleen:

- Kyllä me näimme toisemme. Sinäkin tiedät sen.

Poika oli hiljaa. Hän ei tiennyt mitä sanoa.

- Miksi et halunnut olla tuntevinasi minua kadulla? Miksi et enää tuo ystäviäsi kotiin? Miksi et enää halua, että tulen mihinkään, missä ystäväsi näkisivät minut? Isä kysyi ja jatkoi:

- Johtuuko se minun kasvoistani?

Poika mietti hetken ja vastasi sitten:

- Johtuu se sinun kasvoistasi. Minua hävettää olla seurassasi, koska olet niin erinäköinen kuin muut.

Äkkiä poika ymmärsi, että hän ei ollut koskaan kuullut sitä, miten isän kasvot olivat tulleet sellaisiksi kuin ne olivat. Hän pyysi isäänsä kertomaan, mitä oli tapahtunut.

Isä alkoi kertoa:

- Silloin kun sinä olit vielä ihan pieni vauva, asuimme äitisi kanssa omakotitalossa, jonka olimme itse rakentaneet. Olimme asuneet siellä vasta muutamia viikkoja. Eräänä yönä minä heräsin ja tunsin savun hajua. Herätin vaimoni, äitisi. Puin nopeasti kylpytakin ylleni ja juoksin ulos talosta. Talo oli tulesa. Pihalla seistessäni tajusin, että sinä, pieni poikani, olit jäänyt sinne taloon. Lähdin juoksemaan takaisin palavaan taloon ja juoksin kehtosi luo. Sinä itkit hätääntyneenä. Nostin sinut syliini, painoin sinut tiukasti kylpytakkini sisään ja lähdin juoksemaan ulos talosta. Sillä matkalla liekkien läpi, kantaessani sinua kylpytakkini sisällä, minun kasvoni paloivat. Sinun äitisi ei pelastunut, vaan hän oli tuupertunut liekkeihin. Siitä lähtien olemme olleet kahdestaan.

Poika oli tarinan kuultuaan kauan hiljaa. Vihdoinkin hän sanoi:

- Kuule, isä. Sinulla on maailman kauneimmat kasvot.

Yhteinen virsi - Yhteinen rukous - Hyvää yötä.

Meidän maailmamme

Anteeksi antaminen

Tarvikeet:

Nuotio, kaiutin, musiikki, kynät, paperia.

Musiikki ehdotus:

Casting Crowns: In the Hands of the Potter

Alkuvalmistelut:

Laitetaan musiikki valmiiksi ja testataan, että musiikki kuuluu kaiuttimesta.

Keräännytään piiriin nuotion ympärille. Jokaiselle annetaan kuitenkin tilaa, oma rauhallinen paikkansa.

Rippikoululaisille kerrotaan, että tämän hartauden aihe on anteeksi antaminen.

Heille jaetaan paperia ja kynä.

Heille annetaan tehtäväksi kirjoittaa paperille sen henkilön nimi, keneltä hän haluaa pyytää anteeksi.

Aihetta pohjustetaan vielä seuraavasti:

Tee tämä anteeksi antaminen täydestä sydämestäsi ja luovu siihen liittyvästä kivusta, katkeruudesta, vihasta, sekä takaisinmaksun tai hyvityksen vaatimuksista. Tämän jälkeen et enää vaadi häntä tilille teoistaan, vaan asia on käsitelty sydämestäsi, ja vapaudut siitä kahleesta pysyvästi, Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä. Omassa voimassamme se on liian vaikeaa, joten pyydämme, Isä, Pyhää Henkeäsi antamaan meille voimaa anteeksiantamiseksi ja kiitämme, että niin myös teit.

Rippikoululaisille kerrotaan, että seuraavan musiikin ajan heillä on aikaa miettiä keneltä hän haluaa pyytää anteeksi. Kun hän on kirjoittanut nimen paperille, niin hän voi heittää paperin tuleen.

Tässä vaiheessa laitetaan musiikki soimaan.

Kuin kaikki ovat heittäneet paperinsa tuleen, niin jatketaan.

Jeesus opetti anteeksiantamuksesta näillä sanoilla:

"Jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin teidän taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi; mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei myöskään teidän taivaallinen Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne." (Matt. 6:14-15)

Sanoma:

On siis äärettömän tärkeää itsemme ja oman sielumme vuoksi, antaa anteeksi kokemamme vääryydet ja luopua niihin liittyvistä takaisinmaksun vaatimuksista. Se on otollista Jumalan silmissä, että armahdamme toisiamme. Olkaamme hänen lapsiaan, ja osoittakaamme armoa ja laupeutta, myös väärintekijöitä ja vihamiehiä kohtaan. Voitetaan paha hyvällä -Rakkaudella ja anteeksiannolla.

Laulamme (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukous (joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Meidän maailmamme

Kiitollisuus

Alkuvalmistelut:

Kiitollisuuskortit, kitara, kaiutin, Raamattu

Musiikki:

Jotain rauhallista, jossa ei ole laulua.

1. Rauhallista musiikkia taustalle. Luetaan Jakeet ->
2. Kierretään pakan kanssa, joista jokainen voi valita 3 kiitollisuuskorttia
3. Valitkaa näistä vähintään yksi kortti, josta kerrotte omin sanoin: Mistä olette kiitollisia juuri nyt?
Käydään kiitollisuuskierros
4. Kiitosvirsi esim. Thank You Lord, Kiitos sulle Jumalani (341), Herra hyvä kiittäkää (332)
5. Rukous: Herran siunaus

Raamattu puhuu kiitollisuudesta mm. näillä sanoilla:

"Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa minua. Joka ottaa tiestänsä vaarin, sen minä annan nähdä Jumalan autuuden."

"Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toinen toisellenne ja kaikille. Olkaa aina iloiset. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa."

"Kohottakaa Jumalalle riemuhuuto, kaikki maa, veisatkaa hänen nimensä kunniaa, antakaa hänelle kunnia ja ylistys. Sanokaa Jumalalle: 'Kuinka peljättävät ovat sinun tekosi!'"

"Sinun suuren voimasi tähden sinun vihollisesi matelevat sinun edessäsi. Kaikki maa kumartakoon sinua ja veisatkoon sinun kiitostasi, veisatkoon sinun nimesi kiitosta."

"Uhratkaamme siis hänen kauttansa Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on: niiden huulten hedelmää, jotka hänen nimeänsä ylistävät. Mutta älkää unhottako tehdä hyvää ja jakaa omastanne, sillä senkaltaisiin uhreihin Jumala mielistyy."

(Ps.50:23, 1.Tess.5:15-18, Ps.66:1-4, Hepr.13:15-16)

Rukous: Herran siunaus

Herra siunatkoon teitä, ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille, ja olkoon teille armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne, ja antakoon teille rauhan

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, Aamen.

Hyvää yötä.

Meidän maailmamme

Ekonisti- hartaus - Sama taivas, sama maa

Alkuvalmistelut:

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Hartauden kulku:

Lauletaan Nuoren seurakunnan veisukirjasta Sama taivas, sama maa.

Tarina:

Sama taivas, sama maa - saman taivaan ja maan näkevät kaikki, jotka katsovat. Nyt tällä samalla hetkellä, mutta myös menneisyydessä. Ajattele ihmistä sata vuotta sitten: hän katseli samanlaisia mäntyjä. Ajattele tuhat vuotta sitten: samanlainen oli järven sininen selkä. Tietysti paljon on muuttunut, mutta perustaltaan luonto on sama. Siinä määrin, kun ihminen on antanut sille mahdollisuuksia säilyä. Hullu ajatus sinänsä, sillä luonto on se, jonka vuoksi mekin pystymme elämään. Me olemme osa luontoa ja riippuvaisia siitä: ekonisteja siinä mielessä kaikki. Ja kuitenkin meidän ihmisten pitää yrittää suojella luontoa. Sitä, jonka kautta Luoja antaa meille elämän. Tarkoituksena on, että tulevaisuudenkin luontokappaleet voivat katsella puita, pilviä, merta.

"Täällä yhteen kuuluu jokainen, kasvi, lintu, puu ja ihminen. Kukin hoivan toisellensa suo, yhdessä näin uutta luo."

Jumala loi meidät yhteen, pitämään toisistamme huolta. Viljelemään ja varjelemaan hyvää. Maailman vääryyksiä vastaan taistelu ei ole helppoa. Siinä ei oikein ole toivoa, ellei elämässä ole kestäväää perustaa. Me kristityt seuraamme Häntä, joka antoi meille esimerkin hyvästä elämästä.

"Yksi kaiken antoi omastaan, kaiken voitti rakkaudellaan. Yksi meitä kutsuu kulkemaan aina hänen seurassaan. Kristus kuoli vuoksi jokaisen, leivän mursi meitä siunaten, meidät liittää puuhun elämän, antaa meille tehtävän."

Rukous:

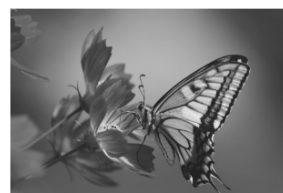
Jumala, kaiken luoja ja ylläpitäjä,
kiitos ihmeellisestä elämästä, sen kaikista muodoista.
Opetä meitä arvostamaan myös aivan pientä elämää:
kasvien, hyönteisten, bakteerien paikkaa maailmassa.
Jokaisella luodullasi on oma paikkansa.
Auta meitä löytämään oma roolimme viljelijöinä ja varjelijoina.

(Lähde Ekonistin käsikirja - Ohjaajan opas, Panu Pihkala 2009).

Laulamme yhdessä (virsi 560, Maat, metsät hiljenninä)

Rukoilemme (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Säröillä oleva maailma

Läheisen kuolema

Alkuvalmistelut:

Alttarille sytytetään kynttilä.

Rippikoululaiset saavat vapaasti valita paikkansa salista..

Luetaan Ps:90:12.

Opetä meille, miten lyhyt on aikamme, että saisimme viisaan sydämen.

Tarina: Maiseman muuttuessa

Viikatemies kävi. Vieraili lähipiirissä. Vei isäni.

Sanat ovat vähissä. Kuulen, että oman elämän on jatkuttava. Niin ne sanovat. Lopullisuus paksunee ympärilläni. Miten elän tämän kanssa? Kuulen, kuinka he sanovat, että olen ehkä shokissa.

Surun tunteet tulee ottaa todesta, niinkuin ne sanovat, ja annettava niille oma aikansa.

Niitä pitäisi käsitelläkin, ne sanovat. Ja puhua ja jakaa tunteita. Ja itkun pitäisi antaa tulla, jos siltä tuntuu. Itku tulee ilman ymmärrystä, mutta en ihan ymmärrä, mistä nämä ihmiset puhuvat.

"Elämän rajallisuuden kohdissa, kuten vaikka kuoleman osuessa lähipiiriin, suru kouraisee yleensä syvemmin."

Kouraisemisen ymmärrän. Suru tulee kuin suuri kauhakuormaaja. Se iskeytyy ennen tasaiseen ja tavalliseen maankuoreen ja muuttaa maiseman täysin erilaiseksi. Kuormuri kahmaisee pysyvästi pois tutusta ja turvalliasta maaperästä. eikä maanpintani tule enää koskaan olemaan täysin entisensä.

Ohikulkijat jäävät hetkeksi katselemaan muuttunutta maisemaa, varovat kompastumasta siihen. Katselen itseäni ulkopuolelta. Toimin, mutta olen tunteiden vietävissä.

Maisemakin muuttuu aikanaan, sanovat.

Ja kyllä, pikkuhiljaa maahan syntynyt valtava kuoppa alkaa tuntua normaalilta. Toki muistan vanhan maiseman, mutta ihan kuin myös ihmiset ympärilläni alkaisivat tottua uudenlaiseen minuun. Kuoppa maisemoituu. Ehkä se jopa täytetään. En tiedä, millaisella maaperällä se mahdollisesti täytetään, jos täytetään.

Ihmiselon rajallisuus yllättää. Kuoleman kuoppa näyttää, että tämä maanpäällinen show kestää varsin rajatun ajan. Jokaisella päivällä on valtava arvo.

Elämä jatkuu, ne sanovat. Ja sillä, mitä teet tänään, on merkitystä.

- Mikko Saari - Kirjasta: Kerron sinulle raamattutarinan

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Säröillä oleva maailma

Syntienpoltto

Alkuvalmistelut:

Paperilappuja ja kyniä, nuotio, kitara

Pihalle tehdään nuotio, johon rippikoululaiset saavat myöhemmin tuoda paperinsa poltettavaksi.

Nuorten tullessa saliin heille jaetaan valmiiksi paperilappu ja kynä. Heille sanotaan, että niitä he tarvivat myöhemmin.

Hartaus alustetaan puhumalla synnistä. Esimerkiksi.

Synnin käsitteessä erotetaan tekosynti ja perisynti. Tekosynti on yksittäinen paha teko. Yksittäiset pahat teot nousevat perisyynistä, joka merkitsee ihmiskunnan Jumalan hyvän tahdon vastaista perusasennetta. Esimerkiksi sota ei synny tyhjästä, vaan kasvaa ihmiskunnan syntiinlangenneesta, jumalanvastaisesta olemuksesta. Synti on pimeä valta, joka orjuuttaa ihmistä ja saa hänet kiertymään itsensä ympärille, tavoittelemaan vain omaa etuaan ja käyttämään lähimmäisiä omien pyrkimystensä välineinä sekä nousemaan itse omaksi jumalakseen.

Synnistä ei voi irtautua omin voimin, vaan vain Pyhän Hengen vaikutuksesta armonvälineiden kautta. Jeesus Kristus on elämällään, kuolemallaan ja ylösnousemisellaan kukistanut synnin, kuoleman ja Perkeleen vallan. Usko Kristukseen siirtää ihmisen Saatanan kahleista Jumalan valtakunnan vapauteen.

Meillä kaikilla on tapahtunut jotain, joka on jäänyt painamaan mieltämme. Olemme ehkä sanoneet pahasti kaverista joka ei ole edes totta. Nyt se asia kaduttaa minua. Olemme ehkä ottaneet toiselta jotain hänelle kuuluvaa ja se painaa nyt mieltämme. Olipa asia pieni tai suuri niin, nyt meillä on mahdollisuus keventää taakkaamme ja pyytää Jumalalta anteeksiantamusta.

Teillä on siellä paperi ja kynä. Voit kirjoittaa paperille sen asian, joka painaa mieltäsi.

Kun olet valmis, niin voit nousta ja viedä paperisi pihalla olevaan nuotioon. Annetaan kuitenkin jokaiselle rauha eli pidetään väliä edellä menevään ja keräännymme sitten nuotion ympärille jatkamaan hartautta.

Kun kaikki ovat tämän tehneet, niin pappi tai ohjaaja lukee synninpäästön.

Jumala on pyhä, mutta hän on myös anteeksiantava ja laupias.

Hän on kuullut rukouksesi ja antaa Kristuksen tähden kaikki syntisi anteeksi.

Sen jälkeen lauletaan **virsi** (joka toistuu joka ilta).

Rukoilemme yhdessä herran siunaus.

Ilta päättyy tähän. Hyvää yötä

Säröillä oleva maailma

Nurja luomiskertomus

Alkuvalmistelut:

7 kynttilää ja sytytin / tulitikut. Raamattu.

Seitsemän isosta istuu rivissä salin edessä ja heidän jokaisen edessään on kynttilä.

Huoneessa ei ole valaistusta.

Turvallisuus: Huomioidaan palavat kynttilät. Hartauden loppu voi aiheuttaa joillekin ahdistusta. Heidät huomioidaan ja tarvittaessa heidän kanssaan keskustellaan.

Hartauden kulku: Rippikoululaiset tulevat huoneeseen joko saateltuna tai vapaasti.

He istuvat niin, että he näkevät isokset, jotka pitävät hartauden.

Hartaus alkaa luomiskertomuksella. Se voidaan lukea Raamatusta (1. Moos.) tai tästä materiaalista.

Isonen aloittaa sytyttämällä kynttilän edessään ja lukee 1. päivän kertomuksen.

Rivissä seuraava sytyttää kynttilän ja lukee 2. päivän kertomuksen.

Ja jatketaan edelleen aina seitsemänteen päivään saakka.

Luomiskertomus

(isonen sytyttää ensimmäisen kynttilän)

Alussa Jumala loi taivaan ja maan.

Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet ja Jumalan henki liikkui vetten yllä.

Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä.

Jumala erotti valon pimeydestä ja nimitti valon päiväksi ja pimeyden hän nimitti yöksi.

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.

(isonen sytyttää toisen kynttilän)

Jumala sanoi: "Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan."

Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle.

Niin tapahtui. ja Jumala nimitti kannen taivaaksi.

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä.

(isonen sytyttää kolmannen kynttilän)

Jumala sanoi: "Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan

kamara tulee näkyviin." Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi ja sen paikan, mihin

vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä." Ja niin tapahtui.

Maa verso vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä.

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä.

Jatkuu

Jatkuu

(isonen sytyttää neljännen kynttilän)

Jumala sanoi: "Tulkoon valoja taivaankanteen erottamaan päivän yöstä ja olkoon ne merkinä osoittamassa määräaikoja, hetkiä ja vuosia. Ne loistakoot taivaankannesta ja antakoot valoa maan päälle." Ja niin tapahtui.

Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet. Hän asetti ne taivaankanteen loistamaan maan päälle. hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeydestä. Jumala näki, että niin oli hyvä.

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni neljäs päivä.

(isonen sytyttää viidennen kynttilän)

Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja ja lentäkööt linnut ilmassa taivaankannen alla."

Niin Jumala loi suuret meripedot ja kaikki muut elävät olennot, joita vedet vilisevät, sekä kaikki siivekkäiden lajit. Jumala näki, että niin oli hyvä.

Hän siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntykööt maan päällä."

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni viides päivä.

(isonen sytyttää kuudennen kynttilän)

Jumala sanoi: "Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit." Ja niin tapahtui. Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

Jumala sanoi: " Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu."

Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi hänet.

Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu."

Jumala sanoi vielä: "Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on,

ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintoanne.

Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan päällä elää, ja liikkuu,

minä annan ravinnoksi vihreät kasvit." Niin tapahtui.

Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää.

Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä.

(isonen sytyttää seitsemännen kynttilän)

Näin tulivat valmiiksi taivas ja maa ja kaikki mitä niissä on.

Jumala oli saanut työnsä päätökseen, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään.

Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä leipäsi kaikesta luomistyöstään.

Tämä on kertomus siitä, kuinka taivas ja maa saivat alkunsa silloin kun ne luotiin.

Pidetään pieni tauko ja aloitetaan seuraavaksi Nurja luomiskertomus (alla).

Tämän aloittaa isonen, joka luki luomiskertomuksen seitsemännen päivän ja edetään järjestyksessä aina viimeiseen päivään saakka.

Nurja luomiskertomus

Jatkuu

Huoneessa palaa nyt kaikki seitsemän kynttilää. Ensimmäinen isosista aloittaa:

Alussa Jumala loi taivaan ja maan.

Mutta monien vuosimiljoonien kuluttua oli ihminen lopulta kyllin viisas.

Ihminen sanoi: "Kuka täällä tarvitsee Jumalaa? Minä otan tulevaisuuden omiin käsiini!"

Hän otti sen, ja siitä alkoi maailman seitsemän viimeistä päivää.

Ensimmäisenä päivänä ihminen päätti olla vapaa ja hyvä, pyrkiä kauneuteen ja onneen.

Ei enää Jumalan kuvaa, vain ihminen. Ja koska hänen täytyi uskoa johonkin,

hän uskoi vapautteen ja onneen, rahaan ja edistykseen, suunnitteluun ja omien kättensä töihin.

Sillä turvallisuutensa takeeksi hän oli varustanut maan jalkojensa alla asein, ohjuksin ja ydinkärjin.

(isonen puhaltaa kynttilän sammuksiin)

Toisena päivänä kuolivat kalat teollisuusvesistöissä, linnut hyönteisten tuhoksi tarkoitettuun kemialliseen valmisteseeseen ja jänikset katujen mustiin lyjypilviin,

metsien eläimet hukkuvat heleän punaiseen vereen, kalat meren öljyyn ja merenpohjan jätteisiin.

(toinen kynttilä puhalletaan sammuksiin)

Kolmantena päivänä kuihtui ruoho maassa ja lehdet puissa, sammal katoilla ja kukat puutarhoissa.

Sillä ihminen sääti säät itse ja jakoi sateen niin kuin halusi.

Tuli vain pieni virhe mittariin, joka jakoi sateen.

Kun ihmiset löysivät virheen, makasivat laivat kauniin Reinin kuivassa uomassa.

(kolmas kynttilä puhalletaan sammuksiin)

Neljäntenä päivänä tuhoutui ihmisten enemmistö. Toiset tauteihin, joita ihminen oli viljellyt,

sillä yksi oli unohtanut sulkea säiliöt, jotka olivat valmiina seuraavaa sotaa varten.

Toiset kuolivat nälkään, koska jotkut olivat kätkeneet viljasäiliöiden avaimen.

Ja nyt he kiroivat Jumalan, joka toki oli heille onnen velkaa. Tuo rakas Jumala!

(neljäs kynttilä puhalletaan sammuksiin)

Viidentenä päivänä painoivat eloonjääneet punaista nappia, sillä he tunsivat itsensä uhatuiksi.

Tuli verhosi maapallon, vuoret paloivat, meret haihtuivat, ja betonirauniot seisoivat

kaupungissa mustina ja sauhusivat. Ja enkelit taivaassa katsoivat, kuinka sininen planeetta muuttui

punaiseksi, sitten likaisen ruskeaksi ja lopulta tuhkanharmaaksi. Ja he keskeyttivät laulunsa hetkeksi.

(viides kynttilä puhalletaan sammuksiin)

Kuudentena päivänä tuli pimeys. Pöly ja tuhka peittivät auringon, kuun ja tähdet. Ja viimeinen keittiötorakka,

joka oli elänyt rakettibunkkerissa, kuoli liialliseen lämpöön, joka ei tuntunut siitä

lainkaan hyvältä. (kuudes kynttilä puhalletaan sammuksiin)

Seitsemäntenä päivänä oli rauha.

Vihdoin Maa oli autio ja tyhjä, ja oli pimeää yläpuolella repeämien ja rotkojen,

jotka olivat halkeilleet kuivaan maankuoreen. Ja ihmisen henki harhaili haamuna kaaoksen yllä.

Mutta syvällä, alhaalla helvetissä, kerrottiin jännittävää tarinaa ihmisestä,

joka otti tulevaisuuden omiin käsiinsä, ja nauru kajahti ylös enkelien kuoroihin.

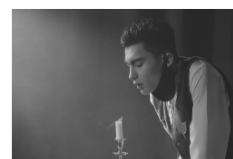
(seitsemäs kynttilä puhalletaan voimakkaasti sammuksiin)

Onneksi meidän tilanne ei ole näin toivoton.

Luetaan Raamatusta: 1. Moos. 9:11-17.

Voimme pyytää Jumalalta siunausta lausumalla yhdessä Herran siunaus. Hyvää yötä!

(Tekstin alkuperä: Jörg Zink, suom. Riitta Hurlmi. Kirjassa: ohjaajan ripari)

Jeesus

Kirje sinulle

Alkuvalmistelut:

Kirjekuori, jonka sisällä on illan teksti.

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Hartauden kulku:

Hartauden pitäjä ottaa tekstin kirjekuoresta aloittaessaan hartauden.

Kirje sinulle

Rakas lapsi, Kun heräsit tänä aamuna, minä katselin sinua ja toivoin että puhuisit minulle, edes muutamalla sanalla. Toivon, että olisit kysynyt mielipidettäni tai olisi ollut mukavaa kuulla kiitos jostain hienosta asiasta, joka sinulle tapahtui eilen. Mutta sinulla oli liian kiire. Etsit sopivia vaatteita koulupäivää varten. Joten minä odotin. Kun juoksentelit ympäri taloa valmistautuessasi koulupäivään, oletin että sinulla olisi muutama minuutti aikaa minullekin. Sinulla oli kuitenkin liian kiire. Sait itsesi valmiiksi ja sinulla oli vartti aikaa ennen kouluun lähtöä. Ajattelin, että nyt sinä haluaisit puhua minulle. Ei, sinä soitit ystävällesi kuullaksesi viimeisimmät juorut.

Katselin sinua kun menit kouluun ja odotin kärsivällisesti koko päivän. Kaiken sen kiireen keskellä sinulla ei ilmeisesti ollut aikaa minulle. Huomasin miten ruokailussa sinä katselit ympärillesi, ehkä sinua hävetti puhua minulle ja siksi et laskenut päätäsi kiitokseen. Huomasit muutaman ystäväsi viereisessä pöydässä puhuvan minulle lyhyesti ennen syömistä, mutta sinä et sanonut minulle sanaakaan. Ei se mitään, on vielä aikaa jäljellä ja uskon ja toivon, että vielä sinä puhut minulle.

Menit kotiin, jossa sinulla oli vielä paljon tekemistä. Tehtyäsi osan läksyistä laitoit television päälle. En tiedä pidätkö TV:stä vai et, kuitenkin katsot melkein mitä tahansa ja vietät sen edessä valtavasti aikaa joka päivä.

Et ajattele mitään, nautit vain ohjelmista. Odotin kärsivällisesti kun katselit TV:tä ja söit illallisen. Vieläkään et puhunut minulle. Odotin edelleen, kun teit loput kotiläksysi.

Mennessäsi nukkumaan taisit olla liian väsynyt. Sanottuasi hyvää yötä perheellesi painuit peiton alle ja nukahdit hetkessä. Ei se haittaa. Vaikka et ehkä tiedäkään, minä olen aina siellä sinua varten. Minulla on kärsivällisyyttä enemmän kuin koskaan voit aavistaa. Haluaisin opettaa sinuakin olemaan kärsivällinen. Rakastan sinua niin valtavasti, että kauan sitten jätin suurenmoisen paikan nimeltä Taivas ja tulin maanpäälle.

Annoin sen kaiken pois, jotta minua voitaisiin loukata ja pilkata. Minä jopa kuolin, jottei sinun tarvitsisi ottaa paikkaani. Rakastan sinua niin valtavasti, että odotan joka päivä pientä huokausta, rukousta, ajatusta tai kiitollista paikkaa sydämessäsi. Yksipuolinen keskustelu on vaikeaa.

Huomenna, kun olet heräämässä. Minä odotan tuntien pelkästään rakkautta sinua kohtaan toivoen, että löydät vähän aikaa minullekin... Siunattua yötä!

Rakkaudella, Jeesus

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme yhdessä (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jeesus

Mielikuvamatka

Alkuvalmistelut:

Taustalle voidaan laittaa soimaan rauhallista musiikkia.

Nuoret voivat valita itselleen rauhallisen paikan salista.

Hartauden vetäjä lukee mielikuvamatkan rauhallisesti, jotta jokainen ehtii luoda oman tarinansa.

Hartauden alustus:

Tämän illan aiheena on Jeesus.

Aluksi lähdemme mielikuvamatkalle. Sulje silmäsi. Hengitä rauhallisesti muutaman kerran sisään ja ulos. Nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Anna itsellesi lupa antautua tarinalle. Anna tarinan puhutella sinua. Tarina alkaa.

Katso silmät suljettuina kauaksi eteenpäin. Siellä hämmöittää valoa. Lähde seuraamaan sitä.

Anna valon kuljettaa sinua ajassa kauas taaksepäin ja kauas etelään.

Valo vie sinut ensimmäisen vuosisadan Palestiinaan, Jeesuksen aikaan, vuoteen 29.

Huomaat käveleväsi pitkin hiekkatietä jonkun ystäväsi kanssa.

Katselet ympärillesi. Mitä näet? Kuka on ystäväsi? Mistä juttelet hänen kanssaan?

Vastaan tulee roomalaisia sotilaita, jotka keskustelevat äänekkäästi. Mistä he puhuvat?

Tulette pieneen kylään ja pysähdytte seuraamaan torielämää.

Ystäväsi pukkaa sinua kylkeen, viittaa torin laidalle ja sanoo: "Tuo mies tuolla on Nasaretin Jeesus."

Katso Jeesusta. Miltä hän näyttää? Mitä hänen ympärillään tapahtuu? Onko hän huomannut sinut?

Miltä sinusta tuntuu? Kävelet hänen luokseen...

Mitä ystäväsi tekee? Mitä Jeesus sanoo sinulle? Pian huomaat kertovasi Jeesukselle jotakin.

Mitä asiaa sinulla on hänelle? Mitä haluat kysyä Jeesukselta? Mitä hän vastaa?

Lopuksi hän vielä sanoo sinulle... Miten tapaaminen päättyy?

Lähdet pois ja näet jälleen kaukaisen valonsäteen. Kulje valoa kohti.

Jatka paluumatkaasi kohti valoa. Saavut tähän maahan, tähän hetkeen, tähän rakennukseen, tähän huoneeseen. (pieni tauko) Voit avata silmäsi.

(Ilpo Vuorinen: Rippikoulun opettajan aapiskirja.)

Virsi (joka lauletaan joka ilta)

Rukous (joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jeesus

Rentouttava iltahartaus

Tarvikkeet:

Kännykkä tms. josta voi soittaa musiikin.
Pieni kaiutin.

Musiikkina taustalla:

YouTubesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=V1RPI2MYptM>

Rentouttavaa Zen-musiikkia ja Veden Ääniä – Rauhallinen Tunnelma Kylpyhetkeen ja Rentoutumiseen

tai

<https://www.youtube.com/watch?v=IAIFPyWu05o>

Vesi ääniä meditaatio, rentoutua, rauhallinen, rauhoittava, nukkuminen, virtaava tippuu vesiputous

tai

<https://www.youtube.com/watch?v=BAC0sgxTFH8>

Slow-TV puro solisee

Alkuvalmistelut:

Saliin levitellään patjoja ja tyyynyjä, niin että jokaiselle hartauteen osallistuvalla on oma rauhallinen paikkansa.

Huoneessa on hämärää ja taustalla soi rauhallinen ja rentouttava musiikki. Yllä on listattu taustamusiikiksi sopivia erilaisia vaihtoehtoja.

Isoiset tuovat rippikoululaiset yksitellen huoneeseen ja näyttävät heille oman paikkansa.

Hartauden pitää vain yksi ihminen, joka on joko työntekijä tai isonen. Hartaus pidetään rauhallisesti ja sopivissa väleissä pidetään aina pieni tauko. Näin annetaan tilaa osallistuvien ajatuksille ja rentoutumiselle.

Salin ulkopuolella rippikoululaiset rauhoitetaan ja heille kerrotaan tiedotusasiat esim., että aamupala on klo... tms. Tämä sen vuoksi, että hartaudesta poistutaan hiljaisuuden vallitessa omiin huoneisiin.

Hyvää iltaa ja tervetuloa tänne rauhalliseen ja rentouttavaan iltahartauteen.

Tämän hartauden tarkoituksena on rauhoittaa mielesi ja antaa sinulle aikaa keskittyä vain oman itseesi. Sinulla on siellä oma paikkasi. Toivon, että otat siinä hyvän asennon. Ota sellainen asento, missä pystyt olemaan koko hartauden ajan. Halutessasi voit sulkea silmäsi ja rauhoittua kuuntelemaan sisintäsi, omia ajatuksiasi ja olla vuoropuhelussa Jumalan kanssa. Kun hartaus on ohi, niin sinulla on vielä hetki aikaa rentoutua. Odotathan siihen saakka paikallasi, että isonen tulee ja vie sinut omaan huoneeseesi. (Tai vaihtoehtoisesti... Odotathan siihen saakka, että annan sinuile luvan lähteä huoneeseesi.)

Hengitä nyt rauhallisesti sisään ja ylös. Nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Ihan omassa tahdissasi. Ole tietoinen omasta hengityksestäsi. Anna itsellesi lupa olla tässä hetkessä läsnä kokonaisvaltaisesti.

Kuuntele aluksi Raamatun tekstiä

Luen teille Markuksen evankeliumia. Jeesuksen kaste.

Niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa.

Vedestä noustessaan Jeesus näki, kuinka taivaat aukenivat ja Henki laskeutui häneen kyyhkysen tavoin.

Ja taivaasta kuului ääni: Sinä olet minun rakas poikani, sinuun minä olen mieltynyt.

Seuraavaksi kerron teille tarinan. Anna tarinan täyttää mielesi. Nyt voit sulkea silmäsi.

Jatkuu

Järven rannalla

Kuvittele, että olet järven rannalla. On kaunis, täydellinen kesäpäivä ja aurinko paistaa kirkkaalta taivaalta. Muistele sitä tunnetta, tuulen hentoa huminaa ja auringon lämmintä paistetta kesäisenä päivänä järven rannalla. Aurinko lämmittää päätäsi ja olkapäitäsi. Tunnet hennon tuulen kasvoillasi ja käsissäsi. Vesi on hieman viileää.

Katso rantaa ja huomaa, miten paljon rannalla on hiekkaa. Minkä väristä se on? Miltä se tuntuu jalkapohjissa? Seisot kuivalla ja pehmeällä hiekalla. Ota muutama askel. Miltä tuntuu kävellä lämpimällä, pehmeällä hiekalla? Kävele aivan järven rannalla, nyt hiekka tuntuu hieman viileämmältä. Tunne, kuinka hiekka muovautuu jalkojesi ympärillä kävellessäsi.

Katso taaksesi ja näet jalanjälkesi. Aallot tasoittavat ja huuhtovat rantaa, pyyhkivät jalanjäljet pois. Katso järven rantaa. Huomaa tuo väri, joka on saanut erilaisia vivahteita. Aallot huuhtovat lempeästi rantaa ja menevät takaisin, uudestaan ja uudestaan ne huuhtovat rantaa. Kuule rytmikäs ääni, jonka aallot rannalla aiheuttavat.

Katso horisonttiin ja huomaat aaltojen tulevan kaukaa. Auringon säteet säihkyvät kauniisti aallokossa. Valo tanssii välkkyen veden pinnalla. Katso kirkasta taivasta. Hengitä raikasta ilmaa sisään. Kävele hieman hiekalla. Ota pehmeä pyyhe esiin ja levitä pyyhe maahan. Makaat pyyhkeen päällä tuntien allasi lämpimän hiekan. Hiekka tuntuu vartalollasi mukavalta. Myös taivaalta aurinko lämmittää vartaloasi. Olosi on rauhallinen, lämmin ja rentoutunut. Anna lämpimän olon täyttää myös mielesi.

Hengitä rauhallisesti sisään ja ulos, nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Nyt voit avata silmäsi ja nousta istumaan omassa tahdissasi.

Rukoilemme

Jumala, taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että pidät meistä huolen, viet lähteitten äärelle, kun kuuma ja kuiva tuuli puhaltaa ylitsemme. Sinä nostat syliisi, kun uhkakat tunkeutuvat mieleemme. Sinä vakuutat, että olet suurempi kuin pelkomme tulevaisuuden kynnyksellä. Pidä meidät joka päivä turvapaikassamme, sinun läheisyydessäsi, ja täytä sydämemme ilolla ja rauhalla. Kuule rukouksemme Jeesuksen nimessä. Aamen.

Rukoilemme vielä yhdessä (tähän rukous joka toistuu jokaisena iltana).

Keskity vielä hetkeksi kuuntelemaan sisintäsi. Mitä sillä on sinulle kerrottavana?

Odota vielä rauhassa paikallasi, niin isonen tulee tarttuu käteesi ja vie sinut omaan huoneeseesi. (Tai vaihtoehto... Kun olet valmis lähtemään, niin riittää, että nouse hiljaa ylös ja menet hiljaisuudessa omaan huoneeseesi.) Toivon, että hiljaisuus säilyy, joten ethän puhu ennen kuin vasta omassa huoneessasi. Näin annamme kaikille oman rauhan poistua huoneesta.

Hyvää yötä kaikille!

Jeesus

Kädet

Alkuvalmistelut:

Krusifiksi näkyvälle ja keskeiselle paikalle

Nuoret saavat valita vapaasti paikkansa salista.

Hartauden kulku:

Ohjaaja: Katso omia käsiäsi. Mitä kaikkea olet tehnyt niillä tänään?

Isot tai ohjaajat vastaavat vuorotellen esim. Olen harjannut hampaani. Olen kammannut hiukseni. Olen kirjoittanut. Olen soittanut. Olen kantanut tavaroita. jne.

Luetaan Raamatusta 1. Kor. 12:12-20,27.

Ohjaaja: Katso omia käsiäsi. Kädet jotka on luotu rakastamaan ja tekemään hyvää saavat aikaan muutakin. Mitä kaikkea olet saanut niillä aikaan?

Isot tai ohjaajat vastaavat vuorotellen vastakohtapareja käyttäen esim. Nämä kädet, jotka ovat hellät puristuvat vihasta nyrkkiin. Nämä kädet, jotka auttavat, menevät toisinaan haluttomina ja välinpitämättöminä taskuun. Nämä kädet, jotka rakastavat, torjuvat läheltään jne.

Ohjaaja: Katso omia käsiäsi. Ne ovat Jumalan kädet. Jumalalla ei ole maailmassa muita käsiä kuin ihmisten kädet, sinun kätesi, kun annat ne palvelemaan. Sinun kätesi avulla Jumala voi toimia maailmassa. Sinun kätesi voivat ilahduttaa, ne voivat luoda jotakin kaunista ja sinä saat kiittää Jumalaa. Jumala tarvitsee sinun käsiäsi, voidakseen lohduttaa lähimmäisestäsi, voidaan luoda turvallisuutta ja iloa. Jumala tarvitsee sinun käsiäsi rakentamaan siltoja yli ennakkoluulojen ja ihmisten välisten rajojen. Meidän maailmamme tarvitsee enemmän anteeksiantavia käsiä. Paljon enemmän käsiä, jotka ojentuvat vapauttamaan ihmisen yksinäisyydestä. Kerran on Kristus levittänyt kätensä ristille meidän tähtemme. Nyt Jumala tarvitsee sinun käsiäsi.

Ohjaaja: Laitetaan kädet ristiin ja rukoillaan yhteen ääneen Jeesuksen opettamin sanoin: Isä meidän, joka olet taivaissa...

Lauletaan yhdessä: Herra kädelläsi.

Tehdään sisaruspiiri (laitetaan vasen käsi oikean käden yli eteen ristiin, muodostetaan piiri ja tartutaan vieruskaveria kädestä) tai otetaan vieressä olevaa kädestä ja rukoillaan yhteen ääneen Herran siunaus.

Jeesus

Tarina yksin kotona

Alkuvalmistelut:

Tähän hartauteen et tarvitse materiaalia.
Eikä suurempia ennakkovalmisteluja.

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Yksin kotona

Oletko koskaan ollut yksin kotona pitemmän aikaa. Ovatko muut lähteneet päiväksi tai viikoksi lomalle, ja jättäneet sinut kotimieheksi. Olet saanut tehtäväksi huolehtia, että koira tulee ruokituksi, kukat kastelluksi ja ovet lukkoon. Miltä se on tuntunut?

Voin kuvitella, että alkujännityksen jälkeen kotona on voinut olla ihan mukavaakin yksin. Saa tehdä mitä haluaa, kun kukaan ei ole komentelemassa. Varmaan jossakin vaiheessa kiusaus mennä hyppimään vanhempien sänkyyn on käynyt ylivoimaiseksi. Mitä kauemmin muut ovat olleet poissa, sitä vapaammin olet uskaltanut tehdä mitä huvittaa. Pahimmillaan voi olla, että siinä vapauden huumassa jäävät kukat kastelematta ja kotieläimet ruokkimatta. Kun porukat tulevat kotiin, on talossa kauhea sotku, kukat kuivuneita ja kotieläimet nälkäisiä.

Kun Jeesus lähti aikanaan täältä maailmasta, hän antoi meille tehtävän. Hän ei pyytänyt meitä kastelemaan kukkia tai lukitsemaan ovia. Meidän tehtäväksemme annettiin huolehtia toinen toisistamme, ja pitää huolta, että kaikki ihmiset saisivat kuulla Jumalan rakkaudesta ja Jeesuksen sovitusyöstä. Kun Jeesuksen lähdöstä on kulunut jo pitkä aika, alkaa meidän muistimme huonontua. Ajattelemme enemmän omaa hyväämme, kuin että huolehtisimme Jeesuksen antamasta tehtävästä. Kaikki eivät saa kuulla Jumalan rakkaudesta, ja on paljon ihmisiä, joista ei kukaan välitä, koska me keskitymme vaan tavallaan niin kuin pomppimaan vanhempien sängyllä ja sotkemaan paikkoja.

Raamatussa meitä kehoitetaan muistamaan, että tämän maailman omistaja voi tulla takaisin tänne, milloin hyvänsä. Silloin meillä voi iskeä paniikki. Mitä on tullutkaan tehtyä? Olenko huolehtinut siitä, mitä Jeesus käski minun huolehtia? Vai olenko ajatellut vain itseäni. En yhtään ihmettelisi, jos Jeesuskin olisi meille samalla tavalla vihainen, kuin vanhemmat kotiin tullessaan, jos talo on ihan sekaisin. Mutta onneksi Jeesus, samoin kuin vanhempamme, rakastaa meitä, eikä ole pitkävihainen. Hän kyllä tietää, millaisia me olemme. Hän kyllä antaa anteeksi, mutta ei silti haluaisi, että maailma kärsisi meidän huonomuistisuutemme takia. Eli koitetaan muistaa, että tämä maailma on meidän vastuullamme, pidetään siitä huolta.

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme yhdessä (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Jeesus

VARJOISSA- hartaus

Alkuvalmistelut:

Rekvisiittana lamppu ja rinkka.
Tarinassa voi olla kolme lukijaa.

Nuoret voivat valita salista vapaasti paikkansa.

Hartauden kulku:

Kulkija laahustaa eteenpäin pimeällä metsätiellä selässään painavan näköinen rinkka. Ilme kertoo väsymyksestä ja pitkästä matkasta, harhailua pimeässä metsässä. Taskulamppu on sammunut jo ajat sitten. Puiden välistä tuikkiva nuotio saa hänet piristymään. Tiedossa on ainakin hetkeksi lämmintä. Astuessaan nuotion valopiiriin kulkija puhuttelee vierasta.

- Hyvää iltaa mistä tulet? vieras kysyy.
- Kaukaa, hyvin kaukaa, vastaa kulkija.
- Sinulla on suuri kantamus, vieras ihmettelee. Onko tuo kaikki tosiaan tarpeellista pitää mukana?
- En tiedä, sitä on vain kertynyt matkan varrella. En ole osannut poiskaan heittää, vaikka kaikki tuossa rinkassa onkin raskasta ja vastenmielistä, vastaa kulkija.
- Olen tässä sitä varten, että voisit jättää turhat kuormat minun kannettavaksi. Haluatko antaa raskaimman kuormasi minun kannettavaksi? kysyy vieras.
- Enpä oikein tiedä, olen tottunut tekemään taivalta näin, vastaa kulkija.
- Sääli. Olisin niin mielelläni auttanut sinua. Ottaisitko edes lampun mukaasi. Annan tämän sinulle. Ei tarvitse palauttaa, sanoo vieras ojentaen lamppua.
- Enpä taida. Kyllähän tuo valo näyttää houkuttelevalta, mutta olen tottunut pimeään, sanoo kulkija ottaen rinkasta tukevan otteen ja alkaen vääntää sitä selkäänsä.
- Saanko sentään kulkea kanssasi, edes vähän matkaa, tiedustelee vieras. Ehkä voisin auttaa sinua jotenkin. Opastaisin sinut perille.
- Ei, tahdon kulkea yksin ja kantaa omat taakkani, murahtaa kulkija olkansa yli hoiperrellessaan pois nuotion lämmöstä ja valosta pimeälle tielle.

Kulkija katoaa varjoihin. Vieras jää katsomaan hänen jälkeensä. Kasvoilla on jotenkin surumielinen ilme. Hetken kuluttua hän kyykistyy ja ojentaa kätensä kohti lämmittävää nuotiota. Vanhoja, isojen naulojen jättämiä arpia hänen käsissään palelee helposti kylmässä.

(Hartaus Kauko Huhtaluhta)

Laulamme yhdessä (virsi, joka lauletaan joka ilta)

Rukoilemme (rukous, joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

Rentouttava iltahartaus

Pyhä Henki

Tarvikkeet:

Kännykkä tms. josta voi soittaa musiikin.
Pieni kaiutin.

Musiikki vaihtoehtoja:

https://www.youtube.com/results?search_query=luonnon+%C3%A4%C3%A4ni%C3%A4
<https://www.youtube.com/watch?v=KA2AvvD4mUY>
<https://www.youtube.com/watch?v=IQiZExhblM8&list=RDCMUCrILBI7SUyvBCeojxFpJNhA&index=12>

Alkuvalmistelut:

Saliin levitellään patjoja ja tyynyjä, niin että jokaiselle hartauteen osallistuvalla on oma rauhallinen paikkansa.

Huoneessa on hämärää ja taustalla soi rauhallinen ja rentouttava musiikki.

Isokset tuovat rippikoululaiset yksitellen huoneeseen ja näyttävät heille oman paikkansa.

Salin ulkopuolella rippikoululaiset rauhoitetaan ja heille kerrotaan, että aamupala on klo... ym. ilmoitusasiat. Tämä sen vuoksi, että hartaudesta poistutaan hiljaisuuden vallitessa omiin huoneisiin.

Hartauden pitää vain yksi ihminen, joka on joko työntekijä tai isonen. Hartaus pidetään rauhallisesti ja tarina luetaan hitaasti ja sopivissa väleissä pidetään aina pieni tauko. Näin annetaan tilaa osallistuvien ajatuksille ja rentoutumiselle.

Hyvää iltaa ja tervetuloa tänne rauhalliseen ja rentouttavaan iltahartauteen.

Tämän hartauden tarkoituksena on rauhoittaa mielesi ja antaa sinulle aikaa keskittyä vain oman itseesi. Sinulla on siellä oma paikkasi. Toivon, että otat siinä hyvän asennon. Ota sellainen asento, missä pystyt olemaan koko hartauden ajan. Halutessasi voit sulkea silmäsi ja rauhoittua kuuntelemaan sisintäsi, omia ajatuksiasi ja olla vuoropuhelussa Jumalan kanssa. Kun hartaus on ohi, niin sinulla on vielä hetki aikaa rentoutua. Odotathan siihen saakka paikallasi, että isonen tulee ja vie sinut omaan huoneeseesi. (Tai vaihtoehtoisesti... Odotathan siihen saakka, että annan sinulle luvan lähteä huoneeseesi.)

Hengitä nyt rauhallisesti sisään ja ylös. Nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Ihan omassa tahdissasi. Ole tietoinen omasta hengityksestäsi. Anna itsellesi lupa olla tässä hetkessä läsnä kokonaisvaltaisesti.

Raamatussa sanotaan, että Hengen hedelmää ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. (Gal. 5:22-23)

Pyhä Henki on johonkin kohteeseen vaikuttava Jumalan voima. Jumala on läsnä kaiken aikaa, niin kuin hengittämämme ilma. Hänen vaikutuksensa voidaan havaita, vaikka emme Häntä näekään. Jumalan henki on tuulen tavoin näkymätön, aineeton ja voimakas.

Seuraavaksi kerron teille tarinan. Anna tarinan täyttää mielesi. Nyt voit sulkea silmäsi.

Jatkuu

Kukkulan huipulla

Kuvittele itsesi korkean kukkulan huipulle. On kaunis kesäpäivä. Katsalet ympärillesi. Kuinka upea onkaan ympäröivä maa, kuinka vihreä ja kaunis. Anna katseesi kiertää. Näet puron, joka solisee. Sen rauhoittava solina rentouttaa sinut ja annat itsellesi luvan keskittyä sen rauhoittavaan ääneen. Anna rauhan laskeutua päällesi.

Kuulet jostain lintujen laulua. Niiden soinnukas liverrys täyttää mielesi. Keskityt kuuntelemaan niitä. Kaunis, soinnukas liverrys rauhoittaa ja annat itsellesi luvan keskittyä vain siihen.

Vuodenaika vaihtuu. On syksy. Luonto on ihanan värikäs, oranssi, keltainen, punainen. Kuinka upeita kaikki värit ovatkaan yhdessä. Mielesi täyttyy ilolla ja maailman hyvyys tuntuu sydämessä saakka. Anna tämän tunteen pysyä mielessäsi vielä hetken. Kauneus, ilo ja hyvyys. Tuuli hyväilee kasvojasi. Se tuntuu samalla viileältä, mutta rauhoittavalta. Kohotat kasvosasi ja annat lempeän tuulen kulkea kasvojasi yli yhä uudelleen ja uudelleen. Hengität puhdasta ja raikasta ilmaa sisääsi. Tunnet kuinka se täyttää keuhkosi. Aistit joka solullasi sen lempeän henkäyksen ja tunnet rauhan, joka valtaa koko kehosi.

Vuodenaika vaihtuu. On talvi-ilta. Seisot edelleen kukkulan huipulla. Tuntuu kuin koko maailma avautuisi eteesi. Luonto uinuu paksun lumivaipan alla. Riekkopariskunta on painautunut lumikieppiin. Niiden olo on turvallinen ja lämmin. Katsahdat taivaalle. Upeat vihreät revontulet värjäävät koko taivaan. Katsot revontulien tanssia lumoutuneena. Kuinka kauniita ne ovatkaan. Tähdet tuikkivat kilpaa revontulien kanssa. Muistat lapsuudesta tarinan, jonka kuult isovanhemmiltasi. He kertoivat, että kuolleet esi-isämme kurkkivat tähdistä alas maailmaan ja turvaavat ja suojelevat sinua. Slnut valtaa rauha, sillä tiedät, että myös Jumala on turvanasi. Nauti hetki tästä turvallisuuden tunteesta.

Vuodenaika vaihtuu. On kevät. Luonto herää ja tulee esille pitkän talven jälkeen. Muuttolinnut palaavat takaisin kotiin. Kärsivällisyys ja odotus on palkittu. Luonnon riemukas elämänvoima tarttuu sinuunkin. Kuinka voimautunut oletkaan. Halu elää ja nauttia jokaisesta päivästä, tunnista, minuutista, sekunnista täyttää mielesi. Anna tämän tunteen kestää ja jäädä mieleesi.

Palaat takaisin tähän hetkeen. Hengitä vielä rauhallisesti sisään ja ulos, nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Voit avata omassa tahdissa silmäsi ja nousta istumaan.

Rukoilemme yhdessä (tähän rukous joka toistuu jokaisena iltana).

Keskity vielä hetkeksi kuuntelemaan sisintäsi. Mitä sillä on sinulle kerrottavana?

Odota vielä rauhassa paikallasi, niin isonen tulee ja vie sinut omaan huoneeseesi. (Tai vaihtoehto... Kun olet valmis lähtemään, niin riittää, että nouse hiljaa ylös ja menet hiljaisuudessa omaan huoneeseesi.) Toivon, että hiljaisuus säilyy, joten ethän puhu ennen kuin vasta omassa huoneessasi. Näin annamme kaikille oman rauhan poistua huoneesta.

Hyvää yötä kaikille!

Pyhä Henki

Rukouskivet

Materiaalit:

kiviä, kori, malja (jossa on vettä)

On erilaisia hartauksia, joissa voit käyttää kiviä. Kivet voivat olla kaikki samanlaisia tai kivet voivat olla eri värisiä. Eri värisillä kivillä on oma merkityksensä.

Esimerkiksi:

- Vihreä: lapset, kasvu, toivo
- Sininen: minä, oma jaksaminen, terveys, uskonelämän hoitaminen
- Punainen: ilo, rakkaus, ihmissuhteet, äiti, isä, puoliso
- Keltainen: arkielämä, rahahuolet
- Musta: suru, sairaus
- Kirkas (valkoinen): sanatonta puhetta Jumalalle

Eriväriset rukouskivet symboloivat eri asioita, ja niiden avulla voi kertoa ajatuksiaan ja huoliaan Jumalalle.

Toteutus: (eri värisiä kiviä)

Valitse kivi, joka puhuttelee sinua. Laske kivi vieressä olevaan koriin ja lausu samalla mielessäsi oma hiljainen rukouksesi.

Toteutus 2. (vihreät, sininen, punainen, valkoinen)

Valitse kivi sen mukaan kenen puolesta haluat rukoilla. Kenelle tahdot hyvää tai kenestä olet ehkä huolissasi ja haluat rukoilla hänen puolesta. Laske kivi vieressä olevaan koriin ja lausu samalla oma hiljainen rukouksesi.

Toteutus 3. (kivien värillä ei ole merkitystä)

Ota kivi korista ja pudota se vesimaljaan, samalla päästät irti taakasta, joka painaa mieltäsi.

Kynttiläpiiri (usein viimeisenä iltana)

Alkuvalmistelut:

Tuikut/kynttilät, tulitikut

Nuoret voivat valita vapaasti paikan piiristä, joka tehdään saliin. Jokaiselle jaetaan tuikku/kynttilä salin ovella tai vaihtoehtoisesti tuikut/kynttilät jaetaan valmiiksi piiriin ja rippikoululaiset, isokset ja työntekijät istuvat kynttilän taakse.

Alustus hartauteen:

Puhutaan kiitollisuudesta, mistä se on ja mistä asioista ollaan kiitollisia.

Esimerkki. Kiitollisuus on elämänasenne. Kiitollisuus on huomion keskittämistä niihin asioihin, jotka on elämässä hyvin ja joita on saanut ja niiden kunnioittamisesta. Kiitollinen ihminen ei pidä asioita itsestäänselvyytenä, vaan vaalii elämää lahjana. Kiitollisuus on vahvasti sidoksissa onnellisuuteen. Kiitolliset ihmiset tuntevat useammin positiivisia tunteita, nautiskelevat hyvistä kokemuksista. He ovat terveempiä, selviävät helpommin vastoinkäymisistä ja rakentavat vahvoja ihmissuhteita. Kun ilmaisemme kiitollisuutta toisille, vahvistamme suhteita heidän kanssaan.

Esimerkki.

Jokainen meistä saa nyt miettiä ja kertoa sitten muille mistä asiasta olet kiitollinen. Käydään kierros läpi ja samalla sytytetään kynttilä. Minä voin aloittaa.

-Sytyttää kynttilän ja laittaa sen eteensä lattialle-
Minä olen kiitollinen kaikista niistä ihmisistä jotka ovat elämässäni.

- piirissä seuraava ottaa tulen edellisen kynttilästä -

Kertoo mistä on kiitollinen jne. piiri ympäri.

Lopuksi hartauden pitäjä voi sanoa esimerkiksi, että oli mukava huomata kuinka monenlaisista asioista me olemme kiitolliksi. Kiitos kaikille, että jaoit asian meidän kanssa.

Virsi (joka lauletaan joka ilta)

Rukous (joka luetaan joka ilta).

Hyvää yötä.

